

TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 -2025

KUHMO

Kuule kuinka puut puhuvat

Sisällys

1 Kaupunginjohtajan katsaus.....	3
2 Kuhmon kaupungin strategia.....	5
2.1 Kaupunkistrategia.....	5
2.2 Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet.....	5
2.3 Strategiset mittarit.....	7
2.4 Strategiset riskit.....	8
3 Talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohdat.....	10
3.1 Talousarvion rakenne ja periaatteet lainsäädännössä.....	10
3.2 Kuntatalous.....	10
3.3 Kuhmon kaupungin talous.....	14
3.4 Talouden ja toiminnan seuranta.....	20
3.5 Talouden sitovuustaso ja lainanottoon liittyvä ratkaisuvälä.....	20
3.6 Tilivelvollisuus.....	23
4. Tavoitteet vuodelle 2023.....	24
4.1 Keskushallinto.....	25
4.2 Vetovoimaisuuden palvelualue.....	33
4.3 Työllisyydenhoidon palvelualue.....	41
4.4 Kasvun ja oppimisen palvelualue.....	44
4.5 Kaupunkiympäristön palvelualue.....	53
5 Kuhmon kaupunkikonsernin taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet....	61
5.1 Kuhmon VesiEnergia Oy.....	61
5.2 Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot.....	63
5.3 Kuhmon Yrityssampo Oy.....	65
5.4 Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo.....	67
5.5 Kuhmon Lämpö Oy.....	69
6 Tuloslaskelma.....	70
7 Investoinnit palvelualueittain.....	71
8 Rahoituslaskelma.....	72
Liitteet.....	73
Liite 1 Kuhmon kaupungin tuloskehitys vuosina 2005-2021	
Liite 2 Kuhmon kaupungin avustuspäärahat ja yhtiövastikkeet 2023	
Liite 3 Rahoitusarvopaperit	
Liite 4 Elinvoiman kehittämispäärahat	
Liite 5 Investoinnit ta 2023 sekä ts 2024-2029, hankeluettelo	
Liite 6 Omistusyhteisöjen maksusuudet	
Liite 7 Henkilöstö	
Liite 8 Hankkeet 2023	

1 Kaupunginjohtajan katsaus

Muutosbudjetti

Olen nimennyt mielessäni käsillä olevan talousarvion muutosajan budjetiksi. Hyvinvointialueet aloittavat ja toisaalta Venäjän hyökkäysota on muuttanut toimintaympäristöämme pitkäksi aikaa. Myös kestävän kehityksen mukainen ajattelu näkyy toiminnan suunnittelussa.

Yhdessä työstetty ja valtuuston hyväksymä strategia on ohjannut talousarvion laadintaa. Jokainen palvelualue ja yksikkö on suunnitellut toimintaansa, jotta kaupunkistrategia toteutuisi. Kantavana teemana on ollut visiomme ”Kuhmo – Täyttä elämää metsän ja kulttuurin valtakunnassa” sekä missiomme ”Luomme mahdollisuuksia - Kuhmo on turvallinen ja avoin kotikaupunki toteuttaa unelmia ja ajatella isosti”.

Talousarviota voi luonnehtia myös perukkalaisen elämäntavan tunnistavaksi ja osallisuutta edistäväksi. Varatuilla määrärahoilla turvataan kirjastoauton toiminnan jatkuminen ja kehittäminen, liikkuvan lapsi- ja nuorisotyön jatkuminen, kyläkoulut, yksityisteiden hoito ja kunnostaminen sekä pienellä avustuksella huomioidaan kylien kokoontumistilojen energian hinnan nousu.

Osallisuutta kehitetään osallistavan budjetoinnin mallilla lapsi- ja nuorisotyössä, sopimuksellisuutta kehittämällä ja Kuhmon kaupungin oman henkilöstön osallisuustyön osaamista lisäämällä. Kansainvälisyyteen on varattu määrärahoja, sillä juuri tässä tilanteessa erityisesti lapsille nuorille on annettava kansainvälisyyskokemuksia.

Kestävää kehitystä ilmentävät myös mukana olo energiatehokkuussopimuksessa, uudenlaisen avustussmallin kokeilu kaupunkikeskustan julkisivujen kohentamiseen ja käynnissä olevat kaavoitusprosessit sekä kiinteistöstrategian vieminen toteutukseen. Osasta kaupungin kiinteistöistä tullaan luopumaan.

Jatkossa kaupungin talousarvion miljoonat ovat alle puolet siitä mihin on totuttu. Kunnan tärkeimmät tehtävät liittyvät sivistykseen ja varhaiskasvatukseen, elinympäristön ja elinvoiman kehittämiseen sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen. Budjetin pienentyessä mutta investointipaineiden, eli uuden rakentamisen ja vanhan korjaamisen, kasvaessa kaupunki uhkaa velkaantua merkittävästi.

Talousarvion investointisuunnitelma onkin laadittu ensimmäistä kertaa seuraavaksi seitsemäksi vuodeksi, jotta todellinen investointipaine on nähtävissä. Ratkaisut eivät tule olemaan helppoja, kun mietitään mitä on vara rakentaa ja mistä pitää luopua. Tärkeää on kuitenkin, että ratkaisut tehdään suunnitelmallisesti ja mietitään ratkaisujen pitkäaikaisvaikutuksia kaupungin elinvoimaan ja ihmisten hyvinvointiin.

Velkaantumishaasteen lisäksi Kuhmon heikkous on saavutettavuus. Lentoliikenne, joukkoliikenneyhteydet, laajakaista ja tiestön kunto ovat asioita, joissa saamme tuloksia aikaan vain yhteistyöllä. Pussinperäksi ei pidä jäädä. Tavaroiden, ihmisten, raaka-aineiden ja tiedon pitää päästä liikkeelle. Investointisuunnitelmassa on pidetty oman pienlentokentän kehittäminen. Visioita on oltava.

Hyvinvointialue jatkaa kuntien työtä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjänä. Jatkamme tilojen vuokraamista ja rakennamme kenties uutta hyvinvointialueen tarpeisiin. Aiemmin tuotimme sotelle siivouksen ja ateriapalvelut. Nykyisen mallin jatko ei ole enää mahdollinen ja tätä kirjoittaessa ateriat- ja puhtaanapidon tuottamista ei olla vielä ratkaistu.

On usein vaikea nähdä lähelle sitä hyvää, mitä meillä on. Yhteisillä päätöksillä Kuhmossa on kehitetty hyvät liikuntapaikat ja tarjoamme maksutta tai edullisesti mahdollisuuksia harrastaa monipuolisesti liikuntaa, kulttuuria ja muita harrasteita. Järjestöt ja niiden tuottamat palvelut mukaan lukien. Aina on toki varaa parantaa ja voimme tarjota mahdollisuuksia enemmän, mutta siihen me tarvitsemme käyttäjiä. Esimerkiksi kansalaisopiston kurssit eivät toiveista huolimatta toteudu, ellei niille ilmoitaudu riittävästi ihmisiä.

Asiakaspalveluhenkisyys kehittämisessä on otettu hyviä askelia eteenpäin ja uskon, että tulevaisuudessa meidän antamaa palvelua uskaltavat kuntalaisetkin kehua. Oman kunnan kehuminen ei ole keltään pois. Itse uskallan palvelujen käyttäjänä sanoa, että Kuhmon kaupungin palvelujen laatu vaikkapa varhaiskasvatuksessa ja sivistyksessä on korkea. Laadukkaan palvelun koko organisaatiossa ja alueen yrityksissä takaavat alan ammattilaiset. Hyvällä kaupungin maineella on valtava merkitys tulevaisuuden kilpailussa työntekijöistä.

Haluan kiittää kaikkia rakentavasta keskustelusta talousarvion laatimisen aikana ja lukuisista hyvistä ideoista kaupungin kehittämiseksi. Olemme hyvällä polulla yhteisesti valitun vision toteuttamiseksi!

25.11.2022 Kuhmossa

Tytti Määttä, kaupunginjohtaja

2 Kuhmon kaupungin strategia

2.1 Kaupunkistrategia

Kuhmon kaupungin kaupunkistrategia kuvaa keskeiset tavoitteet, joihin valtuuston johtamana Kuhmon päätökset perustuvat strategiakaudella. Kuhmon Strategiasta on laadittu erillinen asiakirja. Kaupunki-strategia on elävä asiakirja ja sitä uudistetaan tarpeen mukaan. Vuosittaiset tavoitteet vahvistetaan valtuuston hyväksymässä talousarviossa ja niitä seurataan tilinpäätöksessä. Operatiivinen toteutus tapahtuu kaupunginhallituksessa ja valiokunnissa sekä kaupunkiorganisaation toimesta.

Kuhmon kaupungin visio

Täyttä elämää metsän ja kulttuurin valtakunnassa

Kuhmon kaupungin missio

Luomme mahdollisuuksia - Kuhmo on turvallinen ja avoin kotikaupunki toteuttaa unelmia sekä ajatella isosti

Kuhmon kaupungin arvot

Turvallisuus, Yhdenvertaisuus, Luonto- ja kulttuurikeskeisyys, Kestävä kehitys, Avoimuus, Palvelevuus, Yhteisöllisyys, Uudistuminen

2.2 Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Kuhmon kaupungin strategiset tavoitteet ja toiminnalliset tavoitteet

- 1. Kestävä kaupunki**
  - 1.1. Rakennamme puusta
  - 1.2. Vaikutamme hankinnoilla
  - 1.3. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuuksia
  - 1.4. Sopeutamme infrastruktuuria
  - 1.5. Pitkän aikavälin talouden tasapaino
  - 1.6. Fiksu omistaminen
- 2. Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne**
  - 2.1 Kestävä matkailu ja luovat alat kasvavat
  - 2.2 Woodpolis = Kainuun metsäbiotalouden keskus
  - 2.3 Julkisia ja yksityisiä investointeja tehdään
  - 2.4 Saamme osaaajia
  - 2.5 Tulomuuttopalvelut kunnossa
  - 2.6 Yrittäjämönteinen kaupunki
- 3. Täyttä elämää keskustassa ja kylissä -hyvinvoivat Kuhmolaiset**
  - 3.1 Turvallinen ja avoin kaupunki
  - 3.2 Aktiiviset toimijat
  - 3.3 Osalliset ihmiset
  - 3.4 Työllisyyden edistäminen
  - 3.5 Monipuoliset ja ajassa elävät harrastusmahdollisuudet
  - 3.6 Elämän murroskohdat ja ikä huomioidaan

4. Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki

- 4.1 Kuhmon aluebrändi tunnetaan
- 4.2 Luotettava yhteistyökumppani
- 4.3 Metsään liittyvät verkostot ovat hallussa
- 4.4 Toimimme kansainvälisissä kulttuuriverkostoissa
- 4.5 Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia

5. Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille

- 5.1 Kannustava varhaiskasvatus
- 5.2 Yhteisöllinen ja turvallinen perusopetus
- 5.3 Vetovoimainen oma lukio
- 5.4 Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
- 5.5 Laadukkaat elinikäisen oppimisen palvelut ja taiteen perusopetus

6. Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö

- 6.1 Hyvä palveluasenne
- 6.2 Valmentava johtajuus
- 6.3 Itseohjautuvat tiimit
- 6.4 Salliva kokeilukulttuuri
- 6.5 Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö

Kuhmon kaupungin strategian uudistuessa keskushallinto ja palvelualueet toteuttavat toiminnallaan kaikkia strategisia tavoitteita. Jokaisen palvelualueen on mahdollista valita strategiset toiminnalliset tavoitteet, jotka ohjaavat vuoden 2023 käytännön tekemistä. Strategian lisäksi käytännön tekemistä ohjaavat mm. poikkisektoraaliset suunnitelmat kuten hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma ja kunkin toimialan lainsäädäntö.

2.3 Strategiset mittarit

Kuhmon kaupungin strategiset mittarit

Kestävyysdynamiikka
Energian kulutus pienenee
Puu materiaalina julkisissa rakennuksissa
Lainakanta €/asukas lähtee laskuun
Alijäämä katettu
Veto- ja pitovoimadynamiikka
Nettomuutto positiivinen
Naisten lkm suhde miesten lkm nousee
Yritys- ja työllisyysdynamiikka
Työttömien osuus työvoimasta
Työllisyysaste kohenee
Taloudellisen huoltosuhde ei heikkene
Aloittaneiden yritysten toimialarakenne monipuolinen
Koulutus- ja hyvinvointidynamiikka
Peruskoulun 1. vuosiluokan oppilaiden määrä ei alene
Lukio on Kuhmossa
Ammatillisen koulutuksen voi suorittaa Kuhmossa
Perustoimeentulon saajien määrä ei nouse
Korkea-asteen koulutettuja nykyistä enemmän
Kuhmolaisella on vähintään yksi ystävä ja yksi harrastus
Tunnettuus- ja verkostodynamiikka
Brändistrategia jalkautus on viety läpi
Sosiaalisen median kanavien seuraajien määrä kasvaa 1/3
Valtuustokaudella käynnistyy vähintään kaksi kansainvälistymishanketta ja ne ovat vaikuttavia
Työpaikka- ja palveludynamiikka
Työhyvinvointi pysyy nykytasolla tai paranee
Sairaspoissaolot pysyvät nykytasolla
Valmentava johtajuus -koulutus kaikille esihenkilöille
Kolmas kehittäjäaalto suorittanut opinnot
Palvelevuutta mitataan asiakastutkimuksilla vuosittain

2.4. Strategiset riskit

25.11.2022

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet	Riski	Syy	Seuraus	Riskiluku			Toimenpiteet
				TN	VS	RL	
Kestävä kaupunki - Rakennamme puusta - Vaikutamme hankinnoilla - Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuuksia - Sopeutamme infrastruktuuria - Pitkän aikavälin talouden tasapaino - Fiksu omistaminen	Talouden (epätasapaino) ja ylivelkaantuminen	Velkaantuneisuus, investointipaineet, korkojen nousu	Joudumme karsimaan palveluja, emme pysty tekemään haluamiemme investointeja	4	5	20	Vuoden 2022 osalta pyrimme mahdollisimman hyvään tulokseen, valtionosuuksien maksimointi tuleville vuosille. Sote-aseman rakennusluvan saaminen. Investointien ajoittaminen, kiinteistöstrategian toimenpiteistaminen.
	Epäonnistumme säännöllisesti hankinnoissa	Ei ole riittävää osaamista ja resurssia hankintoihin Huono hankintasaaminen	Syntyy välillisiä kustannuksia ja aikaa kuluu hukkaan valituksissa Kehittäminen kärsii	3	4	12	Uudenlainen hankintayhteistyö Kainuun kuntien kanssa. Tulevat rekrytoinnit ja hankintasaamisen kasvataminen, edunvalvonta
	Emme pysty hyödyntämään vihreän siirtymän mahdollisuuksia	Osaamisen puute, vihreän siirtymää ei ymmärretä laajasti	Kehitys taantuu	2	5	10	Osaamisen lisääminen
	Ei ostajia tyhjiille kiinteistöille, epätoivotut kiinteistösijoittajat, yksityisten omistamia tiloja siirtyy "väärin käsiin" ja tyhjilleen; valtion omistamat tilat siirtymässä kunnan omistukseen	Markkinatilanne; emme kykene tekemään valintoja ajoissa; epätoivottuja ostajia liikkeellä	Turhat kustannukset; kaupunkikuvan ja katukuvan heikkeneminen	4	4	16	Kiinteistöstrategian toteuttaminen; viestintä riskeistä kiinteistöasioissa myös yksityisille kiinteistöjen omistajille
	Valtiojohtoiset normimuutokset	Valtion talouden tasapainottaminen; Kainuun hyvinvointialueen talous ja selviytyminen	Emme voi itse vaikuttaa kuntamme palveluiden tuottamiseen, palvelut tuotetaan keskitetysti ja etäällä kuntalaisistamme; tyhjiilleen jäävät sote-tilat	2	2	4	Edunvalvonta; strateginen ja operatiivinen yhteistyö kuntien ja Kainuun hyvinvointialueen välillä
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne - Kestävä matkailu ja luovat alat kasvavat - Woodpolis = Kainuun metsäbiotalouden keskus - Julkisia ja yksityisiä investointeja tehdään - Saamme osajia - Tulomuuttopalvelut kunnossa - Yrittäjämönteinen kaupunki	Työvoiman saataavuus, emme saa osajia Kuhmoon ja Kuhmon kaupungille	Kansallinen tilanne, syrjäinen sijainti, palkkataso Kuhmossa; saavutettavuus, ei riittävästi veto- ja pitovoimaa	Yritysten menettäminen, laajennusinvestointien estyminen	5	5	25	Kuhmon brändin jalkauttamisen jatkaminen, verkottuminen rekrytoinnissa Kotouttamistyön ottaminen haltuun, muuttajaprofiloinnit
	Yrittäjyyden vaje ja yrityspohjan kapeus, matkailun investoinnit eivät toteudu; markkinatilanne, hintojen ja korkojen nousu	Väestöpohja, kysyntä, yrittäjäaineksen puute, rahoituksen saatavuus	Investoinnit ja yritysten liiketoiminnan kasvu estyy Kuhmossa	5	5	25	Yrittäjätalustalouden elinkeinopolitiikka, Kuhmon brändin jalkauttamisen jatkaminen, hanketoiminta, yritysneuvonta, ideapajat, yrittäjärekrytointi, investorihankinta, edunvalvonta, Invest in Kainuu
	Kuhmon petotilanne	Petopolitiikka, kaatolupatilanne; negatiivinen mediajulkisuus	Metsästysmatkailun kehittäminen vaarantuu	5	3	15	Aktiivinen viestintä ja edunvalvonta; yhteistyö
	Kainuun muut kunnat eivät sitoudu puu-/hybridirakentamiseen	Yritysvaikutuksia ei tunneta	Tiedottaminen/osaamisen lisääminen				
	Yritysten riskirahoituksen saatavuus	Pankkien riskinormit ja varovaisuus	Entistä taantuvampi alue Yritysten perustaminen ja kehittäminen vaikeutuu	4	4	16	Yrityksille tukea rahoituksen hakeamiseen
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä – hyvinvoivat kuhmolaiset - Turvallinen ja avoin kaupunki - Aktiiviset toimijat - Osalliset ihmiset - Työllisyyden edistäminen - Monipuoliset ja ajassa elävät harrastusmahdollisuudet - Elämän murroskohdat ja ikä huomioidaan	Resurssit eivät riitä palveluiden tuottamiseen (totuttu/haluttu palvelutaso)	Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys	Palvelujen tai toimintatapojen muuttuminen; vaihtoehtona talouden tasapainon järjestyminen	4	3	12	Palvelujen muotoilu; toimintatapojen muuttuminen, toimintojen digitalisointi soveltuvien osin, sopimusperustaisuus yhteistyössä yhdistysten kanssa
	Kuntalaiset eivät tunne voivansa vaikuttaa riittävästi Kuhmon palveluihin ja päätöksiin	Emme löydä tai käytä riittävän monipuolisia ja aktiivisia viestintä- ja vaikuttamiskanavia	Heikko asukastyytyväisyys ja passiivisuus	2	1	2	Liikkuminen kuntalaisten parissa, www-sivujen ja sähköisten mahdollisuuksien hyödyntäminen, hyvinvointijohtaminen, vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, Vetovoima- ja tulevaisuusjaostotyöskentelyssä onnistuminen. Kestävän kehityksen hankkeen toteuttaminen.
	Elinvoimaisen yhdistystoiminnan hiipuminen	Liian monia yhdistyksiä, aktiivisia toimijoita ei riitä	Negatiivinen vaikutus elinvoimaan ja osallisuuteen	4	2	8	Tulevaisuus-työpaja; keskustelu yhdistysten kanssa

Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki - Kuhmon aluebrändi tunnetaan - Luotettava yhteistyökumppani - Metsään liittyvät verkostot ovat hallussa - Toimimme kansainvälisissä kulttuuriverkoissa - Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia	Kuhmolaiset eivät ota brändiä omakseen ja osallistu viestimiseen. Emme vakuuta toimijoita Suomen metsäkeskeisimpänä kaupunkina.	Brändin jalkauttaminen jää kesken emmekä vie sitä systemaattisesti käytäntöön. Sisältö ei vastaa brändikuvaa.	Emme saavuta kohderyhmiämme ja häviämme veto- ja pitovoimassa. Bränditunnettuus heikko.	2	4	8	Brändin systemaattisen jalkauttamisen jatkaminen, brändilähtetäilää, Sammon takoja 2023. Syvennetään brändin syvempää ole-musta toimintatapana
	Menetämme Unescon kirjallisuuskaupunki-statusen	Emme ole kyenneet toiminnallamme vakuuttamaan arvioijia.	Negatiivinen imago statuksen menettämisestä. Resurssien hukkaa, kun yhteistyöverkosto, johon on panostettu, häviää.	2	3	6	Valmistaudutaan hyvin arviointiin ja toteutetaan systemaattisesti sovitua suunnitelmaa yhteistyökumppaneiden kanssa. Otetaan KV-verkostosta kaikki hyöty irti.
	Raja on kiinni pitkään ja emme löydä korvaavia tapoja yhteistyöhön	Globaali koronatilanne. Oma laiskuus miettii yhteistyön muotoja.	Yhteistyökumppani panostaa sinne, missä on kykyä uusia toimintatapoja.	5	4	20	Rajakuntayhteistyö, lasten- ja nuorten kansainvälisyys.
Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille - Kannustava varhaiskasvatus - Yhteisöllinen ja turvallinen perusopetus - Vetovoimainen oma lukio - Ammattiin voi opiskella Kuhmossa - Laadukkaat elinikäiset oppimisen palvelut ja taiteen perusopetus	Pätevien työntekijöiden rekrytoinnissa ei onnistuta kasvun- ja oppimisen palvelu-alueella.	Kuhmon kaupunkia ei koeta kiinnostavaksi työntantajaksi.	Kasvatuksen ja opetuksen laatu kärsii ja nuorten jatko-opintomahdollisuudet vaarantuvat.	3	3	9	Panostetaan kehittämiseen ja mielekkäisiin tehtäväkokonaisuuksiin sekä työvointiin, tiedotetaan hyvistä käytänteistä.
	Lukioon hakeutuvien suhteellinen osuus ikäluokasta vähenee.	Nuoret haluavat pois Kuhmosta tai opiskella ammattiin nopeasti.	Lukion rahoitus pienenee merkittävästi ja toiminta kuituu.	2	2	4	Kehitetään uutta markkinointimateriaalia, kohdennetaan markkinointia myös ulkomaille.
	Taitotehtaan toimintamalli kuituu kokoon parin vuoden jälkeen.	Opiskelijat haluavat opiskella isommissa yksiköissä tai sellaisia aloja, jotka eivät ole mahdollisia Taitotehtaassa, yrittäjien innostus toimintamalliin laantuu.	Työvoimapula pahenee ja yritysten toimintaedellytykset häviävät.	3	3	9	Taitotehdasta markkinoidaan aktiivisesti monilla kanavilla. Yhteistyön tiivistäminen KAO:n kanssa + jatko-kehityshanke
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö - Hyvä palveluasenne - Valmentava johtajuus - Itseohjautuvat tiimit - Salliva kokeilukulttuuri - Yhteisöllinen, muutostoukka ja yhdessä onnistumisia juhlija työyhteisö	Käyttäjien määrä vähenee ennakoitua nopeammin ja sitä ei kyetä huomioimaan.	Kuhmo kärsii kovasta muuttotappiosta tai kiinnostus itsensä kehittämiseen vähenee voimakkaasti tai aalloissa.	Palveluja ei pystytä tarjoamaan, koska opettajia ei saada vähäisten tuntimäärien vuoksi. Pätevä henkilöstö muuttaa paikakunnalta.	2	2	4	Tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä taiteen perusopetukseen, muretaan raja-aitoja uuden kokeilussa, tiivistetään kaupungin yksiköiden yhteistyötä ja yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Muuttajien profilointi ja palvelupolkujen luominen
	Epäonnistuminen osaamisen hallinnassa, epäonnistuminen rekrytoinneissa	Eläköitymiset ja taloudelliset paineet pakottavat vähentämään rekrytointeja	Palvelujen laadun heikkeneminen, henkilöstön jaksaminen, tyytymättömät asiakkaat	3	3	9	Strategisten osaamisen määrittäminen, henkilöstö-/ koulutussuunnitelma, tehtäväkuvien muotoilu vastaamaan uutta tarvetta, positiivinen viestintä rekrytointien yhteydessä
	Henkilöstön jaksaminen ja työtyytyväisyys	Esimies- ja alaistaidot, työyhteisöosaaminen	Huonosti motivoitunut henkilöstö, huono työnantajakuva	3	3	9	Työtyytyväisyysmittaus uudistetaan henkilöstön proaktiivisuutta tukeväksi (Signi). Esihenkilötaitojen kehittäminen. Alaistaitojen kehittäminen
	Työyhteisö ei halua tehdä mitään yhdessä	Yhdessä toimimista ja tilaisuuksia ei suunnitella.	Työnimua ja kollektiivista tukea ei tunneta organisaatiossa	2	4	8	Yhteiset ja vetovoimaiset tapahtumat ja tilaisuudet, yhdessä kehittäminen

TN = riskin toteutumisen todennäköisyys (1 – 5)

VS = riskin vaikuttavuus (1 – 5)

RL = riskiluku (todennäköisyys- ja vaikuttavuuslukujen tulo)

3 Talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohdat

3.1 Talousarvion rakenne ja periaatteet lainsäädännössä

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajankautana katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

3.2 Kuntatalous

Taulukko: Kuntatalouden kehitysarvio 2021 – 2026 (Lähde VM Kuntatalousohjelma 2023, Syksy 2022, julkaisu 2022:57)

(Mrd. euroa)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Toimintakate	-31,8	-33,2	-12,8	-13,1	-13,4	-13,9
Verotulot	25,5	26,1	13,7	12,9	13,2	13,5
Valtionosuudet	10,1	10,8	3,8	3,8	3,9	4,0
Vuosikate	4,4	4,1	5,1	4,1	4,0	4,0
Poistot	-3,1	-3,1	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2
Tulos	1,4	1,1	2,3	1,2	1,1	0,9
Lainakanta	24,2	25,3	19,4	19,9	20,6	21,4
Kuntien ansiotason muutos	2,4	2,6	2,5	2,6	2,7	2,8
Rakennuskustannusindeksin muutos	5,5	7,1	2,3	2,3	2,4	2,4
Peruspalvelujen hintaindeksin muutos	2,6	3,2	2,5	2,4	2,5	2,8

Taulukko: Talouden kehitystä kuvaavien tunnuslukujen muutos 2021 – 2026

(Lähteet: VM Kuntatalousohjelma 2023, Syksy 2022, julkaisu 2022:57; VM Taloudellinen katsaus Syksy 2022 julkaisu 2022:58)

Muuttuja	2021	2022	2023	2024	2025	2026
%-muutos						
BKT	3,0	1,7	0,5	1,4	1,5	1,4
Yleinen ansiotaso, muutos	2,4	2,6	3,5	3,0	3,0	3,0
Kuntien ansiotaso, muutos	2,3	2,3	3,8	3,8	4,4	4,0
Työlliset (määrä), muutos	2,4	2,2	-0,2	0,3	0,4	0,3
Rakennuskustannusindeksi	5,5	8,6	3,3	2,3	2,4	2,4
Kuluttajahintaindeksi	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9	2,0
%-yksikköä						
Työttömyysaste	7,7	6,6	6,7	6,5	6,4	6,3
Euribor 3 kk, %	-0,5	-0,1	1,3	1,5		
10 vuoden korko, %	-0,1	1,4	1,8	2		

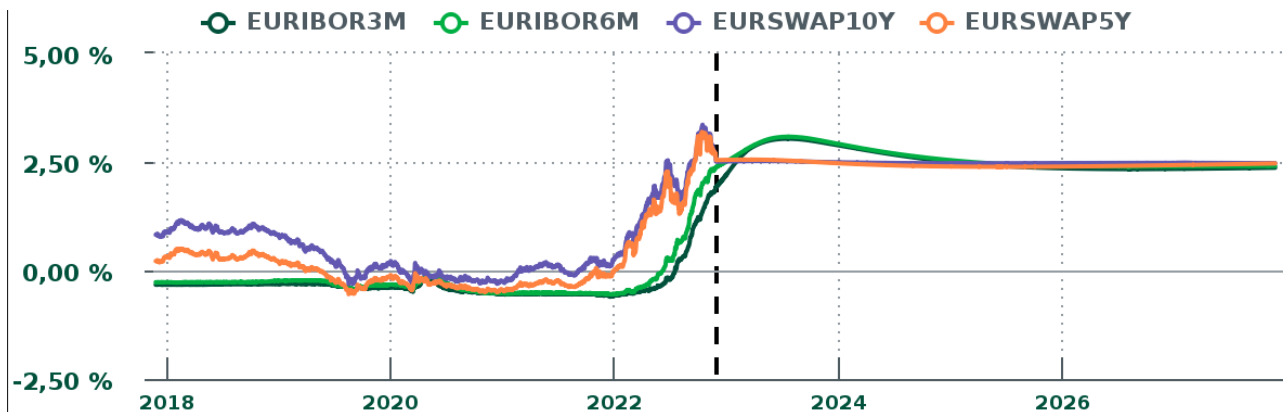
Vuosi 2021 oli toinen peräkkäinen vahva vuosi kuntataloudessa. Sekä kuntien että kuntayhtymien toimintamenot kasvoivat nopeasti vuoden 2020 hitaan kasvun jälkeen, mutta toimintatuottojen kasvu oli suhteellisesti vieläkin voimakkaampaa. Verotulot kasvoivat ennakoitua paremmin etenkin yhteisöverotuottojen ja kiinteistöverojen osalta. Kuntasektorin koronaepidemian tukipakettiin sisältyvä kuntien yhteisövero-osuuden määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus jatkui vielä vuonna 2021. Arviointineuettelyssä oli 5 kuntaa ja 2 kuntayhtymää.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta vuonna 2022. Energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat ovat nousseet hyvin nopeasti. Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää kuitenkin talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa yksittäinen yhtiöittäminen (Helsingin kaupungin liikennelaitoksen yhtiöittäminen).

Korkojen kehityksen osalta annetut ennusteet ovat epävarmoja. VM:n ennusteessa (Taloudellinen katsaus, syksy 2022) ennustetaan vuodelle 2023 lyhyeksi koroksi 1,3 ja pitkäksi koroksi 1,8. Ennusteet korkojen nousuksi ovat nousseet. Seuraavasta kuviosta näkyy Kuntarahoituksen ennuste, jonka mukaan heinäkuussa vuonna 2023 Euribor 6 kk olisi 3,085 % ja 10 vuoden pitkä korko 2,5146 %. Ennustettavuus on heikko.

Kuvio: Korkojen kehitys

(Lähde: Kuntaliiton Apollo-ohjelma, 25.11.2022)

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja ratkaisevasti. Vuoden 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy myös kustannusten nopea kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Merkittävin muutos kuntien kannalta kunta-alan ansiokehitys.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätyksellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti.

Kuntatalouden ennustettavuus paranee sote-uudistuksen myötä. Kuntatalouteen jää edelleen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino kokonaismenojen pysyessä vuosina 2024 – 2026 jonkin verran tuloja suurempana. Kuntien mahdollisuudet sopeuttaa talouttaan menoja karsimalla kapenevat. Investointitarpeet pysyvät edelleen mittavina mm. rakennuskannan iän vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siis sote-uudistuksen jälkeenkin. Laskennallinen talouden sopeutuspaine kasvaa kehyskauden lopussa kaikissa kuntakokoryhmissä. Veropohjan rapautuminen voi olla uhkana varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä, jos väestöennusteen mukainen demografiakehitys jatkuu ja muuttotappiokehitys jatkuu ennusteen kaltaisena.

Valtion kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet vuonna 2023

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaisista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille.

- Sote-uudistuksen myötä kuntien menoista siirtyy hyvinvointialueille arviolta 21,2 mrd. euroa. Kuntien tuloveroprosentteja pienennetään 12,64 prosenttiyksiköllä. Tuloveroista siirtyy hyvinvointialueelle arviolta 13,11 mrd. euroa, yhteisöverotuloista 0,82 mrd. euroa ja valtionosuuksista 5,36 mrd. euroa sekä veromenetysten korvauksista 1,94 mrd. euroa
- Kunnille korvataan Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia valtionavustuksella toteuman mukaisesti. Lisäksi korotetaan perusopetukseen valmistavan opetuksen määrärahaa 120 miljoonalla eurolla, vapaan sivistystyön yhteydessä toteutettavan kotoutumiskoulutuksen määrärahaa 5 miljoonalla eurolla sekä suomi tai ruotsi toisena kielenä ja oman äidinkielen opetukseen tarkoitettun avustuksen määrärahaa 2,5 miljoonalla eurolla
- Ammatillisen koulutuksen rahoituspohjaa vahvistetaan pysyvästi vuodesta 2023 lukien

- Väyläverkon kehittämisinvestointeihin kohdennetaan rahaa; mm. 15 miljoonaa euroa maantie 8155 Oulun satamayhteys (Poikkimaantie) -hankkeen rahoitukseen
- Sähkön hinnan nousun vuoksi tuloveroon toteutettava määräaikainen sähkövähennys alentaa kuntien verotuloja
- Vuonna 2023 on edelleen voimassa korotettu matkakuluvähennys
- Ikääntyneiden työtulovähennyksen korotus
- Perhevapaalta palaavien työmatkavähennyksen omavastuun huojennus
- T&K-toiminnan lisävähennys
- Ansiotuloveroperusteisiin tehdään ansiotasoindeksiin muutosta vastaava indeksitarkistus
- Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan 1.8.2023 alkaen ja tämä vaikuttaa kuntien maksutuottoihin. Varhaiskasvatusmaksujen alentamisen sekä yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen vaikutukset kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöverotulon tuotosta. (Lähde: VM, Kuntatalousohjelma 2023 – 2026 Syksy, julkaisu 2022:57)

Kuntien palkkaratkaisu nosti kuntien kustannuspaineita

Kunta-alalle saatiin kesäkuussa kolmivuotinen palkkaratkaisu. Palkkaratkaisun taloudelliset vaikutukset ovat kunnille muita toimialoja raskaammat. Kuntien ansiotasoindeksiennusteet nousivat VM:n kesän talousennusteessa roimasti suhteessa edeltäviin ennusteisiin: noin yhdellä prosenttiyksiköllä. VM ennakoii, että kuntien **ansiotasoindeksi kasvaa 2023 – 2024 noin 3,8 prosenttia**, kun yleinen ansiotasoindeksi jää alle 3 prosentin. Pitkällä aikavälillä palkkaohjelma helpottanee kuntia vaivaavaa pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta.

Myös kuntien peruspalveluiden hintaindeksi jatkaa lähivuosina yli kolmen prosentin kasvuvauhdissa. Ensi vuodelle **peruspalvelujen hintaindeksiksi näyttää +3,6 prosenttia**. (Lähde: Kuntaliitto, blogi/Minna Punakallio)

Kuva: Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut

(Lähde: Kuntaliitto, Taloustorstai 18.8.2022 materiaali)

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta

MAKSU	2020	2021	2022	2023*	2024*
Sairausvakuutusmaksu	1,34	1,53	1,34	1,56	1,47
Työttömyysvakuutusmaksu	1,70 ^{a)}	1,90 ^{b)}	2,05 ^{c)}	2,05 ^{d)}	2,05 ^{d)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu , keskimääräinen työnantajan osuus	20,8	20,73	20,33	20,33	20,33
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta^{e)}	16,85	16,83	16,83	16,8	16,8
Eläkemenoperusteinen maksuosa, tasausmaksu ^{f)}	3,95	3,90	3,5	3,5	3,5
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu	16,25	16,19	16,63	16,63	16,63
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,70	0,70	0,7	0,7
TYÖNANTAJAN MAKSUT KESKIMÄÄRIN	24,09	24,41	24,05	24,3	23,9
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	-0,19	+0,32	-0,36	+0,2	-0,4
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53v. tai yli 62v.)	7,15	7,15	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62v.)	8,65	8,65	8,65	8,65	8,65

- a. 0,45 % palkkasumman ensimmäiseen 2 125 500 euroon asti
- b. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 169 000 euroon asti
- c. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 197 500 euroon asti
- d. Palkkasummarajan ylittävältä osalta. Rajan alla maksu olisi 0,50 %.
- e. Palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä työkyvyttömyyseläkemaksun.
- Taulukossa keskimääräinen työnantajan osuus.**
- f. Eläkemenoperusteinen maksu poistuu vuonna 2023 ja tilalle tulee kuntien ja hyvinvointialueiden **tasausmaksu**. Maksulla kerättävä yhteissumma suhteessa palkkasummaan pysyy 2023 ennallaan, mutta yksittäisten kuntien ja hyvinvointialueiden maksun perusteet muuttuvat täysin. Lisätietoja Kevan verkkopalvelusta.

* ennuste

3.3 Kuhmon kaupungin talous

Taulukko: Kuhmon väestökehitys ja ennuste vuosina 2020 - 2025

	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
VAESTO ikäryhmittäin, 31.12.						
0 - 18 vuotiaat	1 138	1 122	1 084	1 051	1 016	981
<i>Muutos %</i>	- 4,6	- 1,4	- 3,3	- 3,1	- 3,4	- 3,4
19 - 64 vuotiaat	3 878	3 782	3 656	3 530	3 399	3 308
<i>Muutos %</i>	- 3,2	- 2,5	- 3,3	- 3,4	- 3,7	- 2,7
+ 65 vuotiaat	3 026	3 024	3 043	3 062	3 091	3 086
<i>Muutos %</i>	1,2	- 0,1	0,6	0,6	0,9	- 0,2
Asukasluku vuoden lopussa	8 042	7 928	7 784	7 643	7 506	7 375
<i>Muutos %</i>	- 1,8	- 1,4	- 1,8	- 1,8	- 1,8	- 1,7

Lähde: Kuntaliiton verokehikko 11/2022

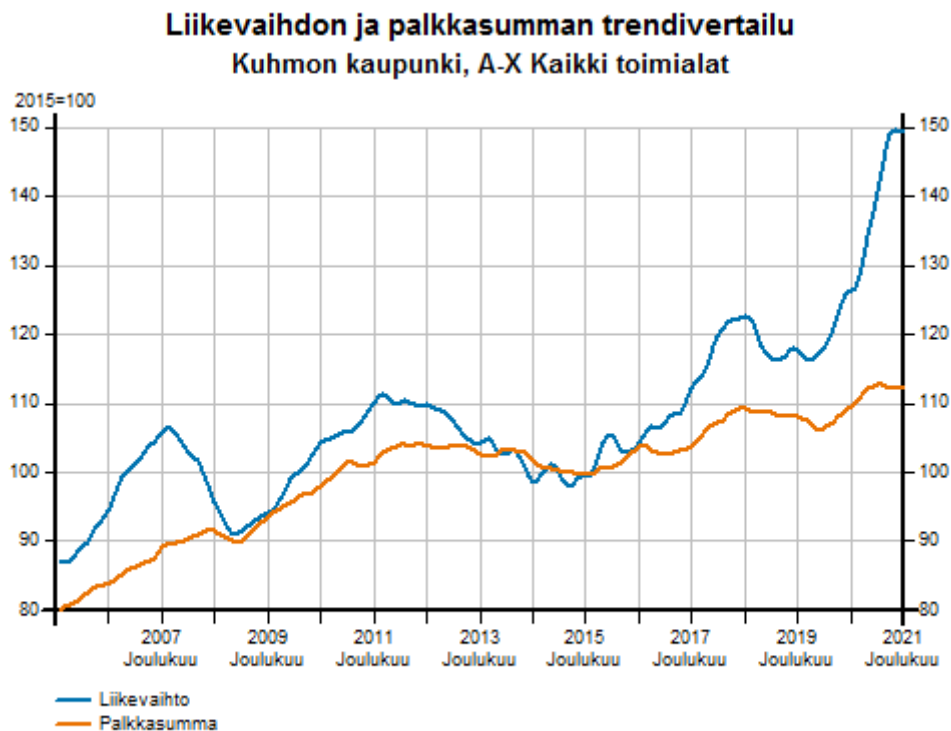
Taulukko: Väestömuutostilasto (Lähde: Tilastokeskus, väestön ennakkotiedot)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Elävänä syntyneet						
Q1	10	9	16	10	8	9
Q2	13	5	2	4	11	12
Q3	8	10	13	8	6	12
Q4	13	12	5	11	4	
YHT	44	36	36	33	29	33
Kuolleet						
Q1	30	40	34	41	41	41
Q2	30	42	34	37	44	52
Q3	33	33	38	39	43	37
Q4	36	35	26	43	40	
YHT	129	150	132	160	168	130
Luonnoll. Väestökeh.						
Q1	-20	-31	-18	-31	-33	-32
Q2	-17	-37	-32	-33	-33	-40
Q3	-25	-23	-25	-31	-37	-25
Q4	-23	-23	-21	-32	-36	
YHT	-85	-114	-96	-127	-139	-97
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kuntien väl. tulomuutto						
Q1	37	49	49	48	57	37
Q2	50	53	63	68	73	60
Q3	66	71	51	56	73	63
Q4	54	62	38	56	56	
YHT	207	235	201	228	259	160
Kuntien väl. lähtömuutto						
Q1	43	41	37	43	44	72
Q2	58	68	67	55	41	34
Q3	123	116	96	113	110	102
Q4	62	71	56	47	57	
YHT	286	296	256	258	252	208
Kuntien väl. nettomuutto						
Q1	-6	8	12	5	13	-35
Q2	-8	-15	-4	13	32	26
Q3	-57	-45	-45	-57	-37	-39
Q4	-8	-9	-18	9	-1	
YHT	-79	-61	-55	-30	7	-48
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Maahan muutto						
Q1	0	6	4	4	4	2
Q2	6	0	3	2	6	2
Q3	5	2	5	8	4	4
Q4	1	6	6	3	4	
YHT	12	14	18	17	18	8
Maasta muutto						
Q1	1	1	1	0	0	0
Q2	0	1	1	0	1	0
Q3	0	2	2	3	0	0
Q4	0	1	1	3	0	
YHT	1	5	5	6	1	0

Taulukko: Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat kunnittain/Kainuu
(Lähde: Työllisyyskatsaus, Kainuu, syyskuu 2022)

Kunta	Syys 2022	Elo 2022	Syys 2021	Muutos		Työttömistä työnhakijoista lomautetut	Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta	Syys 2022	Elo 2022	Syys 2021	Muutos	
				Syys 2022	Syys 2021						Syys 2022	Syys 2021
	Työttömät työnhakijat			%				Avoimet työpaikat			%	
Hyrnsalmi	93	83	81	12	15	...	11,4	33	25	24	9	38
Kajaani	1 359	1 397	1 420	-61	-4	37	8,2	792	953	793	-1	0
Kuhmo	322	322	312	10	3	26	10,1	70	75	97	-27	-28
Paltamo	111	114	153	-42	-27	9	8,6	39	44	26	13	50
Puolanka	114	117	140	-26	-19	6	12,2	12	24	...	...	...
Ristijärvi	38	39	45	-7	-16	...	7,7	10	9	...	...	...
Sotkamo	215	208	288	-73	-25	15	4,6	240	241	152	88	58
Suomussalmi	242	250	327	-85	-26	19	8,3	67	70	72	-5	-7
Kainuu	2 494	2 530	2 766	-272	-10	115	8,1	1 263	1 441	1 175	88	7

Taulukko: Trendivertailu

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Verotus ja verotulot Kuhmossa

Vuodelle 2023 kaikkien kuntien kunnallisveroprosenttia leikataan vuoden 2022 veroprosentista 12,64-prosenttiyksikköä. Kuhmon **kunnallisveroprosentti** vuonna 2023 on **9,36 %**

Kuhmon kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 14.11.2022 verotuksen osalta seuraavaa:

Kiinteistöveroprosentit Kuhmossa vuonna 2023:

- yleinen kiinteistövero 0,98 % (0,98 %)
- vakituinen asuinrakennus 0,54 % (0,54 %)
- muu asuinrakennus 1,08 % (1,08 %)
- voimalaitos 3,1 % (3,1 %)
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00 % (0,98 %)
- rakentamaton rakennuspaikka 2,0 % (2,0 %)

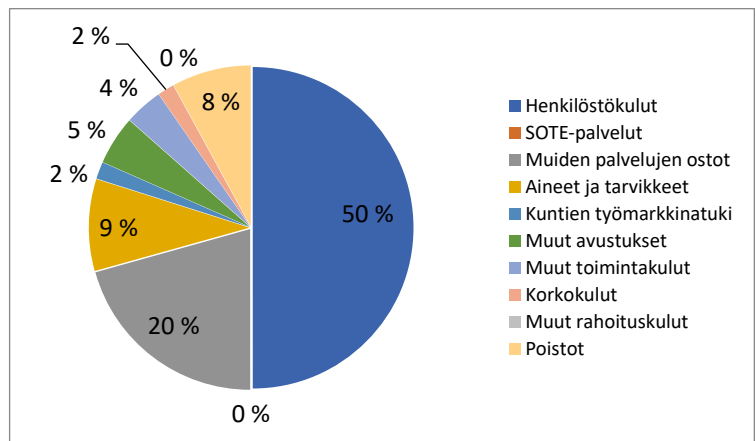
Taulukko: Verotuotot 2020 – 2025
(Lähde: Kuntaliiton verokehikko 11/2022)

TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Verolaji					
Kunnallisvero	24 522	24 704	12 360	11 634	11 765
<i>Muutos %</i>	3,7	0,7	-50	-5,9	1,1
Yhteisövero	5 070	5 104	3 309	3 015	3 128
<i>Muutos %</i>	51,1	0,7	-35,2	-8,9	3,7
Kiinteistövero	2 218	2 340	2 261	2 261	2 261
<i>Muutos %</i>	11,6	5,5	-3,4	0	0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	31 810	32 148	17 931	16 910	17 154
<i>Muutos %</i>	9,7	1,1	-44,2	-5,7	1,4

Talousarviossa käytämme Kuntaliiton verokehikon mukaisia ennusteita.

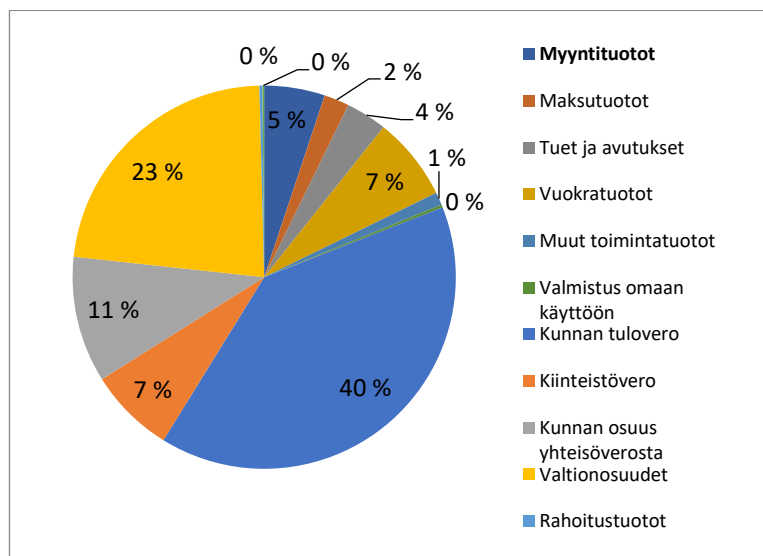
Kuvio: Kuhmon kaupungin menot

Kuhmon kaupungin menot 2023 (1000 €)	
Henkilöstökulut	15 215
SOTE-palvelut	0
Muiden palvelujen ostot	6 287
Aineet ja tarvikkeet	2 811
Kuntien työmarkkinatuki	520
Muut avustukset	1 497
Muut toimintakulut	1 170
Korkokulut	509
Muut rahoituskulut	0
Poistot	2 423
Yhteensä	30 432

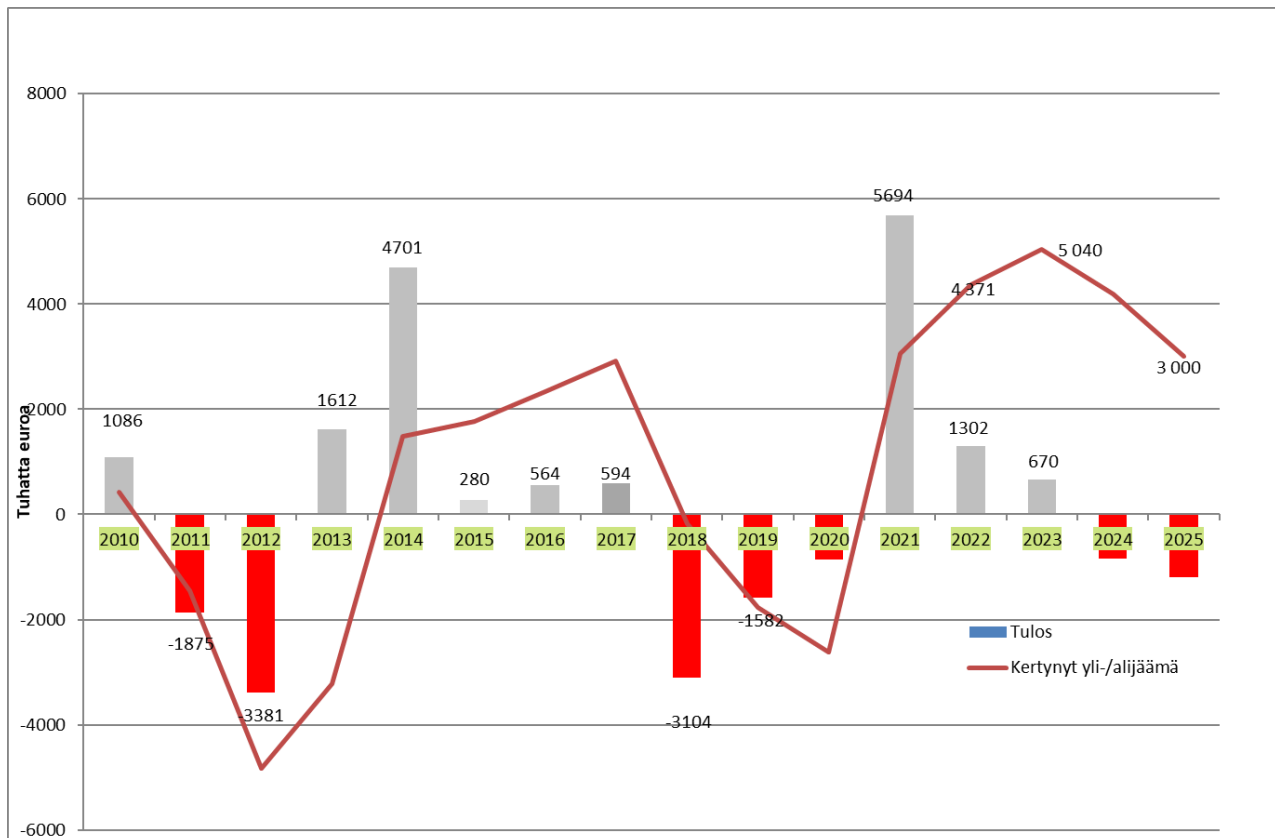

Kuvio: Kuhmon kaupungin tulot

Kuhmon kaupungin tulot 2023 (1000 euroa)	
Myyntituotot	1 592
Maksutuotot	661
Tuet ja avustukset	1 075
Vuokratuotot	2 192
Muut toimintatuotot	333
Valmistus omaan käyttöön	78
Kunnan tulovero	12 360
Kiinteistövero	2 257
Kunnan osuus yhteisöverosta	3 309
Valtionosuudet	7 122
Rahoitustuotot	81
Poistoeron muutos	42
Yhteensä	31 102

Kuvio: Kuhmon kaupungin tuloskehitys, taseen yli-/alijäämä

Kuhmon kaupungin tuloskehitys on vaihdellut vuosien aikana runsaasti. Selvitys eri vuosiin vaikuttaneista poikkeuseristä ja isoimmista muutostekijöistä on talousarvion liitteenä (Liite 1).

Vuoden 2021 tulos muodostui ennätysellisen hyväksi, ja vuoden ylijäämä oli 5,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 kaupungin taseessa ollut alijäämä saatiin katettua ja taseen ylijäämä tilinpäätöksessä oli 3,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 tulokseen vaikuttavia merkittäviä tekijöitä olivat:

- kaupungin vesiliiketoiminta yhtiöitettiin 1.1.2022 alusta vaikuttaen tulopuolella myyntituottojen laskuun 1,1 miljoonaa euroa ja toimintakulujen laskuun – 0,64 miljoonaa euroa
- yhteisöverotuotot kasvoivat 1,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 valtio korotti kuntien jakosuutta määräaikaaisesti koronasyin
- Kuhmo sai harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen 1,45 miljoonaa euroa
- rahoitusarvopapereiden tuotto oli vuonna 2021 poikkeuksellisen hyvä. Muiden rahoitustuottojen ja -kulujen nettoarvo oli 2,9 miljoonaa euroa rahoitusarvopapereiden markkina-arvon kasvaessa edellisen vuoden tilinpäätökseen 13,5 %
- vuoden 2021 tilinpäätökseen tehtiin 20,9 tuhannen euron alaskirjaus Kainuun Etu Oy:n osakeista

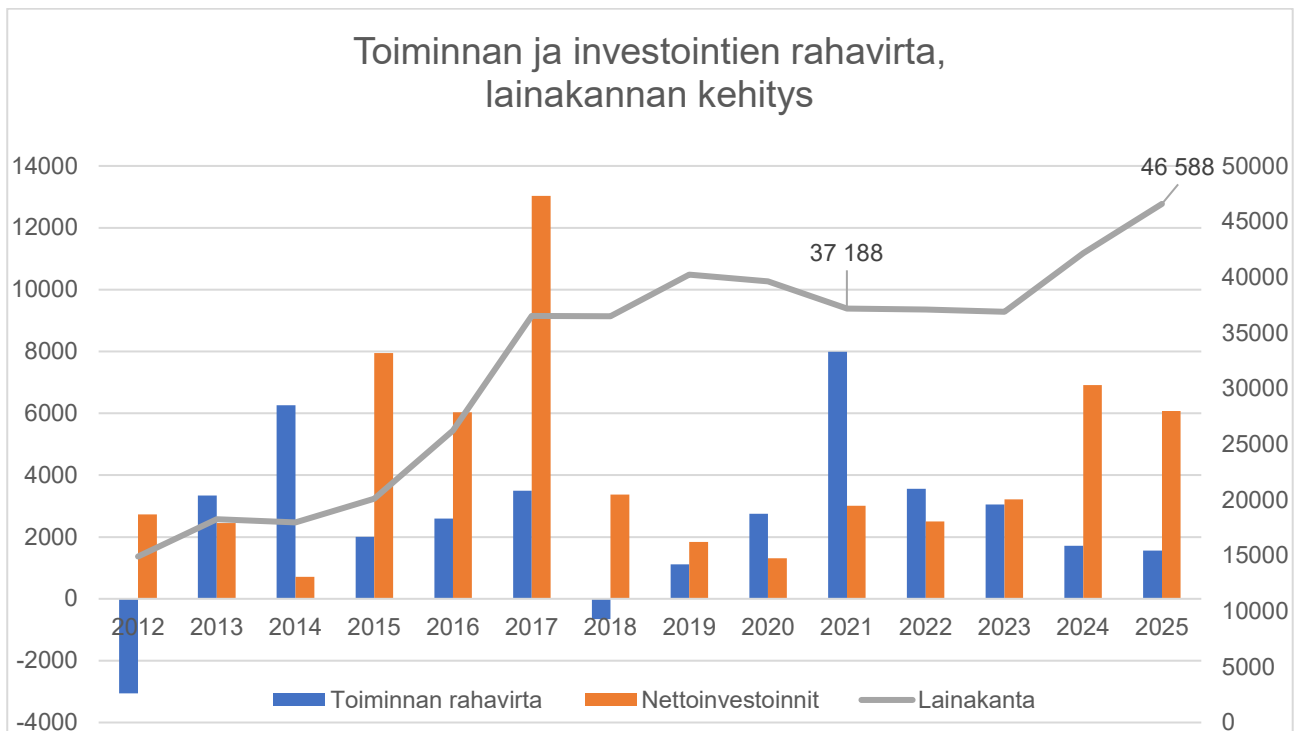
Vuoden 2022 tulos on tämän hetken ennusteen mukaan muodostumassa ylijäämäiseksi (arvio n. 1,3 miljoonaa euroa) talousarvion oltua – 252 tuhatta euroa alijäämäinen. Merkittävin positiivinen poikkeama talousarvioon verrattuna näyttää olevan verotuottojen toteuma, joka on tämän hetken tiedon mukaan ylittämässä budjetoidun tason 2,1 miljoonalla eurolla. Merkittävin negatiivinen poikkeama tulee olemaan rahoitusarvopapereiden tuotto, joka on jäämässä tavoitteesta 1,3 miljoonaa euroa. Kuluvan vuodenennuste on laskettu sote-kulujen osalta sote-kuntayhtymän +/- 0 ennusteen mukaisena. Tältä osin tilanne voi vielä elää loppuvuoden aikana. Sote-kulujen toteuma vaikuttaa omalta osaltaan myös tulevan vuoden 2023 rahoitustarpeeseen ja sitä kautta kaupungin lainakannan kehitykseen.

Vuoden 2023 talousarvion laadinnassa on käytetty pohjana Kuntaliiton verokehikkoa 11/2022 ja Kuntaliiton ennakkollisia valtionosuuslaskelmia päivältä 18.11.2022. Sote-kulut ja pelastustoiminnan kulut siirtyvät hyvinvointialueelle. Sotkamon kunta ryhtyy hoitamaan Kainuussa vastuukuntana ympäristöterveydenhuoltoa, joka ei sote-uudistuksen myötä ole hyvinvointialueiden vastuulla. Ympäristöterveydenhuollon osalta ennakoitu Kuhmon kaupungin osuus on 311 tuhatta euroa ja se on budjetoitu Vetovoimaisuuden palvelualueen elinvoimapaalveluiden vastuuyksikön alle.

Ateria- ja puhtaanapalveluiden budjettiin vuodelle 2023 vaikuttaa se tosiasia, että kunnat eivät jatkossa voi aiempaan tapaan tuottaa hyvinvointialueelle teknisiä palveluja. Kainuussa järjestelyt ovat tätä talousarviota laadittaessa kesken. Kuhmon kaupungin talousarvioon ateria- ja puhtaanapalvelut on budjetoitu entiseen tapaan, koska päätöstä muutostavasta ei ole olemassa. Se, yhtiöitetäänkö toiminta jatkossa tai keskittyykö Kuhmo jatkossa pelkästään omaan tuotantoon, ei merkittävästi vaikuta Kuhmon toiminnan tulokseen. Toiminnan seurattavuuden kannalta asialla on merkitystä.

Talousarvio näyttää tällä hetkellä vuodelle 2023 ylijäämää 0,7 miljoonaa euroa. Sote- ja pelastustoimen kulujen valtiolle siirtymisen lisäksi kuluvaan vuoteen poikkeusta tuo jo edellä mainittu ympäristöterveydenhuollon järjestely. Lisäksi sote-käytössä olevien kiinteistöjen vuokrien hinnoittelu on tehty sote-kiinteistöjen vuokra-asetuksen mukaisesti. Vaikka vaikeasti ennustettavat sote-kulut poistuvat nyt budjetoinnista, on talouden ennustettavuus tällä hetkellä erittäin vaikeaa. Vaikeuskerrointa tuo maailmanpoliittinen tilanne ja sen vaikutus korkojen ja inflaatio ja kulujen kehitykseen. Rahoitusarvopapereiden tuotolla on Kuhmon talouteen erittäin merkittävä ja suhteellisesti ottaen ratkaisevasti kasvava vaikutus. Siltä osin ennustaminen on tällä hetkellä mahdotonta ja tuo merkittävän riskin talousarvion toteutumaan. Riskien pienentämiseksi on rahoitusarvopapereiden tuotto-odotuksena koko suunnittelukaudelle käytetty 0%.

Kuvio: Toiminnan rahavirta ilman sopeuttamista ja investointien rahavirta investointipainelaskelman mukaisena

Paineita sopeuttamiselle tuo Kuhmon kaupungin suuri velkaantuneisuus. Viimeisen viiden vuoden aikana tehdyt investoinnit ovat olleet mittavia, esim. hoivakoti ja uusi puukoulu. Investointipaineet suunnittelukaudelle ovat edelleen suuret, esim. uusi terveysasema ja uimahalli sekä nykyiseen kiinteistökantaan tarvittavat saneeraukset. Tehdyn investointipainelaskelman mukaan kaupungin nettoinvestointien tarve kolmelle suunnitteluvuodelle 2023 – 2024 on yhteensä 16,2 miljoonaa euroa eli keskimäärin 5,4 miljoonaa euroa/vuosi. Investointipaine jatkuu vielä vuosille 2026 ja 2027. Viiden tulevan vuoden investointipaine on yhteensä 30,5 miljoonaa euroa. Kuhmon tavoitteena on taseen tasapainon lisäksi myös kaupungin lainakannan kasvun taittaminen ja pienentäminen. Kiinteistöstrategian toimeenpano on tärkeä osa lainakannan kasvun taittamista ja käyttötalouden sopeuttamista.

Talousarviovuodelle 2023 ja taloussuunnitteluvuosille 2024 – 2025 on huomioitu yleiset kuluttajahintaindeksin nousut ja ansiotason nousut.

Kuhmon kaupungin rahoitusarvopaperit ovat kahden varainhoitoyhtiön, Evli Pankki Oyj ja OP Varainhoito Oy, hoidossa. Salkkujen markkina-arvo 31.10.2022 oli 25,1 miljoonaa euroa. Kuhmon kaupungin vuotuinen tuotto-odotus sijoituksille on keskimäärin 4,5 – 5,0 %. Kaudella 1.1. – 31.10.2022 sijoitusten markkina-arvon kehitys on ollut -5,6%. Sijoitukset on eritelty talousarviokirjan liitteessä (Liite 3). Talousarvioon liittyvän riskin pienentämiseksi ja realistisen tilannekuvan luomiseksi on rahoitusarvopapereiden tuotot budjetoitu 0 euronä.

3.4 Talouden ja toiminnan seuranta

Kuhmon kaupungin taloutta raportoidaan hallitukselle kuukausittain. Talouden ja toiminnan seurannasta laaditaan kolmannesvuosittain (1-4 ja 5-8 kuukaudet) osavuositarkastus, joka käsitellään hallituksessa ja valtuustossa. Osavuositarkastukset julkaistaan verkossa. Tilinpäätös laaditaan 31.3. mennessä ja julkaisutaan tilinpäätöstä käsittelevän kaupunginhallituksen materiaalin julkaisun yhteydessä.

3.5 Talouden sitovuustaso ja lainanottoon liittyvä ratkaisuvä

Lainojen ja tilapäisen luoton ottamisesta sisältyvät määräykset kaupunginhallituksen johtosääntöön.

Näitä määräyksiä täydennetään seuraavasti:

1. Talousarviolainaa voidaan ottaa enintään talousarvion mukainen määrä. Lainojen laina-aika voi olla enintään 20 vuotta.
2. Kuntatodistusohjelman maksimilimiitti kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaan tällä hetkellä 7,0 M€. Muu tilapäinen luotto enintään 3,4 milj. euroa.

Käyttötalous

Talousarviossa vastuualueille myönnettyjen määrärahojen ja tulojen erotus = nettomenot. Kaikki määrärahat ovat bruttomäärärahoja.

Tavoitteiden osalta sitovia ovat mitattavissa olevat tavoitteet, määrälliset tavoitteet ja tehokkuustavoitteet. Mikäli määrärahat ovat pienentyneet ehdotetusta, lautakunnan ja muun käyttösuunnitelmista päättävän viranomaisen tulee tarkistaa esittämänsä taloudellisuustavoitteet ja muuttaa ne vastaamaan määrärahoja ja suoritettavuuksia.

Investoinnit

Talonrakennus

- hankekohtainen
- poikkeuksena kohta pienet korjauskohteet, jossa sitovuustaso on hankeryhmittäinen

Julkinen käyttöomaisuus

- hankeryhmittäinen
- Irtain omaisuus
- talousarvion numero-osassa ja perusteluissa mainitulla tasolla

Rahoitusosa

Rahoitusosassa, joka on esitetty rahoituslaskelman muodossa, sitovuustaso on rivikohtainen.

Tuloslaskelma

Sitovuustaso on rivikohtainen.

Sitovat määräraha-arviot vuodelle 2023

Sitovat määräraha-arviot vuodelle 2023, ulkoiset (1000 €)	Netto
KÄYTTÖTALOUSOSA	-21 569
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	
TARKASTUSLAUTAKUNTA	-23
KAUPUNGINVALTUUSTO	-39
VALIOKUNNAT JA JAOSTO	-29
Elinvoimavaliokunta	-11
Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta	-13
Vetovoima- ja tulevaisuusjaosto	-4
KAUPUNGINHALLITUS	-2 852
Kaupunginhallitus	-1 323
Keskushallinto	-1 529
VETOVOIMAISUUDEN PALVELUALUE	-1 856
Viestintä- ja kulttuuripalvelut	-768
Elinvoimapalvelut	-1 088
TYÖLLISYYDENHOIDON PALVELUALUE	-1 227
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE	-11 792
Sivistyspalveluiden hallinto	-123
Varhaiskasvatus	-2 952
Perusopetus	-6 546
Lukio-opetus	-940
Kansalaisopisto	-98
Musiikkiopisto	-761
Nuorisopalvelut	-371
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE	-3 752
Teknisten palveluiden hallinto	-138
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	-30
Kunnallistekniikka	-1 639
Yksityistiepalvelut	-698
Tilapalvelut	-1 336
Maankäyttö ja mittaukset	89
TULOSLASKELMAOSA	24 620
Verotulot	17 926
Valtionosuudet	7 122
Korkotuotot ja kulut	-428
Muut rahoitustuotot ja -kulut	
INVESTOINTIOSA	-3 176
Hallintopalvelut	-169
Sote-kiinteistöt	-642
Sivistyspalvelut	-512
Tekniset palvelut	-1 854
RAHOITUSOSA	3 192
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset ja lisäykset	3 192

3.6 Tilivelvollisuus

Kuntalain mukaan tilintarkastuskertomuksessa annetaan mm. lausunto sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä sekä mahdollisesta tilivelvolliseen kohdistuvasta muistutuksesta. Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kaupunginhallituksen, valiokuntien jäsenet sekä johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, elinkeinopäällikkö, sivistystoimenjohtaja ja tekninen johtaja.

4 Tavoitteet vuodelle 2023

Kaupungin yhteisiksi painopistealueiksi on vuodelle 2023 valittu alla luetellut tavoitteet. Talousarviota valmisteltaessa palvelualue valitsee jokaisen strategisen tavoitteen alta vähintään yhden yhteisistä painopistealueista. Sen lisäksi on mahdollista valita muita tavoitteita. Tavoitteiden toteuttamiseksi palvelualue esittää toimenpiteitä. Toimenpide voi olla jatkoa edellisiltä vuosilta ja jatkua tuleville vuosille. Toimenpiteen aikataulutus on hyvä avata tekstissä.

- 1. Kestävä kaupunki**
  - 1.5 Pitkän aikavälin talouden tasapaino
  - 1.6 Fiksu omistaminen
- 2. Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne**
  - 2.4 Saamme osaajia
  - 2.6 Yrittäjämönteinen kaupunki
- 3. Täyttä elämää keskustassa ja kylissä – hyvinvoivat kuhmolaiset**
  - 3.1 Turvallinen kaupunki
  - 3.3 Osalliset ihmiset
- 4. Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki**
  - 4.2 Luotettava yhteistyökumppani
  - 4.5 Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia
- 5. Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille**
  - 5.3 Vetovoimainen lukio
  - 5.4 Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
- 6. Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö**
  - 6.1 Hyvä palveluasenne
  - 6.5 Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhlista työyhteisö

4.1 Keskushallinto

Talous

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Keskusvaalilautakunta			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	9 693,60		
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET		15 233,00	30 000,00
MUUT TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTATUOTOT	9 693,60	15 233,00	30 000,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-15 817,85	-26 455,00	-26 455,00
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-5 596,42		
PALVELUIDEN HANKINNAT	-5 596,42	0,00	0,00
AINEET JA TARVIKKEET	-4 642,43		-1 000,00
AVUSTUKSET			-1 100,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 992,90		-1 200,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-28 049,60	-26 455,00	-29 755,00
TOIMINTAKATE	-18 356,00	-11 222,00	245,00

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Tarkastuslautakunta			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT			
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-1 277,38	-5 036,43	-5 025,63
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-16 650,79	-16 717,00	-17 700,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-16 650,79	-16 717,00	-17 700,00
AINEET JA TARVIKKEET	-57,58		-100,00
AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTAKULUT			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17 985,75	-21 753,43	-22 825,63
TOIMINTAKATE	-17 985,75	-21 753,43	-22 825,63

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Kaupunginvaltuusto			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT			
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-25 969,20	-30 212,66	-25 437,50
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-16 306,34	-5 000,00	-7 500,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-16 306,34	-5 000,00	-7 500,00
AINEET JA TARVIKKEET	-1 438,00	-400,00	-300,00
AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 817,64	-6 000,00	-6 000,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-47 531,18	-41 612,66	-39 237,50
TOIMINTAKATE	-47 531,18	-41 612,66	-39 237,50

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Valiokunnat ja jaosto			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT			
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT		-24 013,00	-26 183,33
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut		-1 950,00	-2 450,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	0,00	-1 950,00	-2 450,00
AINEET JA TARVIKKEET			
AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTAKULUT			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0,00	-25 963,00	-28 633,33
TOIMINTAKATE	0,00	-25 963,00	-28 633,33

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Kaupunginhallitus			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	57 129,01	52 000,00	13 000,00
MAKSUTUOTOT	18 046,87	39 000,00	40 000,00
TUET JA AVUSTUKSET	460 859,28	677 656,50	438 964,74
MUUT TOIMINTATUOTOT	65 021,50	36 603,00	39 103,00
TOIMINTATUOTOT	601 056,66	805 259,50	531 067,74
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-3 106 487,00	-3 120 914,07	-2 383 207,09
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)	-1 378 170,85	-1 461 465,00	-619 818,00
Muut palvelut	-42 309 551,69	-45 131 023,00	-1 758 158,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-43 687 722,54	-46 592 488,00	-2 377 976,00
AINEET JA TARVIKKEET	-148 615,18	-136 920,00	-136 900,00
AVUSTUKSET	-1 106 575,93	-951 119,00	-977 119,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-560 407,78	-514 842,60	-590 451,60
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-48 609 808,43	-51 316 283,67	-6 465 653,69
TOIMINTAKATE	-48 008 751,77	-50 511 024,17	-5 934 585,95

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Kaupunginhallitus			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	510,12	5 000,00	
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET	17 406,00		
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 879,37		
TOIMINTATUOTOT	24 795,49	5 000,00	0,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-285 520,77	-206 078,31	-209 891,68
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)	-19 974,85		
Muut palvelut	-381 476,24	-385 500,00	-391 300,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-401 451,09	-385 500,00	-391 300,00
AINEET JA TARVIKKEET	-17 652,17	-8 200,00	-6 700,00
AVUSTUKSET	-254 577,30	-246 119,00	-287 119,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-438 054,84	-422 997,60	-427 997,60
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 397 256,17	-1 268 894,91	-1 323 008,28
TOIMINTAKATE	-1 372 460,68	-1 263 894,91	-1 323 008,28

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Keskushallinto			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYNTITUOTOT	7 118,71	5 000,00	
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET	4 462,20	75 350,00	58 300,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 078,38		
TOIMINTATUOTOT	17 659,29	80 350,00	58 300,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-1 527 327,93	-1 419 134,21	-561 254,10
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)	-1 358 196,00	-1 461 465,00	-308 818,00
Muut palvelut	-41 544 469,62	-44 042 257,00	-589 006,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-42 902 665,62	-45 503 722,00	-897 824,00
AINEET JA TARVIKKEET	-20 454,82	-14 200,00	-14 300,00
AVUSTUKSET	-33 406,24	-15 000,00	-15 000,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-47 450,19	-28 650,00	-98 650,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-44 531 304,80	-46 980 706,21	-1 587 028,10
TOIMINTAKATE	-44 513 645,51	-46 900 356,21	-1 528 728,10

Toimintaympäristö

Keskushallinto muodostuu seuraavista tehtävistä:

- vaalit
- tarkastustoimi
- poliittinen ja strateginen johtaminen
- kaupunkiorganisaation operatiivinen johtaminen
- keskushallinto (hallintopalvelut, talous- ja henkilöstöpalvelut ja toimistopalvelut)

Valtuusto on kaupungin ylin päättävä elin. Kaupunginhallitus luo edellytyksiä kaupunkilaisten hyvinvoinnille johtamalla ja kehittämällä strategista suunnittelua ja kaupungin hallintoa sekä ohjaamalla ja yhteensovittamalla organisaation toimintaa kaupunkistrategian ja valtuuston hyväksymien strategisten tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin taloudesta.

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä kaupungissa.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päättämät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet.

Keskushallinnon palvelualueen tehtävänä on tuottaa kaupunkiorganisaation tarvitsemat arkisto-, laki- ja hallintopalvelut sekä keskitetysti kaupunginhallituksen, valtuuston ja lautakuntien kokousjärjestelyt sekä vastata niiden toimivuudesta ja päätöksenteon lainmukaisuudesta. Palvelualue vastaa tehtyjen päätösten toimeenpanosta toimielinten osalta. Keskushallinnon palvelualue tuottaa operatiiviselle johdolle ja luottamushenkilöjohdolle ajantasaista ja analysoitua raportointitietoa päätöksenteon tueksi, vastaa kaupunkikonsernin talousarvio- ja tilinpäätösprosessista, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessista sekä rahoituksesta. Palvelualue vastaa myös henkilöstösuunnitelmien laadinnasta ja raportoinnista, toimii esimiesten ja johdon tukena työsuhteasioissa sekä henkilöstökäytänteiden ja organisaation kehittämisessä.

Kuhmon uuden hallintosäännön mukaan hallitus ja valiokunnat vastaavat eri palveluista seuraavasti:

Vetovoima- ja tulevaisuusjaosto	• ohjaa esittelijän aloitteesta asioiden valmistelua ja käy niistä keskustelua. • vastuulla on erityisesti eri palvelualueiden välinen ennakointi-, strategia-, ohjelma- ja tulevaisuustyö, jolla tähdätään veto- ja pitovoiman sekä osallisuuden lisäämiseen • tekee esityksiä ja toimenpidesuosituksia valiokunnille ja kaupunginhallitukselle
Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta	• hyvinvointityö • varhaiskasvatus • perusopetus • nuorisopalvelut • lukiokoulutus • oppivelvollisuuslaissa säädetyt tehtävät • musiikkiopisto • kansalaisopisto • kulttuuri-, museo-, tapahtuma- ja kirjastopalvelut • terveystieteiden ja liikuntapalvelut • koulukuljetukset
Elinvoimavalioikunta	• matkailu • elinvoimapalvelut • Woodpolis • työllisyyden edistäminen • kuljetuspalveluiden osalta reittiliikenne ja saavutettavuus • rakentamisen neuvonta ja valvonta • ympäristönsuojelu • väestönsuojelu sekä öljyntorjunta siltä osin kuin kyseisiä tehtäviä ei alueellisen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksella ole siirretty pelastuslaitokselle. • rakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen • rakennetun omaisuuden ja yleisten alueiden ylläpito • kaavoitus- ja maankäyttö • mittauslaitokset • hulevesiasiat • yksityistiepalvelut • kunnallisten laitosten vaatimat tukitoiminnot • liikuntapaikat
Kaupunginhallitus	• kaupungin toiminnan johtaminen ja kuntalaissa säädetyistä tehtävistä vastaaminen • strateginen johtaminen ja konserniohjaus • maa- ja maankäyttöpolitiikka • keskushallinnon palvelualue • kaupungin edustaja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä, Kainuun liitto -kuntayhtymässä ja Kainuun aluepelastuslaitoksessa • Kuhmon kaupungin tutkimusrahasto • viestintä

Huomio: sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimenpalvelut siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden hoidettavaksi. Hyvinvointialueiden ja kuntien välisestä yhteistyöstä sovitaan erikseen. Kuhmon kaupungin hallintosääntöön kirjataan tarvittavat muutokset.

Painopistealueet 2023

Kaupunginhallitus ohjaa kaupungin kehitystä ja kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Kaupunkistrategian mukaiset 6 laajaa strategista tavoitetta ovat toiminnan painopistealueina lähivuodet. Kaupunginhallitus johtaa talousarvion valmistelua ja talouden hallintaa kaupunkistrategian mukaisesti pitäen tulot ja menot tasapainossa. Kuhmon kaupungin osalta pyritään siihen, että vuoden 2022 tulos saadaan muodostumaan mahdollisimman hyväksi ja siten maksimoimaan kaupungin tulevien vuosien valtionosuustulot. Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien osalta talouden tulee olla tasapainossa vuosittain. Myös kaupungin velkaantuminen pyritään taittamaan suunnitelmakaudella. Toimintaympäristön muutoksiin ja investointeihin varaudutaan kiinteistöstrategian mukaisesti.

Kuhmon kaupunki valmistautuu hyvinvointialueuudistukseen ja sen tuomiin vaikutuksiin.

Keskushallinnon palvelualueen painopisteenä on palvelevuus, toiminnan ja toimintatapojen kehittäminen ja viisas uudistuminen.

Keskushallinnon strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2023

Valitsemme toiminnallisista tavoitteista meille sopivat

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.2 1.5	Vaikutamme hankinnoilla Pitkän aikavälin talouden tasapaino
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.4 2.5 2.6	Saamme osajia Tulomuuttopalvelut kunnossa Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat Kuhmolaiset	3.1 3.3	Turvallinen ja avoin kaupunki Osalliset ihmiset
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.1 4.2 4.4	Kuhmon aluebrändi tunnetaan Luotettava yhteistyökumppani Toimimme kansainvälisissä kulttuuriverkostoissa
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille	5.3 5.4	Vetovoimainen oma lukio Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.2 6.3 6.4 6.5	Hyvä palveluasenne Valmentava johtajuus Itseohjautuvat tiimit Salliva kokeilukulttuuri Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhlija työyhteisö

Keskushallinnon toiminta vuonna 2023

Talous- ja henkilöstöhallinnon johtaminen uudistuu vuoden 2023 alussa nykyisen talousjohtajan eläköityessä.

Keskushallinnon kärkitoimenpiteet 2023

Valituille toiminnallisille tavoitteille määritetään kärkitoimenpiteet vuodelle 2023

Tavoite	Kärkitoimenpiteet
1.2	Hankintaosaamisen lisääminen, palvelusihteerien kouluttautuminen ja kokemuksen hankkiminen. Tulevissa rekrytoinneissa osaamisen hankkiminen
1.5	Prosessien kuvaaminen ja visualisointi, varmistamme että palvelutoiminta on laadukasta ja tasaista
2.4	Palveluasenteella vaikuttamme Kuhmo-kuvaan ja Kuhmon työnantajakuvaan.
2.5	Palvelusihteerin/-sihteereiden osallistuminen KV-tiimin toimintaan ja tuki toiminnalle, kotoittamisen tuki
3.3	Palvelukanavat, niiden kehittäminen ja tiedottaminen, lähityössä paikallaolopäivät Valtuuston kokousten striimaukset, palvelusihteerit vastaavat kokoustekniikasta Yhteisöllisen tapahtuman (esim. Puurobaari) järjestäminen kuntalaisille jonkun teeman ympärille; paikalla työntekijöitä kaikilta toimialoilta www-sivujen päivitys (uudistaminen) Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyminen kevätkaudella.
4.2	Palvelemme laadukkaalla prosessilla (vastuut ja ohjeistukset kunnossa) hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti Järjestelmät kunnossa ja nykyaikaiset Tiedonhallintamallin rakentaminen ja kuvaaminen ja siihen liittyvä resurssointi, sähköisen arkistoinnin edistäminen Dynasty 10.2 version vaihto Whistblower käyttöön ja ilmoitusten käsittely organisoitu Rekrytoimme tiedonhallintasihteerin/-asiantuntijan
5.4	Oppimisympäristöt, harjoittelupaikat, kuntatyön tutuksi tekeminen, rekrymessut, TET-päivien organisointi
6.1, 6.3	Palvelutarjotin palvelee, tiedotamme riittävästi keskushallinnon palveluista, tehtäväkuvien tarkistaminen tiimityöskentelyn edelleen kehittäminen, yhtenä tiiminä toimiminen Kouluttautuminen ja ajan tasalla pysyminen, terve uteliaisuus ja proaktiivisuus toiminnassa
6.2	SIGNI-henkilöstökysely ja -kehittämisprosessi, esihenkilöiden työhyvinvointijohtamisen kehittäminen
6.4	Tuotekehityksen erikoisammattitutkinto - kehittäjäkoulutuksen kolmas aalto
6.5	Yhteisöllisten tilaisuuksien ja tilanteiden järjestäminen

Mittarit ja informatiiviset tunnusluvut Kuhmon kaupunki

Tehokkuusmittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintakulut €/as	8 515	9 145	3 598	3 784	3 931

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vuosikate €/as	291	1 008	274	399	228	212
Vuosikate/poistot-%	72,2	341,7	87,9	125,9	65,8	55,9
Investointien tulorahoitus-%	181,4	260,7	73,5	97,0	25,0	26,0
Lainakanta €/as	4 926	4 691	4 951	5 272	6 067	6 775
Palkkaa saavan henkilöstön määrä (vuoden ka)		326		tarkentuu	tarkentuu	tarkentuu
Henkilötyövuodet	307,5	297,3	306,0	309,8	tarkentuu	tarkentuu
Henkilöstökulut (1000 €)	14 737	14 947	15 244	15 132	15 707	16 099
Äänestysaktiivisuus vaaleissa		Kuntavaalit 49,9%	Aluevaali Hietap50,9 livant 55,6 Korps 46,7 Lent. 44,1	Eduskunta- vaalit	Presiden- tinvaalit	

4.2 Vetovoimaisuuden palvelualue

Talous

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Vetovoimaisuuden palvelut			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYNTITUOTOT	9 670,67	2 000,00	8 000,00
MAKSUTUOTOT	18 046,87	39 000,00	40 000,00
TUET JA AVUSTUKSET	304 385,07	402 192,00	182 988,74
MUUT TOIMINTATUOTOT	52 063,75	36 603,00	39 103,00
TOIMINTATUOTOT	384 166,36	479 795,00	270 091,74
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-841 912,18	-822 788,04	-914 641,44
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			-311 000,00
Muut palvelut	-321 272,20	-654 415,00	-739 561,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-321 272,20	-654 415,00	-1 050 561,00
AINEET JA TARVIKKEET	-84 196,62	-91 900,00	-93 400,00
AVUSTUKSET	-66 056,17	-25 000,00	-25 000,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-47 109,86	-41 991,00	-42 600,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 360 547,03	-1 636 094,04	-2 126 202,44
TOIMINTAKATE	-976 380,67	-1 156 299,04	-1 856 110,70

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Viestintä- ja kulttuuripalvelut			
Valikoima sarakkeita Yksikkö: EUR			
Ajettu: 29.11.2022 05.25.44	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYNTITUOTOT	1 770,02	2 000,00	2 000,00
MAKSUTUOTOT	18 046,87	39 000,00	40 000,00
TUET JA AVUSTUKSET	2 687,16	1 331,00	10 331,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 260,29	9 000,00	7 000,00
TOIMINTATUOTOT	28 764,34	51 331,00	59 331,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-469 767,72	-498 184,65	-586 821,73
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-98 607,59	-107 300,00	-114 200,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-98 607,59	-107 300,00	-114 200,00
AINEET JA TARVIKKEET	-77 408,29	-89 600,00	-93 500,00
AVUSTUKSET	-4 200,00	-4 200,00	-4 200,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-21 099,69	-20 800,00	-28 500,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-671 083,29	-720 084,65	-827 221,73
TOIMINTAKATE	-642 318,95	-668 753,65	-767 890,73

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Elinvoimapalvelut			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	7 900,65		6 000,00
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET	301 697,91	400 861,00	172 657,74
MUUT TOIMINTATUOTOT	45 803,46	27 603,00	32 103,00
TOIMINTATUOTOT	355 402,02	428 464,00	210 760,74
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-372 144,46	-324 603,39	-327 819,71
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			-311 000,00
Muut palvelut	-222 664,61	-547 115,00	-625 361,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-222 664,61	-547 115,00	-936 361,00
AINEET JA TARVIKKEET	-6 788,33	-2 300,00	100,00
AVUSTUKSET	-61 856,17	-20 800,00	-20 800,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-26 010,17	-21 191,00	-14 100,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-689 463,74	-916 009,39	-1 298 980,71
TOIMINTAKATE	-334 061,72	-487 545,39	-1 088 219,97

Toimintaympäristö

Vetovoimaisuuden palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- kulttuuripalvelut
- kirjastopalvelut
- museopalvelut
- viestintä
- elinvoiman kehittäminen
- elinkeinopalvelut
- maaseutuelinkeinojen palvelut
- Woodpolis

Kuhmon kaupungin vetovoimaisuuden palvelualueen tehtävänä on pitää yllä ja lisätä Kuhmon vetovoimaisuutta sekä paikkakunnalla asuvien että sinne muuttoa harkitsevien ihmisten ja yritysten näkökulmasta. Vetovoimaisuuden palvelualue järjestää ja tuottaa Kuhmon strategian mukaisia matkailu-, elinkeino-, kulttuuri- ja tapahtumapalveluja yhteistyössä yritysten, asukkaiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Vetovoimaisuuden palvelualueeseen kuuluvat yrityspalvelut, Woodpolis, maaseutupalvelut, kirjasto- ja museopalvelut sekä kulttuuri- ja tapahtumapalvelut. Lisäksi palvelualue koordinoi kaupungin viestintää ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämistä. Vetovoimaisuuden palvelualueen toiminnan luonne on erityisen poikkisektoraalinen.

Vetovoimaisuuden palvelualueen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2023

Vetovoimaisuuden palvelualueen toiminnan luonteen vuoksi sen toiminta tukee kaikkia strategisia tavoitteita ja monia toiminnallisia tavoitteita. Listasta on tummennettu ensivuoden tavoitteiden tärkeimpiä kokonaisuuksia.

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.2 1.3 1.5	Vaikutamme hankinnoilla Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuuksia Pitkän aikavälin talouden tasapaino
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6	Kestävä matkailu ja luovat alat kasvavat Woodpolis = Kainuun metsäbiotalouden keskus Julkisia ja yksityisiä investointeja tehdään Saamme osaajia Tulomuuttopalvelut kunnossa Yrittäjämyönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä -hyvinvoivat Kuhmolaiset	3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6	Turvallinen ja avoin kaupunki Aktiiviset toimijat Osalliset ihmiset Työllisyyden edistäminen Monipuoliset ja ajassa elävät harrastusmahdollisuudet Elämän murroskohdat huomioidaan
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.1 4.2 4.3 4.4 4.5	Kuhmon aluebrändi tunnetaan Luotettava yhteistyökumppani Metsään liittyvät verkostot ovat hallussa Toimimme kansainvälisissä kulttuuriverkostoissa Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskemuksia
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille	5.3 5.4	Vetovoimainen oma lukio Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.2 6.3 6.4 6.5	Hyvä palveluasenne Valmentava johtajuus Itseohjautuvat tiimit Salliva kokeilukulttuuri Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö

Vetovoimaisuuden palvelualueen 2023 toiminta

Vetovoimaisuuden palvelualue valmistautuu vuonna 2023 käynnistämään useita hankkeita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hankkeille on tehty määrärahavaraukset. Lisäksi budjetissa on varattu sitomatonta omarahoitussuutusta (170 000 euroa) sellaisille hankkeille, jotka eivät ole vielä tiedossa. Kirjoitamme ja valmistelemme hankkeita kaupungin eri palvelualueiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Osaajien saaminen on tunnistettu yhdeksi tärkeimmäksi strategian toiminnalliseksi tavoitteeksi. Toimenpiteenä haetaan vuodelle 2023 ESR hanke, jossa kehitetään Taitotehtaan toimintaa niin että, kehitetään palvelupolku työnhakijasta osaavaksi työvoimaksi Kuhmon yrityksiin.

Matkailun toimenpiteiden koordinoimiseksi ja kehittämiseksi kirjoitetaan hanke, jossa selvitetään matkailun alueelliset vaikutukset ja luodaan Kuhmolle matkailun strategia/kehittämissuunnitelma.

Palvelualueen henkilöstöresurssi kasvaa. Viestintään on varattu osa-aikaisen viestijän palkkaamiseen määrärahavaraus Täyttä elämää Kuhmossa -hankkeen päättymiseen saakka (toukokuu) ja siitä eteenpäin budjetissa on kokoaikaisen viestintäasiantuntijan palkka. Palkkaaminen on toteutunut 5/2022 lähtien kokoaikaisena, sillä Ympäristöministeriö on myöntänyt hankerahoituksen Kuhmon kaupungin kestävän kehityksen hankkeelle.

Myös museopalveluihin ja kirjastopalveluihin on osoitettu lisää henkilöstömäärärahaa yhteensä yhden henkilötövuoden verran. Tällä resurssilla on tarkoitus lisätä yksiköiden välistä yhteistyötä ja valmistautua kirjaston henkilöstön eläköitymiseen.

Viestintä ja osallisuus

Viestintää johtaa Kuhmossa kaupunginjohtaja. Viestintätöön resurssina on viestinnän asiantuntija ja viestintäassistentti (30 %) sekä viestintätiimi. Viestintätöön ja vetovoimaisuuden palvelualueen tärkeä tehtävä on koordinoida kaupungin sidosryhmyötä ja osallisuuden edistämistä.

Viestintäsuunnitelman laatiminen on aloitettu ja sen on tarkoitus valmistua maaliskuussa 2023. Viestintäsuunnitelmassa määritellään Kuhmon kaupungin keskeiset sidosryhmät.

Viestintätiimin koulutusta jatketaan, vastuita selkiytetään ja tiimin yhteistyötä syvennetään. Lisäksi jatketaan brändin jalkauttamista. Pitoa ja vetoa -hankkeen viestintäsältöjä hyödynnetään edelleen pito- ja vetovoimaviestinnässä.

Visit Kuhmo -kanavien kehittämistä jatketaan osana matkailuhanketta. Toiminta tulee vuoden 2023 aikana organisoida kaupungin omaksi toiminnaksi. Matkailumarkkinointiin liittyen tavoitellaan yhteistä EräKainuu matkailulehteä tarkoituksena luopua Kesä Kuhmolainen julkaisusta.

Tavoitellaan Kainuun yhteistä viestintäsuunnitelmaa, jossa sovitaan tehtävät ja toimintatavat sekä Kainuun brändien yhteensovittaminen.

Kainuun Rastiviikoille varataan vuoden 2023 yhteismarkkinointiin 5.000 euroa. Rastiviikon järjestämisen avustamiseen on Kuhmon kaupungin budjetissa varattu 40.000 euroa.

Osallisuuden edistämistä ja kehittämistä jatketaan. Kyse on yhtäältä kaupunkiorganisaation osallisuusosaamisen kasvattamisesta kuin myös monipuolisten osallistumismahdollisuuksien tarjoamisesta kuntalaisille. Osallistavan budjetoinnin kokeiluun Kestävä kaupunki -ohjelman puitteissa. Nuorisopalvelut toteuttaa ja taloushallinto kehittää yhteistyössä mallia.

Hyvinvoinnin edistäminen ja hyvinvointialueen käynnistyminen

Hyvinvointityön koordinointi ja aktivointi on palvelualueen toiminnan keskiössä. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan kirjataan keskeiset toimenpiteet.

Vetovoimaisuuden palvelualueen vuoden 2023 tavoitteena on kytkeä kulttuuri yhä vahvemmin hyvinvoinnin edistämiseen. Yhdistykset ovat voimavara, joiden kanssa kaupunki haluaa tehdä yhä vahvempaa hyvinvointityötä. Uutta avustusten hakujärjestelmää kehitetään edelleen. Kylien kokoontumispaikkoja tuetaan vuonna 2023 erillisellä 5.000 euron energia-avustuksella. Sopimuksellisuutta kehitetään osana Ympäristöministeriön rahoittamaa hanketta.

Hyvän mielen kunta -hanke jatkuu ja Kainuun mielenterveysosaamista syvennetään KAMK:n hallinnoimalla KATE – Kainuun mielenterveysohjelmalla.

Hyvinvointialueen toiminta käynnistyy. Kuhmon kaupungin tavoitteena on, että hyvinvointialue ottaa käyttöön ennakkoarvioitusten arvioinnin päätösten valmistelussa. Hyvinvointialueen tulee huomioida elinvoimajakokulma toiminnassaan ja yhdyspintatyöskentelyssä. Toimitaan sitoutuneena ja luottavana yhteistyökumppanina hyvinvointialueelle.

Yhdyspintayhteistyö tiivistyy Kainuun alueella: Kainuun hyte-ryhmässä ja sen kaikissa alatyöryhmissä on edustus Kuhmon kaupungilta. Kulttuuri- ja liikuntakaveritoimintaa kehitetään edelleen. Hyte-työn edistämiseen varataan 5000 € määräraha.

Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalvelut

Kirjastopalvelut: Kirjasto järjestää säännöllisesti tapahtumia (lukupiirit, novellikoukku, peli-illat, erätaukokeskustelut) vuosikellon mukaan. Kirjastopalvelut jalkautuvat kesällä torille yms. Kirjastoautossa jatketaan lääkkeiden toimittamista ja kulttuuripalveluja tarjotaan säännöllisesti perukan asukkaille. Lasten ja nuorten kirjavinkkausta ja yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa jatketaan ja tehostetaan.

Palvelujen painopisteenä ovat kirjaston verkkopalveluiden ja e-kokoelman jatkuva kehittäminen, niiden neuvonta, opastus ja digituki. E-kokoelmaa kehitetään valmistautumalla mahdollisuuteen pilotoida ja liittyä valmisteilla olevaan kuntien yhteiseen eKirjastoon.

Työllisyyspalvelujen asiakkaita aktivoidaan kirjaston käyttöön ja lukemisen pariin Tervetuloa kirjastoon – kohdennettuja kirjastopalveluita työllisyyspalveluiden asiakkaille –hankkeen avulla vuoden 2023 aikana. Kirjaston tiloja tarjotaan aktiivisesti eri toimijoiden käyttöön.

Kulttuuripalvelut: Helmikuussa järjestetään Kuhmon Talvi –tapahtuma yhdessä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa. Kesällä järjestetään matalan kynnyksen tapahtumia ja marraskuussa Römppäviikko ja Kainuun kirjamesut. Kirjamesujen suunnitteluun ja toteutukseen on haettu apurahaa Taikelta.

Viedään kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteita käytäntöön yhdessä kasvatus- ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Toimitaan aktiivisesti Kulttura:ssa, Kaiku-korttiverkostossa, Oulu 2026 kulttuuripääkaupunki - verkostossa ja UNESCON kirjallisuuskaukupaikka –verkostossa sekä osallistutaan Kainuun kulttuuriohjelman toteuttamiseen. Lisätään yhteistyötä matkailutoimijoiden kanssa tavoitteena kulttuurimatkailun kasvaminen. Kuhmo on valittu vuoden 2023 suomalais-ugrilaiseksi kulttuuripääkaupungiksi, mikä huomioidaan vuoden tapahtumien suunnittelussa.

Käynnistetään kulttuuriolohuone-toiminta, jonka kohderyhmänä ovat erityisesti nuoret aikuiset. Myös perukan yhdistyksillä on mahdollisuus hakea kulttuuritoimintaan avustusta.

Museopalvelut: Museoesineiden sähköisen luetteloinnin jatkaminen tavoitteena liittää Kuhmon museon kokoelmat Finna:aan vuonna 2025. Talvisotamuseo toimii aktiivisesti Kalevala –alueen kehittämisessä. Talvisotamuseo on mukana Suomen museokortti –verkostossa ja pyrkii lisäämään palvelujen markkinointia ja viestintää.

Talvisotamuseon näyttelyä uudistetaan ja sota-aikaisia kokemustarinoita kerätään hankkeen avulla. Tähän on haettu hankerahaa syksyn 2022 aikana. Selvitetään Talvisotamuseon mahdollisuutta hakea valtionavustusjärjestelmän piiriin. Tuupalan museon kattojen uusiminen kevään ja kesän 2023 aikana. Valmistaudutaan Tuupalan museon vieressä olevien aittarakennusten mahdolliseen siirtymiseen kaupungille.

Lisätään entisestään yhteistyötä museon, kirjaston ja tapahtumapalvelujen välillä sekä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa. Vaietut arktiset sodat -näyttelyn markkinointia jatketaan.

Elinvoiman kehittäminen (elinkeinopalvelut, maaseutuelinkeinojen palvelut ja Woodpolis)

Elinkeinopalveluissa edelleen kehitetään kaupungin ja yrittäjien vuorovaikutusta. Yrityksiä kontaktoidaan ja tiedotetaan suoraan kaupungin elinkeinopalvelujen taholta. Yritysneuvontapalveluita tuotetaan ja kehitetään tiiviisti yhteistyössä Business Kainuu -toimijoiden kanssa. Palvelussa otetaan käyttöön asiakashallintajärjestelmä ja Yritystulkki-palvelu.

Lisäksi aktiivisesti edistetään alueen toimintaympäristöä, joka mahdollistaa monipuolisen yritystoiminnan ja sen kehittämisen. Yrityspalveluseteli on käytössä myös vuonna 2023. Lisäksi otetaan kokeiluna käyttöön pienimutainen tuki julkisivujen parantamiseen. Woodpoliksesta kehitetään Kainuun biotalouden ekosysteemin keskus. Maaseutupalvelut jatkavat asiakassuuntaista maatalousyrittäjien palvelua.

Lisäksi yhteistyössä kylien edustajien kanssa suunnitellaan kehittämishankkeita kylien elinvoiman tukemiseen. Valmistellaan ja haetaan kylien kehittämishanke. Kyläkahvikonseptia jatketaan.

Valmistaudutaan TEPA24 uudistukseen yhdessä työllisyydenhoidon palvelualueen kanssa. Työtä tehdään mm. Kuntaliiton pilottihankkeessa, jossa kolmen kunnan elinvoima- ja työllisyyspalvelujen rakennetta kuvataan ja kehitetään vastaamaan tulevaa mallia.

Hankkeet (osallisuus ja kulttuuri)

- Hyvän mielen kunta –jatkohanke (Kainuun sote, kaupungilta ei omarahoitusosuutta)
- Mielenterveyden edistäminen Kainuussa (ESR TL4 KAMK, KATE – Kainuun mielenterveysohjelma. Kuhmon omavastuuosuus 1,664 % yht. 9.959 € jakautuen v. 2023 1383 €, v. 2024 - 2025 3.320 €/v. ja v. 2026 1.937 €).
- Tervetuloa kirjastoon – kohdennettuja kirjastopalveluita työllisyyspalveluiden asiakkaille (Pohjois-Suomen Avilta saatu avustus 9.000 e, omarahoitus n. 3.600 e (mukana oman työn osuus).
- Rohkeasti reunalla: Matka kirjallisuuteen ja vaikuttaviin Kainuun kirjamessuihin. Haettu marraskuussa 2022. Omarahoitusosuus 14.000 euroa. Hankkeen avulla Kuhmon kaupunki kehittää kulttuuriosallisuutta ja kulttuuritoiminnan aluetaloudellista vaikuttavuutta erityisesti kirjallisuuden alalla.
- Talvisotamuseon kehittämishanke. Haettu lokakuussa 2022. Omarahoitusosuus 15.000 + mahdolliset investoinnit.
- Täyttä elämää Kuhmossa –hanke jatkuu vuonna 2023 kevään. Omarahoitusosuus 15.000.

Vetovoimaisuuden palvelualueen kärkitoimenpiteet 2023

Numero	Toimenpiteet
1.2.	Hankintayhteistyön tiivistäminen yritysten ja hankinta-asiamiehen kanssa. Hankintainfot kaupungin ja muiden julkisten tahojen hankinnoista ja investoinneista alkukevällä 2023 ja hankintojen tapahtuessa markkinavuoropuhelutilaisuudet.
1.3., 2.1., 3.3. ja 4.5.	Hankkeiden jatkaminen, käynnistäminen, valmistelu.
2.1	Matkailuhankkeiden toteutuminen ja niiden täysmittainen hyödyntäminen. Matkailun strategiahankkeen toteutus. Visit Kuhmo -sivuston markkinointi ja kehittäminen. Talvisotamuseon matkailullinen kehittäminen ja yhteistyön syventäminen muiden toimijoiden kanssa. Kulttuuriohjelmatyön käynnistäminen yhdessä kulttuuritoimijoiden kanssa. Kulttuuriklus-teri-ajattelu.
2.2. ja 4.3.	Nykyisten puurakentamisen hankkeiden onnistuminen. Woodpoliksen roolin ja aseman täsmentäminen ja yhden uuden hankkeen kirjoittaminen ja rahoituksen saaminen ja hankkeen aloittaminen.
2.3.	Hyryntien siirron rahoituksen toteutuminen ja hankkeen käynnistyminen 2022-2023. Nurmestien yritysalueen profilointi ja markkinoinnin käynnistäminen. Yhteistyö matkailuinvestoreiden kanssa investointien käynnistämiseksi. Vahva yhteistyö Metsähallituksen luontopalveluiden kanssa retkeilyinfran kohentamiseksi. Kainuu Invest In toimintaan aktiivisesti osallistuminen. Kaavatyöhön osallistuminen.
2.4.	Rekry-hankkeen käynnistyminen.
2.5.	Yhteistyö Kamk:n kanssa Kainuun yhteishankkeiden osalta. Muuttajaprofiloinnit asiakastyön ja viestinnän avuksi. Kotouttamistyön vahvistaminen.
3.1. 3.2. ja 3.3.	Kestävän kehityksen hankkeen toiminnot ja osallisuus- ja Kainuun kotouttamissuunnitelman mukaiset toimet hankesuunnitelman mukaan.

	Kulttuuri- ja liikuntakaveritoiminnan käynnistäminen. Mielenterveyden edistäminen ja häiriökäyttäytymisen väheneminen. Aktiivinen rajapinta- ja sidosryhmäyhteistyö. Kirjaston ja kulttuuritoimen järjestämät matalan kynnyksen tapahtumat vuosikellon mukaan. Omatoimikirjasto ja kirjastoauton monipuoliset palvelut perukkalaisille. Kulttuuriolohuonetoiminnan käynnistäminen nuorille aikuisille.
2.1., 4.1. 4.2. 4.4. 4.5.	Viestintäasiantuntija koko vuodeksi. Viestintäsuunnitelma valmistuu ja sitä toteutetaan. Brändityö jatkuu. Unescon kirjallisuuskaupunkiyhteistyön syventäminen. Oulu2026 ohjelmahaun mukaisen toiminnan käynnistäminen Kuhmossa. Hama-kulttuurihankkeen käynnistäminen ja osana sitä Kainuun kirjamesut Kuhmossa marraskuussa. Suomalais-Ugrilaisen kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumat.
5.3. ja 5.4.	Rekrymessut yhdessä lukion kanssa. Taitotehtaan jatkuminen ja kehittymisen varmistaminen.
6.3.	Vahvistamme tiimimäistä työskentelyä palvelualueella: kulttuuritiimi ja elinkeinotiimi sekä näiden välinen yhteistyö. Viestintätiimin toiminnan kehittäminen. Vastuiden edelleen selkiyttäminen. Palvelualueen yhteinen ryhmäytyminen ja projektihenkilöstön huomioiminen.

Vetovoimaisuuden palvelualueen mittarit ja informatiiviset tunnusluvut

Tehokkuusmittarit	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kulttuuripalv. nettom. €/as	11,67	11,31	15,73	16,00	16,30	16,50
Kirjastopalv nettom. €/as	62,27	68,48	72,22	73,00	74,80	75,00
Museopalv. nettom. €/as	15,80	16,41	16,52	17,00	17,13	17,20
Elinkeinopalv. nettom. €/as	54,27	42,14	62,63	142,38	Taso voidaan säilyttää	

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kirjaston lainaukset/as	14,15 (koronav.)	15,73	17	16,5	16,5	16,5
Kulttuuripalvelujen järjestämät tilaisuudet /kävijämäärät	18/2515 (korona-vuosi)	32/ 5439 (mukana striimausten katsojat)	30/5000	30/5000	30/5000	30/5000
Kulttuuriavustukset €/as	0,70	0,53	0, 54	0,55	0,56	0,57
Kulttuuriin käytettävät määrärahat €/as *	186,83	227,64	217,80	248,93		
Avoimen sektorin osuus työpaikoista	63,5 (vuonna 2018)		tarkentuu			
Perustetut ja lopetetut yritykset sekä netto	33 -27 +6	40 -27 +13		Netto +	Netto +	Netto +

TEA-viisari Kuhmo kaikki sektorit KA		68	paranee			
Toiminnassa olevien yritysten lukumäärä ja liikevaihto,	667 340MEur					
Uusiutuvan energian tuotanto			Otetaan käyttöön uutena mittarina, jos saadaan tiedot.			

*Pitää sisällään Kuhmo-talon yhtiövastikkeen, Juminkeon kiinteistöavustuksen, avustukset eri toiminoille, kulttuuri- ja kirjastopalvelujen nettomenot sekä musiikkiopiston nettomenot.

4.3 Työllisyydenhoidon palvelualue

Talous

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Työllistäminen			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	39 829,51	40 000,00	5 000,00
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET	134 606,01	200 114,50	197 676,00
MUUT TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTATUOTOT	174 435,52	240 114,50	202 676,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-451 726,12	-672 913,51	-697 419,87
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-62 333,63	-48 851,00	-38 291,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-62 333,63	-48 851,00	-38 291,00
AINEET JA TARVIKKEET	-26 311,57	-22 620,00	-22 500,00
AVUSTUKSET	-752 536,22	-665 000,00	-650 000,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-27 792,89	-21 204,00	-21 204,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 320 700,43	-1 430 588,51	-1 429 414,87
TOIMINTAKATE	-1 146 264,91	-1 190 474,01	-1 226 738,87

Toimintaympäristö

Työllisyydenhoidon palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- työllisyyden edistämisen kuntakokeilu
- työllistämishankkeet ja -projektit

Kuhmon kaupungin työllisyydenhoidon palvelualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa palveluja, joiden tarkoituksena on tukea työttömien työnhakijoiden työllistymistä tai muutoin tukea työttömien elämän-tilanteen hallinnan kehittymistä, parantaa omalla työllään ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa Kuhmon työllisyyden kehitystä ja pienentää kaupungin maksamien työmarkkinatukien määrää. Työllisyydenhoidon palvelualue tukee toimenpiteillään asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn säilymistä ja kehittymistä suotuisaan suuntaan.

Työllisyydenhoidon palvelualueen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2023

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.5 1.6	Pitkän aikavälin talouden tasapaino Fiksu omistaminen
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.4 2.6	Saamme osaajia Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat kuhmolaiset	3.1 3.3 3.4	Turvallinen ja avoin kaupunki Osalliset ihmiset Työllisyyden edistäminen
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.2 4.5	Luotettava yhteistyökumppani Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia

5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille	5.3 5.4	Vetovoimainen lukio Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.5	Hyvä palveluasenne Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö

Työllisyydenhoidon toiminta vuonna 2023

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavaa työtoiminta on vuoden 2023 alusta alkaen HVA:n järjestämää toimintaa.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilu

Työllistämispalvelut ovat kaikkien kuntalaisten ulottuvilla asuinpaikasta riippumatta. Tehdään myös jalkautuvaa asiakastyötä. Greencare-toimintaa jatketaan ja kehitetään Tahko-halli-projektin ja Kuhmon Työvire ry:n toimesta.

Jatketaan aktiivista valmistautumista työllisyys- ja elinkeinopalvelujen (TEPA-2024) siirtoon kunnille vuoden 2025 alusta lukien yhteistyössä muiden Kainuun kuntien kanssa.

Työllistämishankkeet ja projektit

Kuhmon kaupunki on mukana osarahoittajana Opinnollistamisella osaamista Kainuuseen OK ESR-hankkeessa. Hankkeen päärahoittaja on POP-ELY. Hanke tarjoaa monipuolisia opinnollistamisen palveluja joiden kautta hankeosallistujilla on mahdollisuus työllistyä ja kehittää eri taitojaan. Hanke tarjoaa myös opinnollistamiseen liittyviä maksuttomia palveluja.

Työllisyydenhoidon palvelualueen kärkitoimenpiteet 2023

Numero	Toimenpiteet
1.5	Tahko-hallin toiminnan vakinaistamisesta tehdään päätös vuoden 2023 aikana. Kun edistetään työllisyyttä, kuntalaisten työelämäosallisuus lisääntyy ja heidän hyvinvointinsa parantuu. Lisääntynyt työelämäosallisuus vahvistaa yksilöiden kuulumista yhteiskuntaan palkkatyön kautta. Tavoitteena on saada lisää verotuloja kunnalle sekä pienentyviä passiivitukimaksuja KELA:lle. Lähiötuvan tupavastaavan henkilöstöresurssi on sidoksissa Tahko-hallin toimintaan.
2.4	Opinnollistaminen ja tunnistetut oppimisympäristöt mahdollistavat osaamisen kehittämisen joustavilla tavoilla. Opinnollistamisen kautta suoritettu tutkinnon osa voi olla väylä Taitotehtaalalle tai muuhun ammatilliseen koulutukseen. Juurrutetaan opinnollistaminen Kuhmoon Opinnollistamisella osaamista Kainuuseen OK-hankkeen päättyttyä.
3.3	Kaikkein heikoimmassa asemassa työmarkkinoilla olevat henkilöt osallistetaan työelämään Kuhmon Työvire ry:n sekä Tahko-hallin toimintojen avulla asiakaslähtöisesti.
3.4	Aloitetaan työhönvalmennus uudelleen Kuhmossa Työvire ry:n toimesta. Aloitetaan työhönvalmennus yrityksiin työllistymiseksi.
4.2	Kuhmon kaupunki on valtakunnallisesti tunnettu työllisyyden edistäjä.
5.4	Osatutkinnon suorittaminen (opinnollistamisen) voi johtaa ammatillisen tutkinnon suorittamiseen Kuhmossa. Työllisyyden edistämisen kuntakokeilu, Tahko-hallin toiminnot sekä Työvire ry:n toiminnot muodostavat palvelukokonaisuuden, jonka avulla eteneminen ammatillisen tutkinnon suorittamiseen on mahdollista pitkäaikaistyöttömälle.
6.5	Työllisyydenhoidon palvelualue on tavoiteltu työpaikka.

Työllisyydenhoidon palvelualueen mittarit ja informatiiviset tunnusluvut

Tehokkuusmittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Palvelualueen nettokustannus €/as	144,6	153,4	150	150	150
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	600 270	545 000	520 000	430 000	410 000

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Työttömyysaste	13,5	11,95	10,9	9,9	9,7	9,5
Taloudellinen huoltosuhde*	195,5	195,1	194	191	189	189
Työllisyyden kuntakokeilun asiakasmäärä	0	0	350	390	410	-

*kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti.

4.4 Kasvun ja oppimisen palvelualue

Talous

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Sivistyspalvelut			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	113 970,07	133 369,00	137 681,00
MAKSUTUOTOT	354 530,40	354 200,00	295 800,00
TUET JA AVUSTUKSET	402 246,21	490 726,00	551 705,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 986,90	3 110,00	1 510,00
TOIMINTATUOTOT	873 733,58	981 405,00	986 696,00
Valmistus omaankäyttöön	-56,25		
HENKILÖSTÖKULUT	-8 527 228,01	-8 786 755,44	-9 286 450,89
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-1 868 590,45	-2 069 136,66	-2 436 077,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-1 868 590,45	-2 069 136,66	-2 436 077,00
AINEET JA TARVIKKEET	-298 762,98	-331 265,00	-376 824,50
AVUSTUKSET	-253 423,51	-288 910,00	-309 110,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-258 792,20	-318 789,00	-370 185,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 206 797,15	-11 794 856,11	-12 778 647,39
TOIMINTAKATE	-10 333 119,82	-10 813 451,11	-11 791 951,39

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Sivistyspalveluiden hallinto			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT			
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET	39,12		
MUUT TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTATUOTOT	39,12	0,00	0,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-115 507,26	-105 926,71	-104 443,65
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-17 262,74	-18 360,00	-16 650,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-17 262,74	-18 360,00	-16 650,00
AINEET JA TARVIKKEET	-104,59	-1 300,00	-1 400,00
AVUSTUKSET	-11 810,00	-1 700,00	-1 400,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-842,18	-800,00	570,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-145 526,77	-128 086,71	-123 323,65
TOIMINTAKATE	-145 487,65	-128 086,71	-123 323,65

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Varhaiskasvatus			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	27 825,02	12 212,00	500,00
MAKSUTUOTOT	206 631,48	178 800,00	138 900,00
TUET JA AVUSTUKSET	38 679,85	47 946,00	89 366,00
MUUT TOIMINTATUOTOT		400,00	400,00
TOIMINTATUOTOT	273 136,35	239 358,00	229 166,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-2 304 599,20	-2 402 057,89	-2 594 334,53
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-156 179,90	-158 991,00	-218 661,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-156 179,90	-158 991,00	-218 661,00
AINEET JA TARVIKKEET	-21 552,73	-26 399,00	-45 064,00
AVUSTUKSET	-236 365,69	-270 500,00	-286 000,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-28 155,96	-27 226,00	-37 204,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 746 853,48	-2 885 173,89	-3 181 263,53
TOIMINTAKATE	-2 473 717,13	-2 645 815,89	-2 952 097,53

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Perusopetus			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	10 024,94	40 357,00	55 281,00
MAKSUTUOTOT	18 469,83	11 900,00	15 400,00
TUET JA AVUSTUKSET	228 854,05	261 817,00	229 300,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	520,00	2 500,00	900,00
TOIMINTATUOTOT	257 868,82	316 574,00	300 881,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-4 375 000,17	-4 467 091,58	-4 595 865,89
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-1 573 008,48	-1 617 148,00	-1 902 059,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-1 573 008,48	-1 617 148,00	-1 902 059,00
AINEET JA TARVIKKEET	-190 517,45	-192 396,00	-180 322,50
AVUSTUKSET	-829,60	-1 000,00	-1 000,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-127 247,70	-172 553,00	-167 941,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 266 603,40	-6 450 188,58	-6 847 188,39
TOIMINTAKATE	-6 008 734,58	-6 133 614,58	-6 546 307,39

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Lukio-opetus			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT	4 781,35	2 600,00	3 200,00
MAKSUTUOTOT	800,10	3 500,00	1 500,00
TUET JA AVUSTUKSET	16 651,47	37 501,00	38 240,00
MUUT TOIMINTATUOTOT		210,00	210,00
TOIMINTATUOTOT	22 232,92	43 811,00	43 150,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-650 925,24	-706 892,36	-769 817,75
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-24 639,81	-96 309,66	-66 522,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-24 639,81	-96 309,66	-66 522,00
AINEET JA TARVIKKEET	-26 502,12	-64 200,00	-83 188,00
AVUSTUKSET		-150,00	-150,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-14 849,06	-39 950,00	-63 500,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-716 916,23	-907 502,02	-983 177,75
TOIMINTAKATE	-694 683,31	-863 691,02	-940 027,75

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Kansalaisopisto			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT			
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-18 769,44	-19 158,00	
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-32 679,94	-98 088,00	-98 088,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-32 679,94	-98 088,00	-98 088,00
AINEET JA TARVIKKEET			
AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTAKULUT			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-51 449,38	-117 246,00	-98 088,00
TOIMINTAKATE	-51 449,38	-117 246,00	-98 088,00

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Musiikkiopisto			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT	69 688,14	75 000,00	76 000,00
MAKSUTUOTOT	126 924,44	160 000,00	140 000,00
TUET JA AVUSTUKSET	-47 420,73	19 962,00	43 799,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 966,90		
TOIMINTATUOTOT	151 158,75	254 962,00	259 799,00
Valmistus omaankäyttöön	-56,25		
HENKILÖSTÖKULUT	-733 364,42	-723 629,55	-816 139,72
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-50 479,58	-56 040,00	-99 547,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-50 479,58	-56 040,00	-99 547,00
AINEET JA TARVIKKEET	-37 708,37	-11 370,00	-26 550,00
AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTAKULUT	-84 492,17	-74 160,00	-78 760,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-906 044,54	-865 199,55	-1 020 996,72
TOIMINTAKATE	-754 942,04	-610 237,55	-761 197,72

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Nuorisopalvelut			
Ajettu: 22.11.2022 11.38.15	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT	1 650,62	3 200,00	2 700,00
MAKSUTUOTOT	1 704,55		
TUET JA AVUSTUKSET	165 442,45	123 500,00	151 000,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	500,00		
TOIMINTATUOTOT	169 297,62	126 700,00	153 700,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-329 062,28	-361 999,35	-405 849,34
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-14 323,85	-24 200,00	-34 550,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-14 323,85	-24 200,00	-34 550,00
AINEET JA TARVIKKEET	-22 377,72	-35 600,00	-40 300,00
AVUSTUKSET	-4 418,22	-15 560,00	-20 560,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 205,13	-4 100,00	-23 350,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-373 387,20	-441 459,35	-524 609,34
TOIMINTAKATE	-204 089,58	-314 759,35	-370 909,34

Toimintaympäristö

Kasvun ja oppimisen palvelualue muodostuu seuraavista yksiköistä:

- varhaiskasvatus
- perusopetus
- lukiokoulutus
- nuorisopalvelut
- kuljetussuunnittelu
- musiikkiopisto, jonka toimintaa myydään ostopalveluna Sotkamon kunnalle
- kansalaisopistotoiminta ostopalveluna Sotkamon kunnalta

Kasvun ja oppimisen palvelualueen tehtävänä on luoda hyvän elämisen laadun takaamiseksi edellytykset kuhmolaisten henkiseen kasvuun, elinikäiselle oppimiselle ja kehittymiselle sekä viihtyvyydelle Kuhmossa tuottamalla laadukkaita varhaiskasvatus-, opetus-, nuoriso- ja koulukuljetuspalveluja sekä taitteen perusopetusta musiikissa ja tanssissa.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2023

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.5 1.6	Pitkän aikavälin talouden tasapaino Fiksu omistaminen
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.4 2.6	Saamme osajia Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat Kuhmolaiset	3.1 3.3	Turvallinen ja avoin kaupunki Osalliset ihmiset
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.2 4.5	Luotettava yhteistyökumppani Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille	5.1 5.3 5.4	Kannustava varhaiskasvatus Vetovoimainen oma lukio Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.5	Hyvä palveluasenne Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhlija työyhteisö

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toiminta vuonna 2023

Kasvun ja oppimisen palvelualueella kehitetään kaupungin strategian mukaisesti paikkakunnan vahvuuksia korostaen, asiakaslähtöisestä näkökulmasta, yhdessä pohtien ja verkostoissa työskennellen.

Palvelualueen eri yksiköiden välisellä yhteistyöllä etsitään uusia toimintamalleja palveluiden tuottamiseen.

Rekrytointi- ja työvoiminnan haasteisiin pyritään vastaamaan kehittämällä toimintatapoja ja hyvistä käytännöistä tiedottaen. Lasten ja nuorten hyvinvointiin panostetaan.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen uusi hallintomalli otettiin käyttöön 1.8.2022 ja toimintatapoja sekä tehtäväkuvia hiotaan.

Vuoropäiväkotien Kuusenkuiseen remontti valmistui sisätilojen osalta 8/2022. Suunnitelmassa 2023 Vuoropäiväkotien Kuusenkuiseen piharemontti. Päiväkotien Satumetsään remontoitavat tilat kolmannelle

lapsiryhmälle. Remontti on valmistunut ja käyttöön otettu 11/2022. Tiloissa mahdollistuu alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatus.

Syyskuussa 2022 varhaiskasvatuksen johtoryhmälle annettiin tehtäväksi selvittää maksuttoman varhaiskasvatuksen mahdollisuus Kuhmossa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstö koulutetaan Huomaa Hyvä! -vahvuusperustaiseen pedagogiseen toimintakulttuurin uudistukseen. Koulutus jatkuu vuoden 2023.

Varhaiskasvatuslain uudistuksen 1.8.2022 myötä lasten oppimisen ja kasvun tukeminen, suunnittelu sekä toteutus aloitetaan viivytyksettä. Tuen päätökset tehdään viranhaltijapäätöksinä.

Lukiokoulutus

Lukion opetusta järjestetään vielä kevään 2023 ajan kahden opetussuunnitelman mukaisesti, koska elokuussa 2021 voimaan astunut opetussuunnitelma on otettu käyttöön asteittain, ikäluokka kerrallaan.

Toiminnassa huomioidaan maksuttoman toisen asteen koulutuksen vaatimukset, jotka elokuussa 2023 koskevat jo kaikkia nuorisosaasteen opiskelijoita.

Lukio valmistautuu ottamaan vastaan ulkomaisia opiskelijoita syyslukukaudesta 2023 alkaen.

Lukiolaiset opiskelevat neljässä eri rakennuksessa, joista kaksi on hiljattain remontoituja. Musiikin opetuksen tulevien tilojen suunnitteluun osallistutaan.

Verkostoitumista jatketaan sekä kotimaassa että ulkomailla ja turvallisuusopintoihin liittyviä käytänteitä vahvistetaan ja kehitetään.

Lukiossa työskennellään nuorten hyvinvoinnin ja tulevaisuudenuskon vahvistamiseksi.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen tehtävänä on tuottaa omalta osaltaan hyvinvointipalveluja kohderyhmälleen. Toimenpiteinä ovat mm. kerho- ja päiväleiritoiminta, tapahtumat ja harrastekortti.

Kuhmon kaupunki on mukana Kestävän kehityksen budjetointi -hankkeessa. Vuonna 2023 on Kuhmossa hankkeen teemana Osallistava budjetointi, jossa lapsia ja nuoria kuullaan sekä osallistetaan budjetin laatimiseen.

Ankkuri-valmennuksessa nuorilla on mahdollisuus kehittää ammatillista osaamistaan työtehtäviä tekemällä. Työtehtävät on opinnollistettu ja oppimisympäristöt tunnistettu ammatillisten opettajien toimesta. Ankkuri-valmennus voi toimia myös ammatillisen koulutuksen näyttötutkintojen paikkana.

Kuljetussuunnittelu

Kuljetussuunnittelussa vuoden 2023 tärkeitä asioita ovat mm. koulukuljetusten kilpailutus sekä lentoliikenteen tulevaisuuteen ja lentojen liityntäyhteyksien varmistamiseen liittyvä työ.

Perusopetus

Perusopetuksen tehtävänä on antaa tukeva pohja elämää ja tulevia jatko-opintoja ajatellen. Opetusryhmien koko ei saa kasvaa liian suureksi, jotta laadukasta ja opetussuunnitelman mukaista opetusta voidaan toteuttaa. Henkilöstömäärää kasvattaa OKM:n ja OPH:n erityisavustusten avulla palkattavan henkilöstön määrä. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu osana opetusta ja erillisinä kokonaisuuksina on keskeistä ja tällä pyritään vaikuttamaan myös kiusaamisen vähenemiseen. Opetuksen digitalisaation

kehittämisen myötä leasing-laitteiden määrä kasvaa vähitellen. Työnohjauksella tuetaan henkilöstön jaksamista.

Musiikkiopisto

Kuhmon musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetusta musiikissa ja tanssissa. Opetusta säätelee laki taiteen perusopetuksesta, toimintaa ohjaavat Opetushallituksen laatimat opetussuunnitelman perusteet sekä oppilaitoksen oma opetussuunnitelma. Vuonna 2023 tärkeitä asioita on saavutettava viestintä taiteen perusopetuksesta, yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistaminen ja kesämuusikkokauden toteuttaminen Kuhmossa ja Sotkamossa.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toimintaa järjestetään kuntalaisten toiveita kuunnellen, tavoitteena on järjestää opetusta noin 6100 tuntia vuodessa. Kansalaisopiston ja kaupungin eri yksiköiden yhteistyötä tarkastellaan, tavoitteena on järjestää kaupungin tarjoamat palvelut kaiken ikäisille kuntalaisille mahdollisimman tehokkaasti ja tarjota heille monipuoliset harrastusmahdollisuudet.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen kärkitoimenpiteet 2023

Numero	Toimenpiteet
1.5	Palvelualueella tarkastellaan sen käytössä olevien kiinteistöjen tarvetta pitkällä aikavälillä ikäluokkien koko huomioiden.
1.6	Kaikki ict- ja av-hankinnat tehdään pääsääntöisesti vuokraamalla.
2.4	Kuhmon positiivisia puolia tuodaan jatkuvasti ja monipuolisesti esille eri kanavissa.
3.1	Palvelualueen toiminta on avointa, erilaisiin ughiin varaudutaan ja suunnitelmista tiedotetaan.
3.3	Kaikenikäisille kuntalaisille tarjotaan tilaisuuksia osallistua heitä koskevan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Lasten ja nuorten osallistaminen budjetointiin. Musiikkiopiston saavutettavaa viestintää vahvistetaan.
4.5	Jokaisella palvelualueen yksiköllä on kansainvälistä toimintaa yksikölle sopivassa muodossa.
5.1	Varhaiskasvatuksessa järjestetään lapsen varhainen tuki inklusiivisesti. Lasten tuen tarve järjestetään viivytyksettä ja tuesta tehdään hallintopäätös.
5.3	Lukio uudistaa markkinointimateriaaliaan ja se otetaan käyttöön 2023. Lukion saavutuksista ja mielenkiintoisista tapahtumista tiedotetaan aktiivisesti.
5.4	Palvelualue tekee yhteistyötä ammatillisen koulutuksen järjestäjien sekä Kuhmon yrittäjien kanssa, jotta ammatillinen perustutkinto tai sen osia olisi mahdollista suorittaa Kuhmossa. Musiikkiopiston oppilaita kannustetaan jatkamaan opintojaan päättötodistukseen asti. Kannustus on oppilaiden yhteisöllisyyden sekä sisäisen motivaation vahvistamista.
6.1	Kaikkia asiakkaita, niin oman organisaation sisä- kuin ulkopuolisiakin, palvellaan hyvin.
6.5	Työyhteisöissä on lupa kokeilla uutta epäonnistumisia pelkäämättä.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen mittarit ja informatiiviset tunnusluvut

Tehokkuusmittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Päiväkotipaikka, nettomenot €/päivä	64,40	70,34	77,33		
Perusopetuksen opetuspalvelut nettomenot €/oppilas ¹	6579,69	6569,27	7615,61		
Lukion opetuspalvelut, nettomenot €/opiskelija ²	8527,57	8540,54	9127,96		
Musiikkiopiston nettomenot €/oppilas	1704	1419	2308		
Sivistyspalveluiden nettomenot, €/as	1303,37	1389,67	1544,55		

1) Opetuspalveluiden nettomenot on laskettu seuraavasti -->toiminto 310 (opetus = opettamisen ja opiskelumateriaalien kustannukset)

-->toimintakate -->jaetaan tilastointipäivän 20.9. oppilas/opiskelijamäärällä

Oppilasmäärä pienenee kokonaisuutena syksystä 2023 alkaen, kun iso ikäluokka saa päättötodistuksen keväällä 2023. Nettokuluissa on huomioitu henkilöstön väheneminen, materiaalikuluja suhteessa oppilasmäärään. Koulukuljetuskulujen kasvu vaikuttaa osaltaan nettomenoihin/oppilas ja vaikka oppilasmäärä vähenee, opetusryhmien määrä ei vielä lähde laskuun (mm. rinnakkaisluokkia ja jaettuja opetusryhmiä tarvitaan edelleen). Vuonna 2025 ensimmäiselle luokalle tulevien määrä on huomattavasti pienempi kuin aiempina vuosina, mutta silti tarvitaan kaksi rinnakkaisluokkaa (nettokulut/oppilas kasvavat mm. tästä johtuen).

2) Opetuspalveluiden nettomenot on laskettu seuraavasti -->toiminto 310 (opetus = opettamisen ja opiskelumateriaalien kustannukset)

-->toimintakate -->jaetaan tilastointipäivän 20.9. oppilas/opiskelijamäärällä

Maksuton toisen asteen koulutus kasvattaa lukion opiskelijakohtaisia kustannuksia. Vuoden 2023 kustannukset laskettu sillä olettamalla, että lukion aloittava ikäluokka on 2-sarjainen. Vuoden 2022 laskennallinen valtionosuus/opiskelija on 10.314,59 €.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	198	275	200	210	170	170
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	46	51	46	49	37	36
Perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä 20.9. tilastointipäivän mukaan (kyläkoulujen esioppilaat sisältyvät lukuihin)	637	627	610	568	550	490
Lukiokoulutuksessa opiskelevien määrä 20.9. tilastointipäivän mukaan (ilman aine- ja aikuisopiskelijoita) ¹	76	70	71	76	90	90
Palvelualueen henkilöstön määrä nuorisopalveluissa laskettu ainoastaan ohjaushenkilöstön määrä	174,5	190	172	199		
Nuorten työpajatoiminnalle annetun palautteen keskiarvo (asteikko 1-5)	4,2	4,4	>4	>4	>4	>4
Nuoret ovat kokeneet saavansa apua ja tukea etsivältä nuorisotyöltä, asteikko 1 - 5	4,3	4,4	>4	>4	>4	>4
Nuorisotyössä sosiaalista vahvistumista kokeneiden osuus, %	93	92	>80	>80	>80	>80
Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien 15-28 -vuotiaiden nuorten osuus (%) ikäluokasta	6,8–11,4 (v. 2019)	5,1 – 8,5				
Taiteen perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä ³	330	423	430	365	370	
Kansalaisopiston opiskelijamäärä ⁴ brutto	1629	1113	1300	1300	1300	1300
netto	693	637	620	640	640	640
Palvelualueen henkilömäärä, HTV	167,22	173,3	169,19	178,87		

1 Lukion opiskelijamäärä arvioitu yksisarjaisen lukion mukaan

2 Nuorisopalvelujen henkilömäärässä (HTV) on mukana 6,5 vakinaisessa työsuhteessa olevaa, määräaikaissa ja palkkatuetussa työsuhteessa olevat sekä nuoret kesätyöntekijät. Vuodelle 2023 – 2024 odotettavissa palkkatukityöllistettyjen määrän kasvua, mikäli työllistämiseen liittyvät muutokset astuvat voimaan suunnitellusti.

Palvelualueen hankkeet kasvattavat pääsääntöisesti henkilöstömäärää, mutta henkilöstökulujen omavastuuosuus on matala.

3 Musiikkiopiston oppilaista noin 40 % asuu Sotkamossa.

4 Brutto-opiskelijamäärä = kursseille ilmoittautumiset yhteensä, netto-opiskelijamäärä = kansalaisopiston opiskelijamäärä henkilöinä.

4.5 Kaupunkiympäristön palvelualue

Talous

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Tekniset palvelut			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT	1 445 210,96	1 473 495,34	1 441 765,00
MAKSUTUOTOT	344 682,13	324 810,05	324 810,05
TUET JA AVUSTUKSET	43 201,57	161 050,00	54 050,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 547 849,22	1 847 956,60	2 484 550,60
TOIMINTATUOTOT	3 380 943,88	3 807 312,00	4 305 175,66
Valmistus omaankäyttöön	203 842,36	77 850,22	77 850,22
HENKILÖSTÖKULUT	-3 270 293,00	-3 250 707,12	-3 462 646,96
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-1 197 918,68	-1 526 696,20	-1 445 694,20
PALVELUIDEN HANKINNAT	-1 197 918,68	-1 526 696,20	-1 445 694,20
AINEET JA TARVIKKEET	-2 293 059,02	-2 137 222,26	-2 295 542,69
AVUSTUKSET	-596 734,36	-623 500,00	-729 500,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-243 978,50	-194 690,00	-201 939,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 601 983,56	-7 732 815,58	-8 135 322,85
TOIMINTAKATE	-4 017 197,32	-3 847 653,36	-3 752 296,97

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Teknisten palveluiden hallinto			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT	-205,22	300,00	
MAKSUTUOTOT	118,18		
TUET JA AVUSTUKSET	1 583,40		
MUUT TOIMINTATUOTOT	487,49	700,00	200,00
TOIMINTATUOTOT	1 983,85	1 000,00	200,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-151 981,18	-123 704,20	-117 257,85
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-18 087,77	-10 150,00	-10 650,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-18 087,77	-10 150,00	-10 650,00
AINEET JA TARVIKKEET	-1 678,69	-1 700,00	-1 100,00
AVUSTUKSET	-4 421,25	-8 000,00	-8 000,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-12 928,39	-1 000,00	-1 000,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-189 097,28	-144 554,20	-138 007,85
TOIMINTAKATE	-187 113,43	-143 554,20	-137 807,85

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Rakennusvalvonta ja ympäristö			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT	50,00	1 100,00	1 100,00
MAKSUTUOTOT	155 409,28	147 000,00	147 000,00
TUET JA AVUSTUKSET	121,90		
MUUT TOIMINTATUOTOT	8,15		
TOIMINTATUOTOT	155 589,33	148 100,00	148 100,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-74 460,14	-125 731,23	-138 453,80
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-27 247,55	-33 150,00	-37 100,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-27 247,55	-33 150,00	-37 100,00
AINEET JA TARVIKKEET	-850,16	-300,00	-1 000,00
AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 995,26	-1 000,00	-1 200,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-104 553,11	-160 181,23	-177 753,80
TOIMINTAKATE	51 036,22	-12 081,23	-29 653,80

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Kunnallistekniikka			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT	37 391,87	52 615,34	51 200,00
MAKSUTUOTOT	55 437,58	66 310,05	66 310,05
TUET JA AVUSTUKSET	12 200,76	4 050,00	4 050,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 780,09	66 274,60	66 274,60
TOIMINTATUOTOT	111 810,30	189 250,00	187 834,66
Valmistus omaankäyttöön	51 159,47		
HENKILÖSTÖKULUT	-790 580,02	-736 380,45	-811 478,71
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-542 740,67	-478 960,00	-634 221,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-542 740,67	-478 960,00	-634 221,00
AINEET JA TARVIKKEET	-187 764,44	-173 735,34	-207 787,94
AVUSTUKSET	-51 101,24	-30 500,00	-76 500,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-106 426,89	-94 680,00	-96 500,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 678 613,26	-1 514 255,79	-1 826 487,65
TOIMINTAKATE	-1 515 643,49	-1 325 005,79	-1 638 653,00

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Yksitystiepalvelut			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	246,31	300,00	300,00
MAKSUTUOTOT	124 371,26	110 000,00	110 000,00
TUET JA AVUSTUKSET	2 189,64	147 000,00	40 000,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 379,09	3 000,00	3 300,00
TOIMINTATUOTOT	130 186,30	260 300,00	153 600,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-59 597,49	-99 352,87	-97 657,28
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-20 294,60	-312 900,00	-104 819,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-20 294,60	-312 900,00	-104 819,00
AINEET JA TARVIKKEET	-3 344,22	-2 450,00	-2 450,00
AVUSTUKSET	-541 211,87	-585 000,00	-645 000,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 765,61	-2 130,00	-2 130,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-626 213,79	-1 001 832,87	-852 056,28
TOIMINTAKATE	-496 027,49	-741 532,87	-698 456,28

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Tilapalvelut			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNITUOTOT	1 328 822,62	1 374 180,00	1 344 165,00
MAKSUTUOTOT			
TUET JA AVUSTUKSET	26 692,87	10 000,00	10 000,00
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 260 327,15	1 536 982,00	2 173 776,00
TOIMINTATUOTOT	2 615 842,64	2 921 162,00	3 527 941,00
Valmistus omaankäyttöön	152 682,89	77 850,22	77 850,22
HENKILÖSTÖKULUT	-2 089 599,14	-2 046 028,85	-2 175 166,18
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-544 181,95	-627 736,20	-595 104,20
PALVELUIDEN HANKINNAT	-544 181,95	-627 736,20	-595 104,20
AINEET JA TARVIKKEET	-2 098 214,39	-1 955 536,92	-2 079 704,74
AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTAKULUT	-106 282,13	-87 080,00	-92 309,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 838 277,61	-4 716 381,97	-4 942 284,12
TOIMINTAKATE	-2 069 752,08	-1 717 369,75	-1 336 492,90

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2			
Kustannu : Maankäyttö ja mittaus			
Ajettu: 23.11.2022 11.38.19	Toteuma	Budjetti	Budjetti
	2021	2022	2023
MYYNTITUOTOT	78 905,38	45 000,00	45 000,00
MAKSUTUOTOT	9 345,83	1 500,00	1 500,00
TUET JA AVUSTUKSET	413,00		
MUUT TOIMINTATUOTOT	276 867,25	241 000,00	241 000,00
TOIMINTATUOTOT	365 531,46	287 500,00	287 500,00
Valmistus omaankäyttöön			
HENKILÖSTÖKULUT	-104 075,03	-119 509,53	-122 633,14
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)			
Muut palvelut	-45 366,14	-63 800,00	-63 800,00
PALVELUIDEN HANKINNAT	-45 366,14	-63 800,00	-63 800,00
AINEET JA TARVIKKEET	-1 207,12	-3 500,00	-3 500,00
AVUSTUKSET			
MUUT TOIMINTAKULUT	-14 580,22	-8 800,00	-8 800,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-165 228,51	-195 609,53	-198 733,14
TOIMINTAKATE	200 302,95	91 890,47	88 766,86

Toimintaympäristö

Kaupunkiympäristön palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
- kunnallistekniikka
- yksityistiepalvelut
- tilapalvelut (ateria- ja siivouspalvelut sekä tilapalvelut)
- maankäyttö ja mittaus

Kaupunkiympäristön palvelualueen tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää taloudellisesti kaupungin tarvitsemat toimitilat sekä turvalliset ja viihtyisät yhdyskuntatekniset palvelut sekä edistää ympäristön viihtyisyyttä, Kuhmon luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja kaikkien maankäyttömuotojen sopeuttamista ympäristöön.

Kaupunkiympäristön palvelualueen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2023

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.5 1.6	Pitkän aikavälin talouden tasapaino Fiksu omistaminen
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.4 2.6	Saamme osajia Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat Kuhmolaiset	3.1 3.3	Turvallinen ja avoin kaupunki Osalliset ihmiset
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.2	Luotettava yhteistyökumppani
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille		
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.5	Hyvä palveluasenne Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliava työyhteisö

Kaupunkiympäristön palvelualueen toiminta vuonna 2023

Kaupunkiympäristön palvelualueella perustoimintoja kehitetään ja pyritään muuttamamaan osin digitaaliseen muotoon. Palvelualueen avustuksia saavat hankkeet tullaan toteuttamaan suunnitelmien mukaisesti.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonnassa jatketaan kiinteistöveroselvityksen tekoa. Maankäyttö- ja rakennus-, ympäristönsuojelun- ja maa-ainestenottolakien mukaiset lupahakemukset käsitellään mahdollisimman nopeasti täydellisten lupahakemusten tultua vireille. Keskenäisten lupahankkeiden tarkastaminen sekä loppukatselmuksien suorittaminen.

Kunnallistekniikka

Kunnallistekniikassa tullaan tekemään investointiohjelman mukaisesti rakennettavat ja saneerattavat liikenneväylät ja aluerakentamiset sekä ylläpitämään olemassa olevia väyliä, verkkoja ja alueita. Reitistöjen rakentamiseen ja kunnostamiseen haetaan hankerahoitusta ja toteutetaan sen tukemana.

Liikuntapalvelujen tavoitteena on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa, sekä tarjota hyvinvointia ja terveyttä tukevia liikuntamuotoja fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi erityisliikunta huomioiden. Liikuntapalvelut osallistuvat lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen tukemiseen liikunnallisista menetelmin. Tavoitteena on tukea taloudellisesti ja yhteistyöllä liikuntaseurojen laadukasta toimintaa, mahdollistaen myös tavoitteellisen urheilun. Pyrkimyksenä on myös eriarvoisuuden vähentäminen liikunnassa. Liikuntapalvelut painottavat tavoitteissa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, yhteisöllisyyttä, terveitä elämäntapoja sekä ympäristön kunnioittamista ja kestävä kehitystä. Aiempaa enemmän pyritään huomioimaan myös kielivähemmistöt mm. tiedottamisessa. Jatkuva ammattitaidon kehittäminen ja henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen mahdollistavat laadukkaat ja turvalliset terveystoimintapalvelut kuntalaisille.

Ennen uusia investointeja liikuntapaikoille, leikkipaikoille ja muille (ei hankkeistetuille) virkistyskohteille laaditaan liikunta- ja leikkipaikkasuunnitelma. Suunnitelma laaditaan kevään aikana ja siinä hyödynnetään asiantuntijapalvelua sekä kuullaan asukkaita. Tärkeää on suunnata investoinnit niin, että niistä on hyvinvointihyötyä ja investoinneille on käyttöä.

Yksityistiepalvelut

Yksityisteillä toteutetaan Koljosen yksityistien ja Lahnalammen saneeraus avustuspäätöksen mukaisesti, mikäli tiekunta ottaa vastaan mahdollisen valtionavustuksen. Avustusta haetaan myös Saarijoen sillan suunnitteluun Palolammen yksityisteillä sekä Kattilakoski-Nivan yksityistien suunnitteluun. Vastuuyksikössä hoidetaan myös yksityisteiden avustus- ja ylläpitotyöt sekä kaupungin omistamien metsien hoito.

Tilapalvelut

Tilapalveluissa valmistaudutaan kiinteistöjen sekä ateria- ja siivouspalveluiden osalta hyvinvointialueiden tuomaan mahdolliseen uudelleenjärjestelyyn (soteuudistus ja kuntalaki). Talousarvion laadinnan yhteydessä ei vielä ole päätöstä järjestelyn muodosta, joten ateria- ja puhtaanapito- ja tilapalveluiden luvut on budjetoitu nykyisen toiminnan mukaisesti. Se, jos toiminta yhtiötetään, tai jos kaupunki keskittyy näiltä omin omaan toimintaan, ei uskota vaikuttavan kaupungin tulokseen merkittävästi.

Tilapalvelujen edustajat osallistuvat yhdessä valmistelemaan kiinteistöstrategiatyöryhmän kanssa tekemään esityksiä päättäjille kiinteistöstrategian pohjalta kiinteistökantaan tehtäviksi toimenpiteiksi.

Suunnitteluhankkeiden (uusi TA ja uimahalli) suunnitelmien saaminen valmiiksi.

Investointi- ja käyttötaloushankkeiden toteutukset.

Maankäyttö ja mittaus

Kontion alueen ja terveysaseman asemakaavamuutoksen läpivienti. Ranta-asetakaavojen laadinnan hallinnointi.

Kaupunkiympäristön palvelualueen kärkitoimenpiteet 2023

Numero	Toimenpiteet
1.5	Mukautetaan kiinteistöinfraa kiinteistöstrategian mukaisesti.
1.6	Toimintoja tiivistetään, tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan joko myymällä tai purkamalla ne.
2.4	Positiivinen viestintä Kuhmosta mm. hankkeiden osalta.
2.6	Keskeneräisten asemakaavamuutosten läpivienti ja uusiin kaavamuutostarpeisiin reagointi. Yritystonttien markkinointi ja vuokraaminen. Mäntymäen yrityspuiston ja Kalevalan katuhanke toteutetaan tarpeen mukaan.
3.1	Liikkumisen turvaaminen kunnossapitotoimenpitein kaikissa olosuhteissa. Varautuminen poikkeusoloihin mm. varavoimaa lisäämällä.
3.3	Osallistetaan kuntalaiset ja sidosryhmät kaavoituksen eri vaiheissa. Katurakennuskohteiden osalta järjestetään yhteisrakentamistilaisuus eri verkonomistajille yhteisrakentamisen mahdollistamiseksi. Liikuntasalivaraukset digitaalisiksi.
4.2	Sopimusten mukainen avoin toiminta. Toimitaan verkostoituneena mm. Kainuun kuntien kanssa useissa yhteisissä hankkeissa. Ympärivuotinen terveystoiminta eri ikäryhmille myös soveltavaa liikuntaa tarjoten. Katkeamaton liikuntapalvelutarjonta – toimintakatkosten minimointi energiakriisi huomioiden. Liikunta-avustuksilla ja maksuttomilla salivuoroilla sekä liikuntapaikka-avustuksilla kolmannen sektorin tukeminen. Tiivis yhteistyö liikunnan aluejärjestön, muiden kuntien kanssa, yhdistysten, yritysten, alueen oppilaitosten, sidosryhmien ja muiden palvelualueiden kanssa. Liikuntaseurayhteistyön tiivistäminen. Laaditaan liikunta- ja leikkipaikkasuunnitelma. Tapahtumat: Kainuun Rastiviikko, Lost in Kainuu Adventure, Harrastemessut, Korpikansa seikkailee, valtakunnallisiin teemaviikkoihin liittyvät matalan kynnyksen osallistavat tapahtumat. Hankekumppanuus: Liikuntadata hyvinvoinnin tukena (KAMK), Kainuun liikuntatapahtumat roadmap 2030 ja Digisti sporttia (Kainuun Liikunta)
6.1	Asiakkaat pyritään palvelemaan niin hyvin kuin mahdollista ja pyritään ratkaisemaan asiat.
6.5	Toimitaan kaikki Kuhmon kaupungin työntekijöinä, ei lokeroituta. Osallistutaan yhteisiin tapahtumiin.

Kaupunkiympäristön palvelualueen mittarit ja informatiiviset tunnusluvut

Tehokkuusmittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Aterian hinta					
Koululounas, €		3,50	3,55		
Hoitolaitokset, lounas €		6,10	6,10		
Hoitolaitokset, päivällinen €		5,00	5,10		
Kotipalveluateria € (ta 2022 arvio, ei tuot- teistettu)		5,20 tai 5,00	5,50 tai 5,20		
Puhtaanapidon nettokulut €/m2		15,9	18,95		
Kokonaiskustannus, huomioitavaa että sisältää eri siivoustaajuuksia sisältäviä kohteita.			.		
Katujen hoito, €/m2 (408900 m2)		1,62	1,85	1,85	1,85
Rakennusten energiakulutus kWh/m3 (213991 m3) (lämpö+sähkö)(mitattu kulutus)	15032500	15000000	15000000		
Yksityisteiden nettokulut €/km (460 km)(sis. peruskorjaukset)		1612	1522	1500	1500
Yksityisteiden nettokulut €/as (7852 as.)		95,57	89,17	85,00	85,00
Palvelualueen nettokulut €/as (7852 as.)		495,90	477,24	510,00	510,00
Kuudennen luokan uimataito, %	92,3	90	92		
TEAvisari Liikuntapisteet	57	80	80		

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Asuntotonttien vuokraus- aste, kpl	347/393	347/393	347/393	347/393		
Teollisuustonttien vuok- raus-aste	56/70	56/70	56/70	56/75		
Liikenneväylät, km kadut/ kevyen liikenteen-väylät)	56/22,6	56/22,6	56/22,6	56/22,8		
Leikkikentät ja ulkoliikunta- paikat, kpl	16	16	16	16		
Uima- ja venerannat, kpl	15	15	15	15		
Metsien hoito, ha	30	40	40	40		
Tuotetut ateriamäärät, kpl						
Palvelualueen henkilö- määrä, HTV	86	82	75	75		
Toteutuneet liikunta-tapah- tumat ikäryhmittäin						
lapsille	1	2	3			
aikuisille		1	1			
kaikille		1	2			
Uimahallin vuosi-kävijä- määrä	15247	17 479	25 000	28000		
Ryhmäliikunnan vuosikävi- jämäärä	3255	4 702	5 000	6000		
Senioripassin lunastaneet kpl	43	193	80	200		
Junioripassin lunastaneet kpl	-	7	20	20		

Liikunta-avustus sis. suunnistus-kartat € Suunnistuskartat	28113,35	28 697,3	59200	30.500 10.000		
Liikuntasali-varaukset h/vko	196	175,4	200	210		
Kokonaisenergian kulutus MWh	16325,2	15409,3	15300	15200		

5 Kuhmon kaupunkikonsernin taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Kuhmon kaupunkikonserni

Tytäryhteisöt	Omistus-osuus-%	Osakkuus- ja omistusyhteisöt	Omistus-osuus-%
Kuhmon VesiEnergia Oy	100 %	Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy	24,5 %
KOY Kuhmon Terva-asunnot	100 %	Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	12,57 %
Kuhmon Yrityssampo Oy	100 %	Kainuun Liitto	12,44 %
KOY Kuhmon Kulttuuritalo	94 %		
Kuhmon Lämpö Oy	51,32 %		

5.1 Kuhmon VesiEnergia Oy

Kuhmon Vesienergia Oy vastaa toiminta-alueensa vesihuollosta ja jakelee lämpöenergiaa kaukolämpöasiakkaille. Yhtiön tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluita järkevin kustannuksin. Kaukolämmön jakelu on ollut yhtiön hoidossa vuoden 2015 alusta alkaen. Kuhmon kaupungin vesiliiketoiminta liitettiin osaksi yhtiön toimintaa vuoden 2021 alusta alkaen.

Talous (1000 €)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	4 967	4 905	5 523	5 700	5 799
Kulut	4 467	4 619	5 123	5 300	5 399
Tulos ennen veroja	500	286	400	400	400
Verot	101	57	80	80	80
Tulos verojen jälkeen	399	229	320	320	320

Strateginen tavoite	Omistajan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Osinko omistajalle Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestävyyden tavoitteita	Yrityksen investoidessa vuosina 2022 – 2024 ei ole mahdollista maksaa osinkoa Yhtiö laajentaa kaukolämpöverkostoa kaukolämpöstrategiansa mukaisti Energianeuvontaa toteutetaan yhdessä kaupungin kanssa
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Osallistuminen uusien merkittävien alueiden kehittämiseen	Mäntymäen teollisuusalueella vesiverkostoa laajennetaan suunnitelmallisesti
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä -hyvinvoivat kuhmolaiset	Mahdollistetaan asukkailla kaukolämmön saaminen taajama-alueella	Uusia liittymiä rakennetaan kohteisiin, jonne ne ovat taloudellisesti mahdollisia ja jotka ovat kaukolämpöstrategian mukaisia

Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	Yritys viestii aktiivisesti ja asiakkaita palvelevasti. Viestinnässä noudatetaan kaupungin viestintäohjeita ja brändiohjeita
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa soveltuvin osin	Noudatetaan

Kärkitoimenpiteet vuonna 2023

Yhtiön investoinnit vuonna 2023 ovat yhteensä noin 2,0 miljoonaa euroa, josta vesiliiketoiminnan investointeja 1,7 miljoonaa euroa. Tästä summasta noin 1,4 miljoonaa euroa liittyy jätevedenpuhdistamon saneerausinvestointiin. Kyseisen investoinnin suuruus on kokonaisuudessaan 3,2 miljoonaa euroa ja ajoittuu vuosille 2022 – 2025. Sen lisäksi:

- viemärisaneerausta sujuuttamalla tehdään Muuttolinnuntielle
- jatketaan etäluettavien vesi- ja kaukolämpömittareiden vaihtoa
- liitetään Mäntymäen teollisuusalueen vesi- ja viemäriverkosto taajama-alueen verkostoihin
- Hyryntien siirtoon liittyen siirretään kaukolämpölinjaa Koskitien varrella uuden tielinjauksen alta pois
- kaukolämpöverkostoa laajennetaan Piilolantielle
- rakennetaan uusia kaukolämpöliittymiä entisen verkon varrelle
- jatketaan kaukolämpölinjan saneerausta Kainuuntien varrella

Muuta merkittävää yrityksen toiminnassa:

Kuhmon VesiEnergia Oy:n toimitusjohtajana aloittaa 1.1.2023 alkaen nykyinen operatiivinen johtaja Minna Jokelainen. Yhtiön o.t.o toimitusjohtajana toiminut Kuhmon talousjohtaja Eija Jansson toimii yrityksessä asiantuntijana varsinaiseen yhtiökokoukseen 2023 saakka ja eläköityy toimesta sen jälkeen.

Kuhmon VesiEnergia Oy on pyytänyt tarjousta 2,0 miljoonan euron pitkäaikaiselle lainalle. Lainalle on haettu ja myönnetty Kuhmon kaupungin omavelkainen takaus.

Kuhmon Vesienergia Oy vastaa toiminta-alueensa vesihuollosta ja jakelee lämpöenergiaa kaukolämpöasiakkaille. Yhtiön tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluita järkevin kustannuksin. Kaukolämmön jakelu on ollut yhtiön hoidossa vuoden 2015 alusta alkaen. Kuhmon kaupungin vesiliiketoiminta liitettiin osaksi yhtiön toimintaa vuoden 2021 alusta alkaen.

5.2 Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot

Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot tarjoaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja Kuhmossa. Kiinteistöjä rakennetaan, puretaan ja perusparannetaan Kuhmon kaupunkikonsernin kiinteistöstrategian mukaisesti.

Talous (1000 €)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	3 399	3 330	3 400	3 325	3 320
Kulut	-3 259	-3 330	-3 400	-3 325	-3 320
Tulos ennen veroja	140	0	0	0	0
Verot	-28	0	0	0	0
Tulos verojen jälkeen	112	0	0	0	0

Strateginen tavoite	Omistajan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Osinko omistajalle 100 t€ Toiminnallinen käyttöaste 93 % Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestävyys tavoitteita Vaikutamme hankinnoilla	Omistajan tavoitteena olevan osingon vuokra-vaikutus on 0,24 e/m2/kk. Vuokrankorotuspainetta nostavat jo kohonneet hoitokustannukset. Myös kotitalouksien yleiset elinkustannukset ovat nousseet. Osinkoa ei makseta. Tällä hetkellä käyttöaste on 92,5 %. Käyttöaste oli korkeimmillaan 94,2 % kuluvan vuoden huh-tikuussa. Yhtiö pyrkii pitämään käyttöasteen omistajan asettamassa tavoitteessa kunnostamalla ja vä-henevässä kysyntätilanteessa tarvittaessa pur-kamalla. Yhtiö pyrkii energiatehokkuuteen. Peruskor-jauksissa huoneistoihin asennetaan vesimittarit. Asuntokanta on liitetty etävalvontaan, jolloin ajantasainen kulutusseuranta on mahdollista. Kiinteistöjen ulkovalaistuksessa on haettu ener-giatehokkuutta ja ekologisuutta valaistusratkai-suilla. Yhtiö pyrkii hankkimaan paikallisesti. Korjaus-urakat pyritään toteuttamaan laajuudeltaan pai-kalliset toimijat huomioiden.
Monipuolinen kannat-tava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Yhtiö pystyy tarjoamaan joustavasti asuntoja yri-tysten työntekijöiden tarpeisiin	Yhtiö tarjoaa tehokkaasti asuntoja yritysten työntekijöiden tarpeisiin. Yhtiö tarjoaa sujuvaa asumista ja toimivia koteja eri elämänvaiheisiin.
Täyttää elämää kes-kustassa ja kylissä -hyvinvoivat kuhmo-laiset	Kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja erilaisiin tarpei-siin	Yhtiön asuntokannasta noin puolet on kerrosta-loasuntoja ja puolet rivitaloasuntoja. Yhtiö on pystynyt pitämään vuokratason hyvin kohtuulli-sena.

	Esteettömiä asuntoja Lähiötupatoiminnan jatk- kon kehittäminen yh- dessä sidosryhmien kanssa	Yhtiö edistää esteettömyyttä asuntokannas- saan. Kerrostaloihin on rakennettu yhteensä kahdeksan jälkiasennushissiiä. Kuhmon Vatron peruskorjauksen valmistumisen jälkeen yhtiön rakennuskannassa on yhteensä yhdeksän his- siä. Lähiötupa toimii yhtiön kerrostalon kerhohuo- neessa osoitteessa Karhunpolku 3. Yhtiö on tar- jonnut Lähiötuvan tilat veloitusetta käyttöön ja tarjoaa tilat jatkossakin. Yhtiö tulee tarjoamaan laajemmin asumisneuvontapalveluja kuntalai- sille ja osallistuu lähiötupatoimintaan näiltä osin.
Tunnettu ja verkos- toitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	Viestintää toteutetaan kaupungin brändi-käsi- kirjaa (ohjeita) noudattaen.
Ihmislähtöinen orga- nisaatio ja vetovoi- mainen työyhteisö	Yritys noudattaa kau- pungin henkilöstöpoli- tiikkaa soveltuvien osin	Noudatetaan soveltuvilta osin.

Kärkitoimenpiteet vuonna 2023

Kuhmon Vatron peruskorjauksen valmistuminen.

Muuttojen yhteydessä tehtävien asuntokorjausten lisääminen.

5.3 Kuhmon Yrityssampo Oy

Kuhmon Yrityssampo Oy hallinnoi ja vuokraa sekä rakentaa ja rakennuttaa kiinteistöjä Kuhmon kaupungissa toimiville ja tänne muuttaville teollisille ja kaupallisille yrityksille.

Talous (1000 €)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	782	824	790	810	840
Kulut	-840	897	-870	-880	-890
Tulos ennen veroja	-58	-73	-80	-70	-50
Verot	0	0			
Tulos verojen jälkeen	-58	-73	-80	-70	-50

Talousarvio- ja suunnitelmalukuihin sisältyy Kuhmon kaupungin avustus 50 000 e. Avustuksen maksamisesta tehdään erillinen päätös.

Strateginen tavoite	Omistajan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Toiminnallinen käyttöaste 93 % Yhtiö toimii omillaan ilman emon konserniavustusta Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestäväyden tavoitteita Vaikutamme hankinnoilla	Käyttöaste on tällä hetkellä (11/2022) 85 %. Yhtiö tarvitsee omistajan konserniavustusta pitääkseen kiinteistökannan käyttökunnossa. Konserniavustuksesta kaupunki tekee erillisen päätöksen. Kaupunkikonsernin kiinteistökannan ylläpidon tasapuolinen rahoittaminen kaupungin elinvoima ja toimivien yritysten tilojen käyttökunto huomioiden. Tyhjien tilojen kustannukset ja mahdolliset luottotappiot yhtiö joutuu kattamaan vuokratuloillaan. Yhtiö on hankkinut kiinteistöihin automatiikan etävalvontaohjelmiston, joka mahdollistaa ajantasaisen kulutusseurannan. Hankinnat pyritään tekemään paikallisesti.
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Yritys edistää yritysten sijoittumista Kuhmoon	Jokaiseen yhteydenottoon yhtiö on reagoinut välittömästi.
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat kuhmolaiset	Yrityksen tiloissa toimivat palveluyritykset luovat hyvinvointia	Yhtiö järjestää tarvittavat toimitilat niitä tarvitseville yrityksille resurssiensa puitteissa.
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	Viestintää toteutetaan kaupungin ohjeita noudattaen.

Ihmislähtöinen organisaatio ja veto-voimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa soveltuvin osin	Noudatetaan.

Kärkitoimenpiteet vuonna 2023

Vesikattosaneerauksia. Kurssikeskuksen korjausten laajuus päätetään kiinteistöstrategian valmistumisen myötä.

5.4 Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	575.560,90	630.276,00	583.652	682.951	695.295
Kulut	-632.414,36	-700.098,50	-662.532	-726.656	-734.027
Tulos ennen veroja	-32.209,27				
Verot	-0,38				
Tulos verojen jälkeen	-32.209,65	-69.822,50	-78.880	-43.705	-38.732

Strateginen tavoite	Osakkaan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Vuokra-/toimintavastike yhtiölle max. 407.997,60 € Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestävyys tavoitteita Vaikutamme hankinnoilla	Yhtiö- ja investointivastike on sovittu vuoden 2023 loppuun, 407.997,60 €/vuosi, vuoden 2024 alkuun indeksikorotus. Energiatehokkuutta parannetaan sitä mukaa kun rahoitustilanne sallii valaistuksen uusimisen.
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Luovien alojen toimintaympäristönä toimiminen	Vuokrat pidetään edullisina erittäin huonossa kunnossa olevaa valtakunnallista kulttuurisektoria varten.
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä -hyvinvoivat kuhmolaiset	Tavoitetaan uusia asiakasryhmiä Tiivis yhteistyö Kuhmon kulttuuritoiminnan, musiikkiopiston ja kansalaisopiston kanssa Matalan kynnyksen kohtaamispaikka	Oma ohjelmatuotanto tässä taloustilanteessa käytännössä mahdotonta, joten uusien yleisöjen tavoittelemineen riippuu muiden toimijoiden ohjelmakattauksesta. Musiikkiopiston juhluvuotta suunnitellaan yhdessä.
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	Maan arvostetuimpiin kuuluva kulttuuritalo on osa kaupungin tunnettuutta.
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa soveltuvien osin	Henkilöstöedut ja palkkaus noudattelevat kaupungin linjaa soveltuvien osin.

Kärkitoimenpiteet vuonna 2023

Valaisinjärjestelmien uusiminen EU-direktiivin mukaisesti, kiinteistön remonttitarpeen selvittäminen lähivuosille.

Uhat vuonna 2023

Tapahtumasektorin koronan aikana kokemat tappiot ovat jo osin realisoituneet konkurssina. Lisäksi Venäjän hyökkäyssota ja suurelta osin sen aiheuttama inflaation ja kustannusten nousu vähentävät asiakkaiden maksuvalmiutta ja järjestäjien kykyä liikkua maakunnissa. Laadukkaan ohjelmiston saaminen Kuhmoon ei ole koskaan ollut näin vaikeaa.

Kiinteistön kustannusten nousu hankaloittaa tilannetta entisestään. Vuosien 2023–25 laskelmissa on huomioitu kaupungin tytäryhtiöiden ilmoittamat suuret hinnannousut ja kaupungin ennakkona maksaman vastikkeen palautus. Oletuksena on, että vastikeneuvotteluissa 2023 päästään edes lähelle indeksin nousua.

5.5 Kuhmon Lämpö Oy

Kuhmon Lämpö Oy tuottaa ympäristöystävällistä lämpö- ja sähköenergiaa biopolttoaineita käyttäen.

Talous (1000 €)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	8.670	8.072	8.150		
Kulut	-8.522	-7.972	-8.050		
Tulos ennen veroja	148	100	100		
Verot	-36				
Tulos verojen jälkeen	112				

Strateginen tavoite	Omistajan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestävyys tavoitteita Vaikutamme hankinnoilla	Biopolttoaineen käyttö, energiatehokkuussopimus, öljynkäytön minimointi.
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Laajennusinvestoinnin toteuttaminen mahdollistaa Kuhmo Oy:n laajennuksen	Investointi aloitettu ja etenee aikataulun mukaisesti.
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa soveltuvin osin	

Kärkitoimenpiteet vuonna 2023

Kattilalaitoksen perustusurakan valmistuminen 2/2023. Kattilalaitoksen rakennus vuoden 2023 loppuun mennessä.

6 Tuloslaskelma

Kuhmo - Ulkoinen tuloslaskelma 2
Kustannu : Kuhmon kaupunki

Valikoima sarakkeita Yksikkö: EUR

Ajettu: 23.11.2022 11.35.43	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Budjetti 2022	Budjetti 2023	TS 2024	TS 2025
MYYNITUOTOT	1 626 003,64	1 719 450,21	1 658 864,34	1 592 446,00	1 622 702,47	1 653 533,82
MAKSUTUOTOT	717 259,40	646 673,78	718 010,05	660 610,05	660 610,05	660 610,05
TUET JA AVUSTUKSET	906 307,06	1 238 170,84	1 344 665,50	1 074 719,74	1 074 719,74	1 074 719,74
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 615 857,62	1 804 451,69	1 887 669,60	2 525 163,60	2 573 141,71	2 622 031,40
TOIMINTATUOTOT	4 865 427,72	5 408 746,52	5 609 209,50	5 852 939,40	5 931 173,98	6 010 895,02
Valmistus omaankäyttöön	203 786,11	202 397,01	77 850,22	77 850,22	77 850,22	77 850,22
 HENKILÖSTÖKULUT	 -14 947 072,44	 -15 319 647,36	 -15 244 093,72	 -15 215 406,39	 -15 793 591,84	 -16 188 431,63
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)	-1 378 170,85	-1 432 948,84	-1 461 465,00	-619 818,00	-619 818,00	-619 818,00
Muut palvelut	-45 414 614,37	-47 603 110,08	-48 750 522,86	-5 667 579,20	-5 975 263,20	-6 088 793,20
PALVELUIDEN HANKINNAT	-46 792 785,22	-49 036 058,92	-50 211 987,86	-6 287 397,20	-6 595 081,20	-6 708 611,20
AINEET JA TARVIKKEET	-2 746 575,19	-2 802 669,44	-2 605 807,26	-2 810 667,19	-2 864 069,86	-2 918 487,19
AVUSTUKSET	-1 956 733,80	-1 830 319,43	-1 863 529,00	-2 016 829,00	-1 964 729,00	-1 964 729,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 068 989,02	-1 246 608,34	-1 034 321,60	-1 169 775,60	-1 192 001,34	-1 214 649,36
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-67 512 155,67	-70 235 303,50	-70 959 739,44	-27 500 075,38	-28 409 473,24	-28 994 908,39
 TOIMINTAKATE	 -62 442 941,84	 -64 624 159,96	 -65 272 679,72	 -21 569 285,76	 -22 478 299,26	 -22 984 013,37
 Tulovero	 24 521 823,80	 24 704 000,37	 24 489 000,00	 12 360 000,00	 11 634 000,00	 11 765 000,00
Kiinteistövero	2 217 911,07	2 340 000,45	2 151 000,00	2 257 000,00	2 257 000,00	2 257 000,00
Yhteisövero	5 069 808,87	5 103 999,03	3 403 000,00	3 309 000,00	3 015 000,00	3 128 000,00
VEROTULOT	31 809 543,74	32 147 999,85	30 043 000,00	17 926 000,00	16 906 000,00	17 150 000,00
Peruspalvelujen vo	23 573 669,19	25 303 263,56	31 275 449,00	6 051 797,00		
Verotuloperusteinen vo-tasaus	6 548 985,96	5 972 702,94	5 386 654,00	1 667 409,00		
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	-707 002,25	-597 300,00	-547 383,00	-597 259,00		
VALTIONOSUUDET	35 788 082,30	36 160 254,25	36 114 720,00	7 121 947,00	7 771 620,00	7 967 620,00
KORKOTUOTOT	57 709,66	51 270,47	57 000,00	81 000,00	81 000,00	81 000,00
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 112 202,62	1 540 348,13	1 325 000,00			
KORKOKULUT	-165 897,22	-135 050,04	-139 000,00	-509 386,00	-570 000,00	-650 000,00
MUUT RAHOITUSKULUT	-169 509,30	-1 577 558,98				
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2 834 505,76	-120 990,42	1 243 000,00	-428 386,00	-489 000,00	-569 000,00
 VUOSIKATE	 7 989 189,96	 3 563 103,72	 2 128 040,28	 3 050 275,24	 1 710 320,74	 1 564 606,63
 SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	 -2 317 181,54	 -2 303 568,11	 -2 422 900,00	 -2 422 900,00	 -2 600 000,00	 -2 800 000,00
KERTALUONTEISET POISTOT						
ARVONALENTUMISET	-20 939,40					
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 338 120,94	-2 303 568,11	-2 422 900,00	-2 422 900,00	-2 600 000,00	-2 800 000,00
SATUNNAISET TUOTOT						
SATUNNAISET KULUT						
POISTOERON LIS (-) TAI VÄH (+)	42 448,14	42 448,00	42 448,00	42 448,00	42 448,00	42 448,00
 TULOSLASKELMA	 5 693 517,16	 1 301 983,61	 -252 411,72	 669 823,24	 -847 231,26	 -1 192 945,37

7 Investoinnit palvelualueittain

30.11.2022

Kustannus- arvio		TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Hallintopalvelut								
Tuotot	24 000	24 000						
Kulut	-860 700	-193 300	-568 000	-79 400	-20 000			
Netto	-836 700	-169 300	-568 000	-79 400	-20 000	0	0	0
Sote-kiinteistöt								
Tuotot	119 200	119 200	0	0	0	0	0	0
Kulut	-14 885 200	-760 800	-5 275 000	-4 730 400	-300 000	-3 748 200	0	0
Netto	-14 766 000	-641 600	-5 275 000	-4 730 400	-300 000	-3 748 200	0	0
Sivistyspalvelut								
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-2 302 900	-511 500	-251 000	-306 000	-93 000			
Netto	-2 302 900	-511 500	-251 000	-306 000	-93 000	0	0	0
Tekniset palvelut								
Tuotot	1 956 750	672 400	283 410	20 000	20 000	20 000	30 000	36 000
Kulut	-15 676 200	-2 566 000	-1 098 300	-978 000	-5 409 000	-4 861 000	-252 000	-172 000
Netto	-13 719 450	-1 893 600	-814 890	-958 000	-5 389 000	-4 841 000	-222 000	-136 000
Investoinnit yhteensä								
Tuotot	2 099 950	815 600	283 410	20 000	20 000	20 000	30 000	36 000
Kulut	-33 725 000	-4 031 600	-7 192 300	-6 093 800	-5 822 000	-8 609 200	-252 000	-172 000
Netto	-31 625 050	-3 216 000	-6 908 890	-6 073 800	-5 802 000	-8 589 200	-222 000	-136 000

8 Rahoituslaskelma

30.11.2022

Kuhmo - Rahoituslaskelma
Kuhmon kaupunki

(Euroa)

	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Budjetti 2022	Budjetti 2023	TS 2024	TS 2025
KUNNAN RAHOITUSLASKELMA						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	7 989 189,96	3 563 103,72	2 128 040,00	3 050 275,24	1 710 320,74	1 564 606,63
Tulorahoituksen korjauserät	-439 550,09	0,00				
TOIMINNAN RAHAVIRTA	7 549 639,87	3 563 103,72	2 128 040,00	3 050 275,24	1 710 320,74	1 564 606,63
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-3 106 135,45	-2 500 000,00	-3 823 700,00	-4 031 600,00	-7 192 300,00	-6 093 800,00
Rah.osuudet investointimenoihin	41 492,31	0,00	694 590,00	815 600,00	283 410,00	20 000,00
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	55 149,92	0,00				
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 009 493,22	-2 500 000,00	-3 129 110,00	-3 216 000,00	-6 908 890,00	-6 073 800,00
Toiminnan ja invest. rahavirta	4 540 146,65	1 063 103,72	-1 001 070,00	-165 724,76	-5 198 569,26	-4 509 193,37
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaam.lisäykset	0,00	0,00				
Antolainasaam.vähennykset	50 000,00	50 000,00				
Antolainauksen muutokset	50 000,00	50 000,00				
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	3 000 000,00	4 500 000,00	4 530 000,00	3 500 000,00	8 500 000,00	8 000 000,00
Pitkäaik.lainojen vähennys	-3 432 666,04	-3 582 666,00	-3 582 000,00	-3 307 666,00	-3 257 666,00	-3 567 666,00
Lyhytaik.lainojen muutos	-2 000 000,00	-1 000 000,00				
Lainakannan muutokset	-2 432 666,04	-82 666,00	948 000,00	192 334,00	5 242 334,00	4 432 334,00
Oman pääoman muutokset	0,00					
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant.var.ja po:n muut	364,00	0,00				
Saamisten muutos	919 029,78	600 000,00				
Korottomien velkojen muutos	-670 318,64	-981 000,00	0,00	0,00		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 133 590,90	-413 666,00	948 000,00	192 334,00	5 242 334,00	4 432 334,00
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 406 555,75	649 437,72	-53 070,00	26 609,24	43 764,74	-76 859,37

Liitteet

Liite 1 Kuhmon kaupungin tuloskehitys 2005-2020

Liite 2 Kuhmon kaupungin avustusmäärärahat ja yhtiövastikkeet 2022

Liite 3 Rahoitusarvopaperit

Liite 4 Elinvoiman kehittämismäärärahat

Liite 5 Investoinnit ta 2022 sekä ts 2023-2029, hankeluettelo

Liite 6 Omistusyhteisöjen maksuosuudet 2023

Liite 7 Henkilöstö

Liite 8 Hankkeet 2023

KUHMON KAUPUNGIN TULOSKEHITYS VUOSINA 2005 - 2021

Kainuun hallintokokeilu kesti 2005 – 2012. Vuoteen 2011 saakka kuntayhtymän alijäämät jäivät kuntayhtymän taseeseen eikä niitä kirjattu osakaskuntien tulokseen ja taseeseen. Vuonna 2011 kokeilun ajalta kertyneet alijäämät tulivat kuntien maksettavaksi. Vuonna 2011 Kuhmon tulos oli 1,88 miljoonaa euroa alijäämäinen, josta kuntayhtymän alijäämä selittää 1,3 miljoonaa euroa ja Kiinteistö Oy Kuhmon Yrityssammon osakekannan alaskirjaus 0,75 miljoonaa euroa. Myös toiminnallinen tulos oli tappiollinen.

Vuonna 2012 kaupungin tulos oli 3,4 miljoonaa euroa alijäämäinen, josta SOTE-kuntayhtymän alijäämä selittää 1,4 miljoonaa euroa ja Kiinteistö Oy Kuhmon Yrityssammon pääomalainan akordi 1,4 miljoonaa euroa, mutta myös toiminnallisen tuloksen ollessa alijäämäinen.

Vuonna 2013 tulos oli 1,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen, josta satunnaista tuottoa 1,2 miljoonaa euroa (Kainuun Ammattiliikelaitoksen jako-osuus).

Vuosi 2014 oli erittäin poikkeuksellinen ja kaupungin tulos muodostui ennätyksellisesti 4,7 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi ja myös taseen pitkään jatkunut kumulatiivinen alijäämä kääntyi ylijäämäiseksi. Poikkeuksellisia tuloja vuoden 2014 tuloksessa olivat yksittäisten kuntalaisten poikkeukselliset verotuotot noin 0,8 miljoonaa euroa, rahoitussalkkujen järjestelyyn liittyvät myyntivoitot 1,7 miljoonaa euroa, kaupungin lämpöhuollon yhtiöittämiseen liittyvä myyntivoitto 0,9 miljoonaa euroa, henkilöstön lomauttamiseen liittyvät säästöt noin 0,5 miljoonaa euroa sekä vuodelta 2013 kirjattu SOTE-kuntayhtymän palautus 0,5 miljoonaa euroa. Toiminnallinen tulos oli noin 0,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2015 tulos oli 280 tuhatta euroa ylijäämäinen ja tulokseen ei liittynyt satunnaisia eriä. Vuoden 2016 tulos oli 564 tuhatta euroa ylijäämäinen sisältäen 267 tuhatta euroa satunnaisia tuottoja asfalttikartellioikeudenkäyntiin liittyvistä vahingon- ja oikeudenkäyntikorvauksista. Vuoden 2016 toiminnallinen tulos oli näin ollen 297 tuhatta euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2017 tulos oli 594 tuhatta euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyi poikkeuksellisia eriä:

- palvelujen ostoissa 648 tuhannen euron kuluvaraus kiinteistöjen purkamiseen
- poistoissa Kontion koulun tasearvon alaskirjaus 128 tuhatta euroa
- rahoitustuotoissa 500 tuhatta euroa sijoitusten markkina-arvon nousun realisointia
- metsien myyntituottoa 200 tuhatta euroa yli normaalin vuositason

Vuoden 2017 toiminnallinen tulos oli 677 tuhatta euroa ylijäämäinen.

Vuodesta 2013 alkaen vuoteen 2017 Kuhmon kaupungin toiminnallinen tulos oli jonkin verran ylijäämäinen, mutta vuonna 2018 kaupungin toiminnallinen tulos kääntyi merkittävästi alijäämäiseksi ja oli – 3,1 miljoonaa euroa. Tulokseen ei sisällynyt poikkeuksellisia eriä. Toimintakate laski edelliseen vuoteen verrattuna – 832 tuhatta euroa toimintatuottojen laskiessa – 331 tuhatta euroa ja toimintakulujen kasvaessa 502 tuhatta euroa. Merkittävimmät erät myyntituottojen laskussa olivat metsänmyyntituotot – 65 tuhatta euroa, työllistämistuet – 97 tuhatta euroa ja muut tuet – 103 tuhatta euroa, vuokratuotot – 75 tuhatta euroa ja pysyvien vastaavien myyntivoitot + 87 tuhatta euroa. Vuonna 2018 verotulot laskivat – 1 309 tuhatta euroa edelliseen vuoteen. Valtionosuudet säilyivät edellisen vuoden tasolla. Toimintakuluissa SOTE-kulut kasvoivat 1 966 tuhatta euroa (+5,3 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Näin ollen muut toimintakulut laskivat 1 464 tuhatta euroa; henkilöstökulujen laskua – 677 tuhatta euroa, sote-kuluista puhdistetut muiden palvelujen hankinnat laskua – 802 tuhatta euroa. Vuonna 2018 nettomääräiset rahoitustuotot- ja kulut laskivat – 1 335 tuhatta euroa edelliseen vuoteen joulukuussa tapahtuneen markkinatiputuksen vuoksi.

Kuhmon kaupungin tase kääntyi alijäämäiseksi vuoden 2018 lopussa. Alijäämä oli tuolloin – 183 tuhatta euroa. Vuoteen 2019 lähdettiin – 0,5 miljoonan euroa alijäämäisellä talousarviolla. Vuoden tulos muodostui kuitenkin – 1,6 miljoonaa euroa alijäämäiseksi eli 1,1 miljoonaa euroa ennakoitua huonommaksi. Sote-kuntayhtymän alijäämästä johtuen Kuhmon tulokseen kirjattiin 2019 vuodelle

lisämaksua 1,8 miljoonaa euroa. Sote-kulut ylittivät talousarvion Kuhmossa 1,4 miljoonalla eurolla. Tilinpäätökseen sisältyi 331 tuhannen euron taseen arvonalentumispoisto ja 85 tuhannen euron myyntitappio. Kuhmon taseessa oli vuoden 2019 lopussa kertynyttä alijäämää 1,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 tilikauden tulos oli – 859,9 tuhatta euroa alijäämäinen. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä tehtiin nykyisen terveysaseman 635,9 tuhannen euron tasearvon alaskirjaus ja muodostettiin 470 tuhannen euron varaus terveysaseman purkukuluihin. Vuoden 2020 lopussa Kuhmon taseeseen oli kertynyt alijäämää 2 625 tuhatta euroa. Kuntalain mukaisesti alijäämä tulee kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä.

Vuoden 2021 tulos muodostui ennätysellisen hyväksi, ja vuoden ylijäämä oli 5,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 kaupungin taseessa ollut alijäämä saatiin katettua ja taseen ylijäämä tilinpäätöksessä oli 3,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 merkittäviä tulokseen vaikuttavia merkittäviä tekijöitä olivat:

- kaupungin vesiliiketoiminta yhtiöitettiin 1.1.2022 alusta vaikuttaen tulopuolella myyntituottojen laskuun 1,1 miljoonaa euroa ja toimintakulujen laskuun – 0,64 miljoonaa euroa
- yhteisöverotulot kasvoivat 1,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 valtio korotti kuntien jako-osuutta määräaikaisesti koronasyin
- Kuhmo sai harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen 1,45 miljoonaa euroa
- rahoitusarvopapereiden tuotto oli vuonna 2021 poikkeuksellisen hyvä. Muiden rahoitustuottojen ja -kulujen nettoarvo oli 2,9 miljoonaa euroa rahoitusarvopapereiden markkina-arvon kasvaessa edellisen vuoden tilinpäätökseen 13,5 %
- vuoden 2021 tilinpäätökseen tehtiin 20,9 tuhannen euron alaskirjaus Kainuun Etu Oy:n osakeista.

KUHMON KAUPUNGIN AVUSTUSMÄÄRÄRAHAT JA YHTIÖVASTIKKEET 2023

LIITE 2

2.11.2022

	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos	Kustannuspaikka
Konserniavustukset						
Kuhmon Yrityssampo	30 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00		kaupunginhallitus, HUOM!
Yhtiövästike						avustuksesta tehdään
Kuhmo-talo	399 030,00	399 030,00	407 997,60	407 997,60		erillinen päätös.
(tili 482000, vuokrat ja yhtiövastikkeet)						kaupunginhallitus
Sopimukseen pohjautuvat avustukset						
Kuhmon Musiikkiyhdistys	88 160,00	88 160,00	88 160,00	88 160,00		kaupunginhallitus
Kamarimusiikin tuki (henkilöstö ruokailu)				20 000,00	20 000,00	kaupunginhallitus
Juminkeko	15 500,00	15 500,00	15 500,00	15 500,00		kaupunginhallitus
Juminkeko kiinteistönhoito	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00		kaupunginhallitus
Pro Sommelo Suom-Ugr pääkaupunkiv.				4 000,00	4 000,00	kaupunginhallitus
Pro Sommelo	16 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00		kaupunginhallitus
Elokuvatoiminta	6 714,00	6 714,00	6 714,00	6 714,00		kaupunginhallitus
Liikkuva nuorisotyö 4H-yhdistys				10 000,00		
Kuhmon 4H-yhdistys	25 445,00	25 445,00	25 445,00	25 445,00		kaupunginhallitus
	156 819,00	156 819,00	156 819,00	190 819,00		
Sosiaaliluonteinen tuki						
Työmarkkinatuki pitkäaik.työttömät	565 000,00	565 000,00	545 000,00	520 000,00	-25 000,00	työllisyydenhoid.pa
Kuhmon kaupungin työllistämistuki	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00		työllisyydenhoid.pa
Kuhmon Työväre ry	60 000,00	60 000,00	60 000,00	70 000,00	10 000,00	työllisyydenhoid.pa
Lasten kotihoidontuki	216 820,00	238 000,00	230 000,00	236 000,00	6 000,00	varhaiskasvatus
Kotihoidontuen kuntalisä	50 000,00	50 000,00	40 500,00	50 000,00	9 500,00	varhaiskasvatus
	951 820,00	973 000,00	935 500,00	936 000,00		
Maaseutuelinkeinojen tuki						
Maatalouslomit	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00		maaseutupalvelut
Sukupolvenvaihdokset	800,00	800,00	800,00	800,00		maaseutupalvelut
	20 800,00	20 800,00	20 800,00	20 800,00		
Muut avustusmäärärahat						
Sinfonietta Lentua	0,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00		kaupunginhallitus
Vaalit				1 100,00	1 100,00	vaalit
Ihminen ja Kosmos	0,00	0,00	0,00	0,00		
Kyläyhdistykset (yleisav.)	12 000,00	12 000,00	12 000,00	14 000,00	2 000,00	kaupunginhallitus
Kyläyhdistykset, energia-avustus				5 000,00	5 000,00	kaupunginhallitus
Avustukset nuorisotoimintaan	560,00	560,00	560,00	560,00		nuorisotoimi
Kulttuuripalvelun tuet	4 160,00	4 200,00	4 200,00	4 200,00		kulttuuri- ja tapahtum.
Kainuun Rastiviikko				40 000,00	40 000,00	liikuntatoimi
Lost in Kainuu				6 000,00	6 000,00	liikuntatoimi
Tuki urheiluseuroille	18 400,00	18 400,00	19 700,00	19 700,00		liikuntatoimi
Avustukset kyläyhdistyksille/kohdeav.	6 400,00	6 400,00	6 400,00	6 400,00		liikuntatoimi
Vuokra-avustukset	4 400,00	4 400,00	4 400,00	4 400,00		liikuntatoimi
	45 920,00	50 960,00	52 260,00	106 360,00		
Yksityishenkilöille kohdistuva						
Oppilasstipendit	1 200,00	1 500,00	1 200,00	1 400,00	200,00	kasvun ja oppimisen pa
Koulumatkatuki			500,00	500,00		perusopetus
Tuki lukiolaisille + muut tuet	18 000,00	16 350,00	650,00	150,00	-500,00	lukio
Tuki perusopetuksessa yksit.talouksille			500,00	500,00		perusopetus
Vesihuoltoavustukset	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00		teknisen hallinto
Tykyavustus, henkilöstö	10 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00		talous- ja HR
Yksityistieavustukset	565 000,00	564 005,00	585 000,00	645 000,00	60 000,00	yksityistiepalvelut
Harrastekortti nuorille	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00		nuorisotoimi
Harrasteseteli lapsille ja nuorille				5 000,00	5 000,00	nuorisotoimi
Kesätyösetelit 2)	22 300,00	22 300,00	22 300,00	22 300,00		kaupunginhallitus
	639 500,00	642 155,00	648 150,00	712 850,00		
Avustukset yhteensä	1 844 859,00	1 893 734,00	1 863 529,00	2 016 829,00	143 300,00	
Yhtiövastikkeet yhteensä	399 030,00	399 030,00	407 997,60	407 997,60		

Tapahtumiin liittyen kaupunki erikseen sovittaessa voi tukea tapahtumaa antamalla tiloja ja työvoimaa tapahtuman käyttöön. Näitä kuluja ei ole laskettu yllä mainittuihin avustuskuluihin sisään.

Konserniavustuksen osalta tulee huomioitava de minimis -tukisäännökset

2) Kesätyösetelin arvo on 250 euroa. Kesätyösetelien saa, kun kesätyöntekijä on Kuhmossa kirjoilla oleva 2005 – 2008 syntynyt nuori. Työnantaja on yritys, yhteisö tai järjestö, työnantajan ei tarvitse olla kuhmolainen. Kesätyösuhde kestää vähintään kaksi viikkoa, työaika on 30 h viikossa ja palkka on alalla noudatettavan työehtosopimuksen mukainen. Samalle nuorelle haetaan tukea vain kerran 1.5. – 31.8. välisenä aikana. Kesätyöseteli on mahdollista käyttää myös kesäyrittäjyyteen, kun hakija suorittaa 4H-yhdistyksen järjestämän yrittäjäkoulutuksen ja yritys perustetaan Kuhmon 4H-yhdistyksen kautta. Kesäyrittäjyyden arvo oli 300 euroa. Mikäli nuori on kesätyössä Kuhmon kaupungilla ei kesätyöseteliä voi käyttää.

RAHOITUSARVOPAPERIT

LIITE 3

Kuhmon kaupunki

Ajopvm: 24.11.22 16.23

Pvm: 31.10.22

Positiot

Evli

Raportoinnin valuutta: EUR

Sivu 1/ 1

Arvopaperi	Kpl	Hinta/kpl	Hankinta-arvo	Kurssi	Markkina-arvo	Muutos	Kert.korot	Osuus %	Päivää
Rahasto									
Amundi ETF Stoxx Europe 50 UCI	1 497,	88,51	132 503,40	89,49	133 966,53	1 463,13		0,84 %	55
BGF European High Yield Bond Fund	26 890,26	10,73	288 494,75	9,23	248 197,10	-40 297,65		1,57 %	656
Evli Euro Likvidi B	42 773,0556	25,22	1 078 705,05	25,11	1 074 074,20	-4 630,85		6,77 %	82
Evli Eurooppa B	1 004,8114	157,07	157 821,62	144,21	144 907,87	-12 913,75		0,91 %	545
Evli European Investment Grade	14 118,1708	91,09	1 286 038,29	82,14	1 159 708,90	-126 329,39		7,31 %	657
Evli Green Corporate Bond A	2 668,8817	99,79	266 330,46	79,10	211 108,54	-55 221,92		1,33 %	805
Evli Healthcare I voitonjakolaina D	5 000 000,	1,00	5 000 000,00	1,04	5 194 600,00	194 600,00		32,76 %	1 035
Evli High Yield Yrityslaina A	5 737,14	126,48	725 623,43	118,79	681 503,39	-44 120,04		4,30 %	221
Evli kehittyvät markkinat yrityslaina	5 882,3875	117,64	692 002,78	97,87	575 732,79	-116 269,99		3,63 %	1 988
Evli Leveraged Loan Fund	2 800,	100,00	280 000,00	95,24	266 672,00	-13 328,00		1,68 %	426
Evli Nordic Corporate Bond B	2 915,1004	140,06	408 303,22	130,33	379 925,04	-28 378,18		2,40 %	640
Evli Osakefaktori Eurooppa B	816,7636	141,70	115 731,68	131,36	107 290,07	-8 441,61		0,68 %	431
Evli Osakefaktori Maailma B	2 474,1902	100,90	249 645,87	128,24	317 297,57	67 651,70		2,00 %	797
Evli Osakefaktori USA B	6 940,4213	184,42	1 279 964,58	191,78	1 331 061,76	51 097,18		8,39 %	503
Evli Pohjois-Amerikka B	1 438,1472	435,09	625 718,80	462,51	665 160,34	39 441,54		4,19 %	566
Evli Suomi Pienyhtiöt B	655,7027	630,45	413 384,51	468,41	307 139,67	-106 244,84		1,94 %	446
Evli Suomi Select B	9 150,9924	53,12	486 106,09	50,22	459 517,08	-26 589,01		2,90 %	389
Ishares Em. Mark. Gov Bond Hdg	4 546,3808	96,97	440 878,22	86,40	392 807,30	-48 070,92		2,48 %	374
iShares Euro Investment Grade	39 275,4873	10,13	397 884,56	9,28	364 515,80	-33 368,76		2,30 %	1 081
iShares MSCI EM ESG Enhanced U	42 854,	4,87	208 841,45	4,44	190 143,20	-18 698,25		1,20 %	266
iShares MSCI Europe ESG Enhanced	26 097,	5,72	149 215,56	5,73	149 640,20	424,64		0,94 %	237
iShares MSCI Japan ESG Enhanced	29 812,	5,78	172 388,60	4,97	148 210,36	-24 178,24		0,93 %	543
iShares MSCI USA ESG Enhanced	79 522,	7,08	562 992,12	7,01	557 767,31	-5 224,81		3,52 %	223
JPM Emerging Markets Opportunities	362,047	181,06	65 552,26	132,35	47 916,92	-17 635,34		0,30 %	418
Sijoitusrahasto Evli USA Kasvu	7 516,966	98,71	741 992,61	99,65	749 095,73	7 103,12		4,72 %	55
			16 226 119,91		15 857 959,67	-368 160,24		100,00 %	
Arvopaperit yhteensä			16 226 119,91		15 857 959,67	-368 160,24			
Siirtyvät korot									
Sijoitukset yhteensä			16 226 119,91		15 857 959,67	-368 160,24			
Tilit									
Evli	8 168,65	1,00	8 168,65	1,00	8 168,65	0,00			
Rahasaldo yhteensä			8 168,65		8 168,65	0,00			
Salkku yhteensä			16 234 288,56		15 866 128,32	-368 160,24			

Kuhmon kaupunki

Ajopvm: 24.11.22 16.19

Pvm: 31.10.22

Positiot

OP

Raportoinnin valuutta: EUR

Sivu 1/ 1

Arvopaperi	Kpl	Hinta/kpl	Hankinta-arvo	Kurssi	Markkina-arvo	Muutos	Kert.korot	Osuus %	Päivää
Rahasto									
OP-Amerikka Arvo A (kasvu)	608,0252	225,81	137 297,67	238,05	144 740,40	7 442,73		1,57 %	271
OP-Amerikka Indeksi II A (kasvu)	1 372,6876	361,42	496 115,62	358,93	492 698,76	-3 416,86		5,34 %	208
OP-Amerikka Pienyhtiöt A (kasvu)	311,5059	227,75	70 945,45	235,46	73 347,18	2 401,73		0,79 %	286
OP-EMD Hard Currency Corporate IG	706,5787	113,15	79 951,07	101,62	71 802,53	-8 148,54		0,78 %	899
OP-EMD Hard Currency Sovereign A	975,323	171,31	167 081,82	148,74	145 069,54	-22 012,28		1,57 %	899
OP-EMD Local Currency A (kasvu)	507,0703	138,92	70 439,75	130,76	66 304,51	-4 135,24		0,72 %	348
OP-Eurooppa Arvo -sijoitusrahasto	1 061,5368	129,04	136 983,91	121,59	129 072,26	-7 911,65		1,40 %	546
OP-Eurooppa Indeksi II A (kasvu)	1 727,129	155,18	268 009,72	156,37	270 071,16	2 061,44		2,92 %	208
OP-High Yield A (kasvu)	2 240,4377	198,28	444 244,15	190,11	425 929,61	-18 314,54		4,61 %	920
OP-Japanin Tähdet A (kasvu)	1 592,7068	130,74	208 236,39	122,33	194 835,82	-13 400,57		2,11 %	412
OP-Kehittävät Osakemarkkinat A	1 596,2105	154,13	246 025,99	131,68	210 189,00	-35 836,99		2,28 %	809
OP-Metsänomistaja B (tuotto)	6 438,7408	126,55	814 804,62	149,73	964 072,66	149 268,04		10,44 %	1 312
OP-Obligaatio Prima A (kasvu)	2 446,7362	180,88	442 556,15	169,87	415 627,08	-26 929,07		4,50 %	595
OP-Pohjoismaat Indeksi II	149,3122	324,34	48 428,57	301,51	45 019,12	-3 409,45		0,49 %	333
OP-Suomi Indeksi II A (kasvu)	1 188,4279	117,28	139 381,82	119,52	142 040,90	2 659,08		1,54 %	810
OP-Suomi Pienyhtiöt A (kasvu)	111,6878	711,90	79 510,60	524,19	58 545,63	-20 964,97		0,63 %	542
OP-Vuokratuotto II B (tuotto)	3 201,5423	112,27	359 441,14	135,39	433 456,81	74 015,67		4,69 %	3 045
OP-Yrityslaina A (kasvu)	13 060,2987	201,92	2 637 142,30	185,97	2 428 823,75	-208 318,55		26,30 %	971
			6 846 596,74		6 711 646,72	-134 950,02		72,68 %	
Sijoitusvakuutus									
OPVH Kapitalisaatiosopimus 68-	2 008 000,	1,00	2 008 000,00	1,26 (30.9.22)	2 523 346,11	515 346,11		27,32 %	1 035
			2 008 000,00		2 523 346,11	515 346,11		27,32 %	
Arvopaperit yhteensä			8 854 596,74		9 234 992,83	380 396,09			
Siirtyvät korot									
Sijoitukset yhteensä			8 854 596,74		9 234 992,83	380 396,09			
Tilit									
OP	2 301,96	1,00	2 301,96	1,00	2 301,96	0,00			
Rahasaldo yhteensä			2 301,96		2 301,96	0,00			
Salkku yhteensä			8 856 898,70		9 237 294,79	380 396,09			

ELINVOIMAN KEHITTÄMISMÄÄRÄRAHAT

LIITE 4

KAUPUNKISTRATEGIAN JA ELINKEINO-OHJELMAN TAVOITTEIDEN MUKAAN	2023	2024	2025
1. KESTÄVÄ KAUPUNKI			
(Puurakentaminen, vaikuttavat hankinnat, vihreän siirtymän mahdollisuudet, infrastruktuurin sopeuttaminen, talouden pitkän ajan tasapaino, fiksu omistaminen)			
Puurakentamisen edistäminen (Woodpolis)			
Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen	30 000		
Yritysten julkisivut kuntoon -seteli	10 000		
Kuhmon puinen sote-keskus - Kestävää sote-rakentamista Kainuusta (investointi)	0	0	0
Kainuun metsäbiotalouden uusi ekosysteemi	1 300		
VT 22 Tervan tie	2 500	2 500	2 500
Varaus mahdollisille uusille hankkeille	10 000	10 000	10 000
KESTÄVÄ KAUPUNKI YHTEENSÄ	53 800	12 500	12 500
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	1 300	0	0
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	52 500	12 500	12 500
2. MONIPUOLINEN KANNATTAVA JA KANSAINVÄLINEN ELIKEINORAKENNE			
(Kestävä matkailu ja luovat alat, Woodpolis, julkisten ja yksityisten investointien edistäminen, osaajien saaminen, tulomuuttopalvelut, yrittäjämyönteinen kaupunki)			
Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen	30 000		
KAMK-yhteistyö -sopimus	11 000	11 000	11 000
Idän Taiga ry:n markkinointisopimus (khal 21.1.2015 §27), sopimuksen mukaan, joka tulossa päätöksentekoon	27 000	27 000	27 000
Arctic Lakeland -yhteistyö	8 000	8 000	8 000
Yritysseteilit	20 000	20 000	25 000
Matkailun aluetaloudelliset selvitykset	10 000		
Elinvoimaa matkailusta Kuhmo-Suomussalmi (2021-2023)	23 458	0	0
Kaasua Kuhmoon -hanke (-31.3.2023)	6 658	0	0
Kalevalankankaan kehittäminen kalevalaisuuden ja sotamatkailun näkökulmista	10 000		
Uudistuvaa vetovoimaa matkailuun AL Kainuu	3 300	3300	3300
Talvisotamuseon kehittämishanke, haettu lokakuussa 2022	15 000	15000	
Puolustusteollisuuden testausympäristöjen tarpeen selvitys (KAMK)	25 000		
KV matkailun kehittäminen-Charterhanke	10 000	10000	10000
Omistajanvaihdos-hanke, Kainuun yrittäjät	3 600	3600	3600
Matkailun kehittämisen jatko projekti (loppuvuosi 2023 alkaen)	10 000	20000	20000
Itäisen Suomen lisärahoitustarpeet- Puuklusterin kehityshanke (700 000, 3v)	10 000	10 000	10 000
Puuteollisuuden ja teollisuusalueiden kehittämisen hanke	15 000	15 000	15 000
MONIPUOLINEN KANNATTAVA JA KANSAINVÄLINEN ELIKEINORAKENNE YHTEENSÄ	238 016	142 900	132 900
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	40 116	0	0
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	197 900	142 900	132 900
3. TÄYTTÄ ELÄMÄÄ KESKUSTASSA JA KYLISSÄ - HYVINVOIVAT KUHMOLAISET			
(Turvallinen ja avoin kaupunki, aktiiviset toimijat, osalliset ihmiset, työllisyyden edistäminen, monipuoliset ja ajassa elävät harrastusmahdollisuudet, elämän murroskohdat ja ikä huomioidaan)			
Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen	30 000		
Elävä Kainuu Leader -kuntaraha 2021-2027 (kh15.9.2020 § 212)	41 976	41 976	41 976
sisältää Kalaleader -kuntarahoitusosuuden			

Jäähileaseman käyttökustannukset	500	500	500
Täyttä elämää Kuhmossa - Kestävä kehitys; 73.973,00 €; avustus 60 %	14 987		
Kate-hanke (mielenterveyden edistäminen)	1 383	3 320	3 320
Varaus mahdollisille uusille hankkeille	10 000	10 000	10 000
TAYTTA ELAMAA KESKUSTASSA JA KYLISSÄ - HYVINVOIVAT KUHMOLAISET YHTEENSÄ	98 846	55 796	55 796
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	14 987	0	0
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	83 859	55 796	55 796
4. TUNNETTU JA VERKOSTOITUNUT KAUPUNKI			
(Aluebrändin tunnettuus, luotettava yhteistyökumppani, metsään liittyvät verkostot, kansainväliset kulttuuriverkostot, lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia)			
Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen	30 000		
Rajakuntien verkostohanke (500 tEur, 2-3a, 30 %omarahoitusosuus, 6 kuntaa)	10 000	10 000	10 000
Tapahtumat, vierailut, messut, lasten ja nuorten kv-toiminta	25 000	25 000	25 000
Kulttuuriverkostot (HAMA-kulttuuritoiminnan avustusta haettu 1.11.2022) + jatkot	14 000	10 000	10 000
TUNNETTU JA VERKOSTOITUNUT KAUPUNKI YHTEENSÄ	79 000	45 000	45 000
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit			
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	79 000	45 000	45 000
5. INHIMILLINEN KEHITYS ON MAHDOLLISTA KAIKILLE			
(Kannustava varhaiskasvatus, yhteisöllinen ja turvallinen perusopetus, vetovoimainen oma lukio, ammattiin voi opiskella Kuhmossa, laadukkaat elinikäisen oppimisen palvelut ja taiteen perusopetus)			
Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen	30 000		
TULE rekrytointihanke	15 000	15 000	15 000
INHIMILLINEN KEHITYS ON MAHDOLLISTA KAIKILLE YHTEENSÄ	45 000	15 000	15 000
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit			
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	45 000	15 000	15 000
ELINVOIMAN KEHITTÄMISMÄÄRÄRAHAT	514 662	271 196	261 196
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	56 403	0	0
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	458 259	271 196	261 196

ulkoiseinän huoltomaalaus (rappauskorjaukset) (1000 m²)		103 000		35 000						9
pakaste- ja kylmiöhuon. koneistojen uusinta (4+6 kpl)			50 000							11
kameravalvonta, saksiveräjä lastausl., keittiön UO uusinta			15 000							10
Tuupalan yläkoulun	8010	419 000								
3. vaihe, yläkoulun peruskorjaus	8067									
ulkoseinän huoltomaalaus (rappauskorjaukset) (2650m²)	8063					93 000				10 v. 2026
Tuupalan uusi puukoulu	8068	98 000								
pienet muutos- ja korjaustyöt			20 000							9
opastetaulut			10 000							9
luokkien pöytätasot			30 000							9
eteläsivun luokkien ja hallintotilojen jäähditys?			38 000							10
Kirjasto	8013	174 400								
sähkökeskusten (1+4 kpl) vaihtaminen + lasten kk. valaistus										
valaistuksen uusiminen pääsali			25 000	25 000						12
julkisivun ulkopuoliset korjaukset			25 000							10
Kuusenkuiske		98 000								
sisäilmakorjaukset	8074		26 000							12
rakennuksen kuivatusjärjestelmä	8015		40 000							10
päiväkodin aita			32 000							10
Kuusenkuiskeen pihan lähiliikunta-alue (liikuntapaikkojen ja leikkikenttien yht.tarkastelu)	8136	400 000								
AVI:n avustus										
Satumetsän päiväkotia muutostyö	8075	368 500								
sisäilmakorjaukset (toimistot)			10 500							12
keittiön korjaus (varaus)			42 000							12
leikkialueen pinnoittaminen			15 000							10
päiväkodin aita			28 000							10
Satumetsän pysäköintialueen rakentaminen	8121		20 000							10
Oppimiskeskus		642 000								
IV-koneen vaihto 5 kpl = 300000 €	8016			50 000	50 000					
korjaustyön suunnittelu	8163		50 000							12
sisäilmakorjaukset	8122		20 000	20 000						12
asuntolarak. katon (huopa) uusiminen (1700 m²)(Purku?)	8123									
hallintorak. katon (huopa) uusiminen (2400 m²)	8017			156 000						
pajarak. katon (huopa) uusiminen (3400 m²)	8124				221 000					
tiivistystyöt hallirakennuksessa	8018		15 000							12
Yhteensä, brutto		2 302 900	511 500	251 000	306 000	93 000	0	0	0	
Hallintopalvelujen kiinteistöt										
Kaupungintalo	8020	160 000								
lattian korjaukset ja tiivistystyöt (1. ja 2. krs)			20 000	20 000	20 000	20 000				12
tilojen muutostyöt?			20 000	20 000	20 000					12
Kalevalakylän rakennukset	8078	140 000								

[illegible]

Lintutornin kunnostaminen, polun rakentaminen			25 000								12
Vesistömatkailuhanke (investoinnit)	8142	89 900	15 000	Jatkoaika 31.10.2023 asti							10
Leader avustus 60 %		-53 940	-9 000								
Luulajajoen kalataloudellinen kunnostus	8098	130 000	130 000								12
Valtion osuus		-117 000	-117 000								
Hietaperän venesataman kunnostus (Oumo hanke)		22 000	22 000								
Valtion ja Fortumin avustus		-11 000	-11 000								
Yhteensä, brutto		241 900	192 000	0	0	0	0	0	0	0	
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS YHTEENSÄ, bruttokustannukset		4 616 200	2 000 000	888 300	438 000	385 000	171 000	252 000	172 000		
Julkisen käyttöomaisuuden rakentamishankkeiden kustannukset voivat olla enintään varatun määrärahan suuruisia.											
IRTAIN OMAISUUS											
Vetotoimaisuuden palvelalue											
Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut	8144										
Kirjastoauto		420 000		420 000							
avustus?											
Yhteensä, brutto		420 000	0	420 000	0	0	0	0	0	0	
Tekninen lautakunta											
Kalusto:											
Ulkoliikuntavälineet ja -laitteet (mm.Mammnakaivon penkit)	8153	25 000	25 000								9
Urheilukentän investoinnit (liikuntapaikkasuunn. pohjalta)	8156	40 000	40 000								10
Pakettiauto kunnallistekniikkaan		25 000	25 000								6
Pakettiauto tilapalveluihin		25 000	25 000								6
Suunnistuskartat	8052	50 000	10 000								8
Latukoneen telasto		20 000	20 000								10
Ruoan kuljetuksen lämpövaunujärjestelmä vai inHouse yht.	8161	150 000	150 000								
Yhteensä, brutto		335 000	295 000	0	0	0	0	0	0	0	
IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS YHTEENSÄ, bruttokustannukset		755 000	295 000	420 000	0	0	0	0	0	0	

PERUSTELUT

TALONRAKENNUS

Sote-kiinteistö/terveysasema

Huonokuntoisen ja sisäilmaongelmaisen terveysaseman tilalle suunnitellaan ja toteutetaan uusi sote-asema.

Louhela

Louhelan kiinteistössä alkuperäiset yli 40 v. vanhat ikkunat, jotka tanut sisäilmaongelmia. Ikkunaseinä korjattava. Apteekin jäähdytyskone elinkaaren päässä. Tiivistyskorjauksia.

Levälahtikoti

Pintavesien ohjauksia pois päin rakennuksesta maaleikkaustöillä ja pienempiä vauriokorjauksia

Kuntokadun toimintakeskus (Suojatyökeskus)

Noin 40 vuotta vanha kiinteistö, jolle ei ole tehty muuta isompaa peruskorjausta, kuin kattohuovan vaihto.

Tuupalan ruokalarakennus

Haljenneet ja osin tippuneet rappaukset korjattava. Pakaste- ja kylmiökoneistot elinkaarensa päässä, joten uusittava. Kameravalvontaa lisättävä turvallisuuden takia ja lastauslaituri suojattava saksiveräjällä ilkvallan takia.

Tuupalan yläkoulu

Peruskorjauksen loppuunsaattaminen.

Tuupalan puukoulu

Esiopetuksen tuulikaapin lattian laatoittaminen kokolattiamaton tilalle. Opastetaulut piha-alueelle ohjaamaan liikkumista. Luokkien pöytätasojen uusimista, koska valittu huono koulukäyttöön soveltuva pinnoite tasoille.

Kirjasto

Kirjaston muutostöiden loppuunsaattaminen.

Kuusenkuiskeen päiväkoti

Kosteudesta kärsineiden US- ja VS:n runkojen korjaus (hlöstön puoli). Maastonpinnan muotoilua ja salaojien saneerausta (Kuusitien puoli).

Päivätoiminnon tilojen muutostyöt päiväkotikäyttöön jatkuvat.

Satumetsän päiväkoti

Jättöpysäköinnin rakentaminen Kuntokadun varteen sekä vanhan pysäköintialueen korjausta.

Päällystäminen

Oppimiskeskus

Oppimiskeskuksen korjausten suunnittelu kiinteistöstrategian perusteella tehtyjen ratkaisujen mukaisesti. Opetuskäytössä olevien tilojen tiivistyskorjauksia.

Kaupungintalo

Lattiasaneeraustyöt jatkuvat vaiheittain.

Kalevalakylän rakennukset

Pohjolan talon ympäristössä olevien pienten rakennusten kunnostamistöitä vesivaurioiden takia.

Museo

Vanhojen vuotavien kattojen uusiminen.

Uimahalli

Uimahallihankkeen suunnittelutyöt aikaisempien päätösten pohjalta jatkuvat.

[Hanke on AVI:n tot.ohjelmassa v. 2024, muuten siirtyy, jos ei totetudu 2024](#)

Rakennusautomaatio, säätölaitteet ja pumput

Kiinteistön automaatiovalvonnan lisääminen valvonnan ja turvallisuuden parantamiseksi.

KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN

Mäntymäen yrityspuisto

Rakennetaan, jos alueelle tulee enemmän kysyntää

Koulukadun alikulku

Kustannusarvio varmistettava ELYltä

Rajakatu välillä Koulukatu-Pallokuva (v. 2023)

Liikenturvallisuusepäkohtien korjausta.

Kainuuntie välillä Koulukatu-Mäkikatu

Katujen saneerausta kunnosspidon helpottamiseksi ja

Kontion ja Pajakan alueen aluesuunnittelu + asemakaava

Kaavoitustyön jatkaminen.

Sote-aseman asemakaavan laadinta

Uuden Sote-aseman asemakaavamuutoksen aloittaminen sijainnin selvittyä.

Senioripuisto-liikuntapuisto

Tarkastellaan yhdessä kaikkien lähiliikuntapaisojen ja leikkikenttien kanssa

Hiekoitushiekkakatos: urheilukeskuksen ja hiihtokeskuksen välinen reitti

Retkeily-/pyöräreittien rakentaminen/kunnostaminen

Lentokentän parantaminen

Kuhmon saavutettavuuden parantaminen.

Venesatamien ja viitoitusten rakentaminen ja koskireittien kunnostus

Venestamien ja vesirettien viitoitusten korjaustyöt.

Lintutornin kunnostaminen, polun rakentaminen

Onko välttämätön

Vesistömatkailuhanke (investoinnit)

Venestamien laitureiden korjaus/rakennustyöt. Kanoottilaitureiden rakentaminen Kalevalakylän, Maakunnanrannan rakennettavan Pajakkasuvannon laitureiden yhteyteen.

Annanniemen veneluiskan uusiminen ja Pajakkasuvannon veneluiskan rakentaminen.

Luulajajoen kalataloudellinen kunnostus

Kunnostustyöt tehtävä osittain talvityönä, loput työt kesällä 2023.

IRTAIMISTO

Kirjastoauto

Haetaan avustusta v. 2024, mikäli jaossa

Ulkoliikuntavälineet ja -laitteet (mm.Mammnakaivon penkit)

Välineiden uusiminen huonon kunnon takia.

Suunnistuskartat

Kainuun Rastiviikon järjestäm. vaatii karttojen laatimista

Ruoan kuljetuksen lämpövaunujärjestelmä vai inHouse yht.

Hankkiiko kaupunki vai perustettava InHouse -yhtiö

OMISTUSYHTEISÖJEN MAKSUOSUUDET 2023

KAINUUN LIITON MAKSUOSUUS 2023

LIITE 6

KAINUUN LIITON TALOUSARVIO 2023							
JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUSLASKELMA VUODELLE 2023 v. 2021 ASUKASLUVUN PERUSTEELLA							
Kunta	Asukasluku vuonna 2020	Asukasluku vuonna 2021	Maksuosuus 2021 euroa	Maksuosuus 2022 euroa	Maksuosuus 2023 euroa	Muutos euroa	%:ia koko maksu- osuudesta
Hyrynsalmi	2 199	2 139	76 885	80 306	78 563	-1 743	3,0 %
Kajaani	36 567	36 493	1 242 972	1 335 402	1 340 349	4 947	51,2 %
Kuhmo	8 042	7 928	280 008	293 688	291 187	-2 501	11,1 %
Paltamo	3 235	3 183	112 151	118 140	116 908	-1 232	4,5 %
Puolanka	2 491	2 446	87 307	90 970	89 839	-1 131	3,4 %
Ristijärvi	1 235	1 210	43 301	45 101	44 442	-659	1,7 %
Sotkamo	10 301	10 348	349 262	376 186	380 071	3 885	14,5 %
Suomussalmi	7 594	7 508	264 308	277 328	275 762	-1 566	10,5 %
Yhteensä	71 664	71 255	2 456 194	2 617 121	2 617 121		100 %

HENKILÖSTÖ

LIITE 7

	Henkilötyövuodet			18.11.2022
	Suunniteltu	Suunniteltu	Toteutunut	Muutos
	2023	2022	2021	2023-2022
Vetovoimaisuuden palvelualue	19,13	18,50	18,69	0,63
Kaupunginhallitus	1,00	1,00	1,00	0,00
Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut	1,50	1,00	1,80	0,50
Kirjastopalvelut	6,50	5,50	6,05	1,00
Museopalvelut	3,17	2,00	2,27	1,17
Viestintä ja markkinointi	1,21		0,86	1,21
Kulttuuripalvelujen projektit	0,33			0,33
Elinvoimapalveluiden hallinto	2,00	2,00	2,00	0,00
Elinvoimapalveluiden projektit	1,42	5,00	2,83	-3,58
Maaseutuelinkeinot	2,00	2,00	1,88	0,00
Keskushallinnon palvelualue	9,57	9,60	12,66	-0,03
Hallintopalvelut	0,65	0,60	0,60	0,05
Talous- ja henkilöstöhallinto	3,00	3,00	3,05	0,00
Toimistopalvelut	5,92	6,00	9,01	-0,08
Työllisyydenhoidon palvelualue	20,85	20,81	11,37	0,04
Työllisyyspalveluiden hallinto	0,85	5,31	1,06	-4,46
Kuntouttava työtoiminta	0,00	1,00	1,00	-1,00
Työllistämisen pilotti	2,50		1,74	2,50
Tahko-halli	15,00		0,64	15,00
Työllisyydenhoidon projektit		0,00	2,00	0,00
Palkkatuki	2,50	14,50	4,93	-12,00
Kasvun ja oppimisen palvelualue	185,14	172,08	173,33	13,06
Sivistyspalveluiden hallinto	1,45	1,45	1,45	0,00
Varhaiskasvatus	61,85	57,45	55,32	4,40
Perusopetus	75,11	71,96	74,62	3,15
Lukio	10,88	10,50	11,21	0,38
Musiikkiopisto	17,68	15,41	14,97	2,27
Nuorisotyö	7,78	4,96	7,32	2,82
Palkkatuki	1,80	2,80	2,24	-1,00
Kasvun ja oppimisen projektit	8,59	7,55	6,20	1,04
Kaupunkiympäristön palvelualue	82,58	85,03	81,27	-2,45
Teknisten palveluiden hallinto	1,00	1,00	1,00	0,00
Kaupunkiympäristön projektit	0,46		1,40	0,46
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	2,50	2,13	1,00	0,37
Mittaus ja kaavoitus	2,58	2,00	2,50	0,58
Kunnallistekniikka	9,60	8,63	8,95	0,97
Ulkoliikuntapaikat	4,20	5,00	5,45	-0,80
Sisäliikuntapaikat ja terveysliikunta	6,67	5,25	5,83	1,42
Yksityistiet	1,70	1,72	1,08	-0,02
Tilapalvelut hallinto	0,60	0,60	1,00	0,00
Kiinteistönhoito	9,60	10,60	8,41	-1,00
Kunnossapito	4,00	4,00	4,00	0,00
Ruokapalvelut	23,63	28,60	25,08	-4,97
Siivouspalvelut	16,04	15,50	15,57	0,54
YHTEENSÄ	317,27	306,02	297,32	11,25

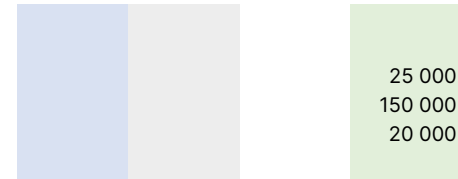

Sitomattomat elinkeinojen kehittämisvarat

Tapahtumat, vierailut, messut, lasten ja nuorten kv-toiminta

Erittelemätön varaus elinvoiman kehittäiseen 5 x 30.000 e

Varaus mahdollisille uusille hankkeille 2 x 10.000 e

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE, OPH:N HANKKEET 2023

Yksikkö	proj.nro	Hankkeen nimi	päättyy	Saatu avustus €	Omapastuu €	avustus %
Varhaiskasvatus						
3190	3019	Digitoukat Kuhmon varhaiskasvatuksessa	31.7.2023	31049	3451	90 %
	3024	Kaksivuotinen esiopetuksen kokeilu	31.5.2024	2300	0	100 %
	3027	Laadun arvioinnin ja johtamisen kehittäminen	31.12.2023			
	3028	Uudet lukutaidot -hanke	31.12.2023			
Perusopetus						
3290	3011	Lähitapiolan lahjoitus		9 000	0	100 %
	3025	Esi- ja perusopetuksen tasa-arvo 2022-2023	31.12.2023	12 000	3 000	80 %
	3026	Kerhotoiminna tuki 2022	31.12.2023	7 000	3 001	70 %
		Erityisavustus COVID-19 2022-2024				
Lukiokoulutus						
3350	3104	Täätä tullaan, elämä!	31.7.2023	13 761	725	95 %
	3102	Kiinnostava arki	31.7.2023	8 730	970	90 %
	3105	Unelmista totta!	31.7.2024	25 161	1 325	95 %
Musiikkiopisto						
3690	3205	Tanssivat musiikkiopistot	31.12.2023	24 799	6201	80 %
		Itämyrsky 3-hanke	31.12.2023			
		Konsortio-hanke		rahoitusta haettu		
Nuorisopalvelut						
3790	3300	Nuorten työpajatoiminta	12/31/2022	70 000	23 333,33	75 %
	3301	Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta	5/31/2023	5 500	611,11	90 %
		Etsivä nuorisotyö	10/23/2023	30 000	0	100 %
		Kestävän kehityksen -budjetointi	12/31/2023	10 000	kaupungin omarahoitteinen	
		Harrasteseteli	12/31/2023	5 000	kaupungin omarahoitteinen	
		Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyö	12/31/2024	115 000	13 000	90 %
		rahoitusta haettu 2 vuodelle, päätös puuttuu				

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE, HANKKEET 2023

Yksikkö	Proj.nro	Hankkeen nimi	Hallinnoija	Kustannusarvio	Ostavastuu, €
1790	3700	Ilmastohanke			
		Liikuntadata hyvinvoinnin tukena	Kainuun Liikunta		1 000
		Kainuun liikuntatapahtumat roadmap 2023	Kainuun Liikunta	400 000	4 531
		Digisti sporttia (Kainuun Liikunta)	KAMK		500

Muut hankkeet

Sitoutuminen vieraslajihankkeeseen 2021-2024 (kh24.11.2020 § 280)/Kontion ranta - rantaraitti

MT 900 (Hyryntie) tielinjauksen tiesuunnitelman ja rakennussuunnitelman laadinnan lisätyöt (kh21.12.2020 § 327)

Sitoutuminen Luulajanjoen kalataloudelliseen virtavesikunnostushankkeeseen (kh24.11.2020 § 283), jatkoaika hankkeelle 2023

Oulujoen vesivisio, Arvovesi, kuntarahoitusosuus/Oulun yliopisto, jatkoaika 31.5.2023